

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΠΑΤΡΩΝ. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΤΟΠΙΚΟ
ΕΜΠΟΡΙΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ»**

ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΗ ΧΑΝΔΡΙΝΟΥ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΤΡΑ 2009

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι συνεταιρισμοί είναι μια ιδιαίτερη μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας των ατόμων που σκοπό τους έχουν, μέσα από την κοινή και ισότιμη δράση, να επιλύσουν οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά τους προβλήματα και να ανεβάσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Με τους συνεταιρισμούς δίνεται η δυνατότητα στα άτομα να αποδείξουν τις ικανότητές τους, να αυξήσουν τις εμπειρίες και το εισόδημά τους, αλλά και να βοηθήσουν με το έργο τους την τοπική κοινωνία και οικονομία.

Πέρα όμως από τα πολλά οφέλη που παρέχουν οι συνεταιρισμοί στην οικονομία, κοινωνία και το πολιτιστικό επίπεδο της χώρας, υπάρχουν δυσκολίες και προβλήματα που δυσχεραίνουν το έργο και τη δράση των συνεταιρισμών τα οποία όμως με τη σωστή μελέτη και το σωστό χειρισμό και προγραμματισμό, μπορούν να καταπολεμηθούν.

Οι συνεταιρισμοί ξεκίνησαν σαν μια οργάνωση των εργαζομένων, για να επεκταθούν σύντομα, πρώτα στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης και ύστερα σε όλον τον κόσμο. Σήμερα δεν υπάρχει γωνιά στον κόσμο που να μην υπάρχουν και δρουν συνεταιρισμοί. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο συνεταιρισμός είναι μια οργάνωση ατόμων που συνήθως διαθέτουν περιορισμένα οικονομικά μέσα και συνενώνονται εθελοντικά για να επιλύσουν μέσα από τη κοινή και ισότιμη δράση οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά τους προβλήματα και να ανεβάσουν το βιοτικό τους επίπεδο. Στηριζόμενοι στην προσωπική εργασία και το μεράκι των μελών τους και υποβοηθούμενοι από αρμόδιους φορείς και προγράμματα, αποτελούν παράδειγμα τοπικής ανάπτυξης και η δράση τους λειτουργεί ευεργετικά στην οικονομία των αγροτικών περιοχών της χώρας.

Με την ενίσχυση, διεύρυνση και συντονισμό του έργου και των δραστηριοτήτων τους, καθώς και με τη προσπάθεια για οικονομική ανεξαρτησία

τους, οι συνεταιρισμοί έχουν ενθαρρυντικές προοπτικές για εξέλιξη και περαιτέρω επιχειρηματική ανάπτυξη.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας πτυχιακής παραθέτουμε τον ορισμό, τα χαρακτηριστικά και τη σύσταση των συνεταιρισμών καθώς και τις διακρίσεις και το νομικό τους πλαίσιο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο μελετάμε την ιστορική αναδρομή των συνεταιρισμών, την εικόνα των συνεταιρισμών στην Ευρώπη καθώς και το τι ισχύει στην Ελλάδα σήμερα.

Στη συνέχεια στο τρίτο κεφαλαίο παραθέτουμε τους συνεταιρισμούς της Πάτρας τις κατηγορίες συνεταιρισμών και εντοπίζουμε ποιοι συνεταιρισμοί υπάρχουν σήμερα κι ποιοι όχι.

Μετά την παρατιθέμενη βιβλιογραφία παρουσιάζουμε αναλυτικά το νόμο **2810/2000** των συνεταιρισμών και τις γενικές του διατάξεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ, ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ.....	6
1.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ.....	12
1.2.1 ΣΥΣΤΑΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ.....	12
1.2.2 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ.....	13
1.2.3 ΚΤΗΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ.....	13
1.2.4 ΑΠΩΛΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ.....	13
1.2.5 ΤΑ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ.....	16
1.2.6 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ.....	16
1.2.7 ΣΚΟΠΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ.....	17
1.3 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ.....	18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	20
2.2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	22
2.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	24
2.4 ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ.....	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	34
3.1 ΠΡΩΤΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΧΑΪΑΣ	35
3.2 ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΤΡΩΝ.....	36
3.2.1 ΈΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΠΑΤΡΩΝ (ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ).....	37
3.2.2 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	48
3.2.2.1 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ, ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ.....	49
3.2.2.2.ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΠΛΟΞΥΛΟΥΡΓΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΠΑΤΡΩΝ (ΣΕΒΙΠ).....	51
3.2.3 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	52
3.2.3.1 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΩΝ, ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΩΝ ΚΑΙ ΡΑΠΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΣΥΝ.Π.Ε.....	53
3.2.3.2ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.....	54
3.2.4 ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	58
3.2.5 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	60
3.2.5.1 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ (ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ.).....	60
3.2.5.2 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΑΦΕΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ.....	64
3.2.6 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ.....	65
3.2.6.1 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ ΑΧΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	

ΣΥΝ.Π.Ε.....	67
3.2.7 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	69
3.2.7.1 ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.....	71
3.2.8 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ.....	73
3.2.8.1 ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΚΤΕΛ.....	74
3.2.9 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	75
3.2.9.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ, ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΔΕΣΜΑΤΩΝ (CATERING).....	78
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	81
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	83
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	84
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2810/2000 / ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	85

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ, ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ο συνεταιρισμός είναι φαινόμενο που γεννήθηκε στις συνθήκες του καπιταλιστικού συστήματος και εμφανίζεται με την ανάπτυξη των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής, ως μια μορφή οργάνωσης για την υπεράσπιση των οικονομικών συμφερόντων των εργαζομένων. Ο συνεταιρισμός της σύγχρονης μορφής αποτελεί μία μορφή συνεργασίας, είναι μια οργάνωση ατόμων που ελεύθερα και με τη θέλησή τους συντονίζουν τις προσπάθειές τους για να πετύχουν ορισμένους σκοπούς.

Αν και ο γενικός, ουσιώδης σκοπός του συνεταιρισμού είναι η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των μελών του σύμφωνα με δραστηριότητες που έχουν από το καταστατικό καθοριστεί, εν τούτοις ο συνεταιρισμός δεν έχει μόνον οικονομικούς σκοπούς, αλλά σαν κοινωνική οργάνωση που είναι, έχει πιο πλατύ περιεχόμενο από μια καθαρά οικονομική επιχείρηση.

Τον όρο «συνεταιρισμό» πρώτος τον χρησιμοποίησε ο William Gordin το 1793, ενώ οι πρώτες προσπάθειες του συνεταιριστικού κινήματος αρχίζουν με τους Peter Plockoy και John Bellers τον 17ο αιώνα.

Με την ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής και την εντατικοποίηση της εκμετάλλευσης των εργαζομένων εμφανίζονται σταδιακά μερικοί προοδευτικοί διανοούμενοι που προτείνουν διάφορες μορφές κοινωνικής

και οικονομικής οργάνωσης με σκοπό να αποφύγει η κοινωνία την εξαθλίωση των μελών της. Οι διανοούμενοι αυτοί πρότειναν την αντικατάσταση του καπιταλιστικού συστήματος με ένα σοσιαλιστικό και καλούσαν τους καπιταλιστές να πεισθούν για να γίνει αυτή η αλλαγή, μη κατανοώντας ότι οι κεφαλαιοκράτες ποτέ δεν θα συναινούσαν καλοπροαίρετα σε μια τέτοια αλλαγή. Για το λόγο αυτό ονομάστηκαν ουτοπιστές. Οι κυριότεροι εκπρόσωποί τους ήταν οι Saint Simon (1760-1825), Κάρολος Φουριέ (1772-1837), Etienne Cabet (1778-1856), Ρόμπερτ Όουεν (1771-1856) και Ουίλιαμ Κίνγκ (1786-1865).

Οι πρώτες απόπειρες για την εφαρμογή στην πράξη «συνεταιριστικών - σοσιαλιστικών κοινοτήτων» βασισμένων στις ιδέες των ουτοπιστών σοσιαλιστών δεν κατόρθωσαν να λειτουργήσουν αυτόνομες και να επεκταθούν με ειρηνικό τρόπο, ώστε το καπιταλιστικό σύστημα να εξελιχθεί σε σοσιαλιστικό. Οι προσπάθειες όμως αυτές δεν πήγαν χαμένες, αφού άφησαν πίσω τους μία πλούσια παρακαταθήκη ιδεών και εμπειριών που αργότερα θα παίξουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των σύγχρονων συνεταιριστικών ιδεών.

Ο συνδυασμός ιδεολογικά επιθυμητού και πρακτικά βιώσιμου δεν μπόρεσε να εφαρμοσθεί στην πράξη μέχρι και το 1844 και την ίδρυση του καταναλωτικού συνεταιρισμού της πόλης Ροτσντέιλ στην Αγγλία με την επωνυμία «συνεταιρισμός των δίκαιων σκαπανέων της Ροτσντέιλ». Ο συνεταιρισμός αυτός αποτελεί ορόσημο για τη συνεταιριστική ιστορία, πρακτική και θεωρία.

Μία προσπάθεια 28 ανθρώπων χωρίς πολιτική ταύτιση που αρνήθηκαν να καταφύγουν στη λύση της ελεημοσύνης ή της μετανάστευσης επιλέγοντας να δράσουν «από τα κάτω» για τη μείωση του κόστους ζωής τους μέσω της από κοινού προμήθειας των ειδών διατροφής οδήγησε

στην ίδρυση του πρώτου συνεταιρισμού σύγχρονης μορφής. Νοίκιασαν λοιπόν με τις περιορισμένες οικονομικές τους δυνατότητες ένα μικρό κατάστημα, αγόρασαν μερικά βασικά τρόφιμα και άνοιξαν το κατάστημά τους που θα διατηρούσαν ανοιχτό εργαζόμενοι όλοι εκ περιτροπής κατά τον ελεύθερο χρόνο τους (παραμονές Χριστουγέννων του 1844).

Η οικονομική αυτοδυναμία (εξάρτηση της λειτουργίας του συνεταιρισμού από την οικονομική αποτελεσματικότητα του και όχι σε εξωγενείς παράγοντες), η συνεταιριστική αυτοδιαχείριση (διοίκηση των μελών) και η κοινωνικοποίηση (η περιουσία του συνεταιρισμού ανήκει σε όλα τα μέλη) που εισήγαγαν στη λειτουργία του οργανισμού τους τα μέλη του συνεταιρισμού, αποτελούν δομικά χαρακτηριστικά όλων των επιτυχημένων καταναλωτικών και όχι μόνο συνεταιρισμών που αναπτύχθηκαν αργότερα.

Μόλις το 1995 στο παγκόσμιο συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης υιοθετήθηκε ο παρακάτω διεθνώς αποδεκτός ορισμός του συνεταιρισμού. «Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους διαμέσου μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης».

Ως θεσμός που έχει παγκόσμια εξάπλωση, ο συνεταιριστικός θεσμός στηρίζεται σε κοινούς κανόνες, που αποτελούν το καταστάλαγμα της παγκόσμιας εμπειρίας. Αφετηρία των κανόνων αυτών, που παραδοσιακά έχουν ονομαστεί “συνεταιριστικές αρχές”, αποτέλεσαν οι κανόνες που καθιέρωσε ο καταναλωτικός συνεταιρισμός της πόλης Ροτσντέιλ (Rochdale) της Αγγλίας το 1844.

Η ευρεία διάδοση των συνεταιρισμών, κατέστησε αναγκαία τη συστηματοποίηση αρχικά των κανόνων αυτών, το 1937, στο συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης (I.C.A. – International Cooperative Alliance) στο Παρίσι. Στη συνέχεια και καθώς οι κοινωνικοοικονομικές συνθήκες δημιουργούσαν νέες ανάγκες και προβληματισμούς, οι συνεταιριστικές αρχές επαναδιατυπώθηκαν το 1966 στο συνέδριο της Βιέννης και το 1995 στο Συνέδριο της I.C.A. του Μάντσεστερ. Με τις νεώτερες διατυπώσεις, ο πυρήνας των λειτουργικών κανόνων παρέμεινε αυτούσιος, ενώ έγιναν χρήσιμες διευκρινίσεις.

Με την ευκαιρία της αναδιατύπωσης των αρχών στο συνέδριο του Μάντσεστερ, δόθηκε για πρώτη φορά και ένας κοινά αποδεκτός ΟΡΙΣΜΟΣ του συνεταιρισμού, που έχει ως εξής : “Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους, διαμέσου μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης”.

Στο ίδιο συνέδριο προσδιορίσθηκαν οι ΑΞΙΕΣ στις οποίες στηρίζεται ο συνεταιριστικός θεσμός, ως εξής: “ Οι συνεταιρισμοί στηρίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτευθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης. Ακολουθώντας την παράδοση των πρωτεργατών, τα μέλη των συνεταιρισμών στηρίζονται στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της φροντίδας για τους άλλους”.

Οι συνεταιριστικές ΑΡΧΕΣ, που αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές με τις οποίες οι συνεταιρισμοί θέτουν σε εφαρμογή τις αξίες τους, διατυπώθηκαν ως εξής:

1^η Αρχή: Εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή.

Οι συνεταιρισμοί είναι εθελοντικές οργανώσεις, ανοιχτές σε όλα τα πρόσωπα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους και επιθυμούν να αποδεχθούν τις ευθύνες του μέλους, χωρίς διακρίσεις φύλου, κοινωνικού επιπέδου, φυλής, πολιτικών πεποιθήσεων ή θρησκείας.

2^η Αρχή: Δημοκρατική διοίκηση εκ μέρους των μελών

Οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις διοικούμενες από τα μέλη τους, τα οποία συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της πολιτικής τους και στη λήψη αποφάσεων. Άνδρες και γυναίκες που προσφέρουν υπηρεσίες ως αιρετοί εκπρόσωποι είναι υπόλογοι στα μέλη. Στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου (κάθε μέλος μία ψήφο) και στους συνεταιρισμούς ανωτέρου βαθμού οργανώνονται επίσης με δημοκρατικό τρόπο.

3^η Αρχή: Οικονομική συμμετοχή των μελών.

Τα μέλη συμμετέχουν ισότιμα και διαχειρίζονται δημοκρατικά το κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Ένα μέρος τουλάχιστον από το κεφάλαιο αυτό αποτελεί συνήθως την κοινή περιουσία του συνεταιρισμού. Τα μέλη συνήθως απολαμβάνουν περιορισμένη αποζημίωση ή καθόλου για το κεφάλαιο που καταθέτουν για να γίνουν μέλη. Τα μέλη διαθέτουν τα πλεονάσματα για οποιονδήποτε ή για όλους από τους ακόλουθους σκοπούς: α) Ανάπτυξη του συνεταιρισμού, ενδεχομένως με τη δημιουργία αποθεματικών, από τα οποία μέρος τουλάχιστον θα είναι αδιανέμητα, β) Απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό, και γ) Υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη.

4^η Αρχή: Αυτονομία και ανεξαρτησία

Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας, διοικούμενες από τα μέλη τους. Εάν συνάπτουν συμφωνίες με άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων, ή αντλούν κεφάλαια από εξωτερικές πηγές, είναι σ' αυτό ελεύθεροι, ακολουθώντας κανόνες που διασφαλίζουν τη δημοκρατική διοίκηση από τα μέλη και διατηρούν τη συνεταιριστική αυτονομία.

5^η Αρχή: Εκπαίδευση, πρακτική εξάσκηση και πληροφόρηση

Οι συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση στα μέλη τους, στα αιρετά μέλη της διοίκησης, στα διευθυντικά στελέχη και στους υπαλλήλους, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών τους. Παρέχουν πληροφόρηση στο κοινό - ιδιαίτερα στους νέους και στους διαμορφωτές της κοινής γνώμης - σχετικά με τη φύση και τα οφέλη της συνεργασίας.

6^η Αρχή: Συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών

Οι συνεταιρισμοί υπηρετούν με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα τα μέλη τους και ισχυροποιούν τη συνεταιριστική κίνηση όταν συνεργάζονται μεταξύ τους δια μέσου οργανώσεων τοπικού, εθνικού, περιφερειακού και διεθνούς επιπέδου.

7^η Αρχή: Ενδιαφέρον για την κοινότητα

Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους.

Σε σύγκριση με τη διατύπωση των αρχών που είχε υιοθετηθεί στο συνέδριο της I.C.A. το 1966, στις αρχές που ισχύουν σήμερα έχει προστεθεί η αρχή για την αυτονομία και την ανεξαρτησία των

συνεταιρισμών, μια αρχή που η πράξη απέδειξε ότι δεν ήταν όσο αυτονόητη όσο είχε νομισθεί. Σε αρκετές περιπτώσεις παρατηρήθηκε ότι οι συνεταιρισμοί είχαν χρησιμοποιηθεί ως όργανα εφαρμογής πολιτικής χωρίς αυτό να αποτελεί επιλογή των μελών τους. Στις τωρινές αρχές έχει επίσης προστεθεί η αρχή για το ενδιαφέρον για την κοινότητα, ως διεύρυνση του ενδιαφέροντος των μελών να βελτιώσουν την οικονομική και κοινωνική τους θέση.

Εξυπακούεται ότι οι αρχές αυτές δεν αποτελούν κάποιο είδος συνεταιριστικού δόγματος. Αποτελούν υποδεικνυόμενες κατευθύνσεις γενικής φύσεως, για να αποτελούν το πλαίσιο εντός του οποίου θα προσδιορίζονται οι λειτουργικές πρακτικές των συνεταιρισμών.

1.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Τα βασικά χαρακτηριστικά των συνεταιρισμών είναι ο μεταβλητός αριθμός των συνεταίρων, το μεταβλητό κεφάλαιο και ο μη κερδοσκοπικός σκοπός τους.

1.2.1 ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Για την σύσταση του συνεταιρισμού απαιτούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

- 1)Σύνταξη καταστατικού.
- 2)Έγκριση της Διοικήσεως
- 3)Δημοσιότητα.

1.Προκειμένου να συνταχθεί το καταστατικό ενός συνεταιρισμού απαιτείται η σύμπραξη επτά φυσικών ή νομικών προσώπων σε μερικές δε περιπτώσεις, όπως για οικοδομικούς και μερικούς από τους γεωργικούς,

είκοσι πέντε. Το καταστατικό περιέχει ορισμένους όρους οι οποίοι καθορίζονται στο άρθρο 5 του νόμου 602/1915. Το καταστατικό εγκρίθηκε 12 Φεβρουαρίου 1935. Είναι προφανής η ομοιότητα της περιγραφόμενης κατάστασης κατά τα έτη 1915 και 1947 με το σήμερα. Τι έγινε και δεν ευδοκίμησε άραγε η προσπάθεια; Ακόμη εν' έτη 2008 οι τιμές ειδών πρώτης ανάγκης στην Ελλάδα είναι πολύ υψηλότερες απ' όλη την Ευρώπη.

Μεταξύ των ετών 1915 και 1970 έχουν καταγραφεί 946 νομοθετήματα σχετικά με την μορφή και την δράση των συνεταιρισμών, την δε δεκαετία 1984 -1994 καταγράφηκαν 230 νομοθετήματα. Άραγε δεν είναι μια η συνεταιριστική νομοθεσία; Πιο από όλα αυτά τα νομοθετήματα ήταν το γνήσια συνεταιριστικό; Αντίθετα ο Νόμος 2190 για τις Ανώνυμες Εταιρείες του έτους 1920 είναι ακόμη σε ισχύ, εξασφαλίζοντας ένα σταθερό περιβάλλον για την ανάπτυξής τους. Ακολουθεί συνοπτική αναφορά των κυρίων συνεταιριστικών νομοθετημάτων.

Τις 6-4-1968 ακολουθεί επιστολή του γερμανού νομικού εμπειρογνώμονα του ΟΟΣΑ Rolf Schubert, ο οποίος γράφει για τον Ν.602 «... *Αφ ενός, υπό την καταφανή επίδραση των εχθρικών προς τους συνεταιρισμούς οικονομικών κύκλων, ενσωματώθηκαν στον νόμο διατάξεις που επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη (π.χ. Ν. 5289/1931) Αφ' ετέρου, ο νόμος αποδιοργανώθηκε σημαντικά με τις επεμβάσεις στη δομή της νομοθετικής τεχνικής. Ο νόμος περιέχει νομικές ρυθμίσεις και διαδικαστικές διατάξεις που αποτελούν ξένο σώμα μέσα σ' ένα οργανωτικό νόμο του εμπορικού δικαίου. Γι' αυτό έχασε σε μεγάλη κλίμακα την οργανωτική συνάφειά του και την λογική ενότητα του*».

Το 1973 με τον νόμο 227 αρχίζει η πολυδιάσπαση της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας. Καταργείται ο Ν.602/1915 και εισάγεται Νομοσχέδιο ΜΟΝΟ για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς καταργώντας στην ουσία

μαζί με τον Ν.602 και κάθε άλλο είδος συνεταιρισμού. Δημιουργεί την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΥΓΕΣ), με υποχρεωτική συμμετοχή όλων των περιφερειακών γεωργικών Ομοσπονδιών. Καθιστάτε η Συνεταιριστική Οργάνωση ανάπηρη, χωρίς να έχει την δυνατότητα να δημιουργήσει ένα πλήρες αυτόνομο πλέγμα υπηρεσιών από την παραγωγή μέχρι την κατανάλωση, και να προσφέρει κοινωφελείς υπηρεσίες βάση των συνεταιριστικών αρχών του.

Το 1979 ο Νόμος 921 ως συνέχιση του Ν 227/73, αναφέρεται πάλι μόνο στους γεωργικούς συνεταιρισμούς και ξανακαταργεί τον Ν.602/1915, η ΠΑΣΥΓΕΣ γίνεται ΠΑΣΕΓΕΣ **Το 1982 ο Νόμο 1257 και το 1985 ο Νόμος 1541** αναφέρεται πάλι μόνο στους γεωργικούς συνεταιρισμούς.

Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης & Περιφερειακής Ανάπτυξης www.diktio-kapa.dos.gr **Το 1986 ο Νόμος 1667** αναφέρεται στους αστικούς συνεταιρισμούς, και ξανακαταργεί τον Ν.602/1915, καθιστώντας τις διατάξεις του εμπορικού δικαίου του αστικού Δικαίου συμπληρωματικούς του.

Το 1992 με το Νόμο 2076 εισάγεται ο θεσμός της Συνεταιριστικής τράπεζας.

Το 1993 με τον Νόμο 2169 και το 2000 με τον Νόμο 2810 το νομικό καθεστώς των αγροτικών συνεταιρισμών ξανά αλλάζει. Ο πλήρης διαχωρισμός γεωργικών Συνεταιρισμών (Παραγωγής), Συνεταιριστικής Βιομηχανίας (Μεταποίησης), καταναλωτικών Συνεταιρισμών (Κατανάλωσης), Συνεταιριστικών Κοινωνικών Υπηρεσιών, Συνεταιριστικής Τράπεζας (Manager καθοδηγητή και συντονιστή όλων των άλλων κατηγοριών συνεταιρισμών), χωρίς και την απαραίτητη αναφορά των Νόμων στην αυτόνομη συνεταιριστική παιδεία, έχει επέλθει. Η γνωστή σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο Κοινωνική ή Αλληλέγγυα Οικονομία ως μία συνιστώσα της Οικονομίας (μαζί με την δημόσια και την ιδιωτική) έχει γίνει χίλια κομμάτια.

2.Όταν καταρτισθεί το καταστατικό σύμφωνα με τον νόμο, υποβάλλεται στο αρμόδιο Υπουργείο για έλεγχο και έγκριση, το οποίο ελέγχει όχι μόνο την νομιμότητα, αλλά και τη σκοπιμότητα των διατάξεων του καταστατικού.

3.Το αρμόδιο Υπουργείο καταχωρεί την εγκριτική πράξη περιληπτικά στο τηρούμενο υπ' αυτού μητρώο συνεταιρισμών. Αντίγραφο του εγκριθέντος καταστατικού αποστέλλεται στο Ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού.

1.2.2 ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΡΙΔΑ

Αυτή αποτελεί την βάση της εταιρικής ιδιότητας και είναι το ελάχιστο ποσό συμμετοχής κάποιου προσώπου στον συνεταιρισμό. Η εισφορά είναι απαραίτητη για την συμμετοχή αυτή.

1.2.3 ΚΤΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ

Η συνεταιριστική ιδιότητα αποκτάται -κατά την σύσταση ή- κατά την λειτουργία του συνεταιρισμού.

1.2.4 ΑΠΩΛΕΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ

Αυτή επέρχεται κατά:

- την λύση και εκκαθάριση του συνεταιρισμού
- τον θάνατο των συνεταίρων
- την αποχώρηση ή αποκλεισμό συνεταίρου.

1.2.5 ΤΑ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Η λειτουργία του συνεταιρισμού στηρίζεται στα εξής όργανα:

- Γενική συνέλευση συνεταίρων
- Διοικητικό Συμβούλιο (όργανο διοικήσεως και εκπροσωπήσεως του συνεταιρισμού)
- Εποπτικό Συμβούλιο(όργανο ελέγχου και Διοικήσεως)

1.2.6 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Οι Συνεταιρισμοί διακρίνονται αναλόγως:

- της ιδιότητας της πλειοψηφίας των ιδρυτών
- της ευθύνης των συνεταίρων
- της χρονικής διάρκειας αυτών
- του επιδιωκόμενου κύριου σκοπού
- του τρόπου ιδρύσεως
- του βαθμού οργανώσεως

Ειδικότερα έχουμε τις κάτωθι διακρίσεις συνεταιρισμών:

α. Αναλόγως της ιδιότητας της πλειοψηφίας των ιδρυτών σε:

- Αστικούς
- Γεωργικούς

β. Αναλόγως της ευθύνη των συνεταίρων σε:

- Συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης
- Συνεταιρισμούς απεριορίστου ευθύνης

γ. Αναλόγως της χρονικής διάρκειας αυτών σε;

- Συνεταιρισμούς περιορισμένης διάρκειας
- Συνεταιρισμούς απεριορίστου διάρκειας

δ. Αναλόγως του επιδιωκόμενου σκοπού αυτών σε:

- πιστωτικούς
- προμηθευτικούς
- πωλήσεως
- παραγωγικούς
- αλληλοασφαλιστικούς
- μικτούς

ε. Αναλόγως του τρόπου ιδρύσεως αυτών σε:

- Ελεύθερους
- Αναγκαστικούς

στ. Αναλόγως του τριτοβάθμιου οργανώσεως αυτών σε:

- Πρώτου βαθμού(συνεταιρισμοί).Τα μέλη τους είναι φυσικά πρόσωπα.
- Δευτέρου βαθμού(ενώσεις), τα μέλη τους είναι συνεταιρισμοί.
- Τρίτου βαθμού(ομοσπονδίες), τα μέλη τους είναι ενώσεις.
- Τετάρτου βαθμού(συνομοσπονδίες),τα μέλη τους είναι ομοσπονδίες.

η. Αναλόγως του Φύλου των μελών σε:

- Γυναικείους
- Αντρικούς
- Μικτούς

1.2.7 ΣΚΟΠΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

—Προσφορά καλύτερης ποιότητας και περισσότερων υπηρεσιών στα μέλη του.

—Ελαχιστοποίηση κόστους παροχής στα μέλη του.

—Μεγιστοποίηση οικονομικών ωφελειών των μελών του.(π.χ. διάθεση προϊόντων, υπηρεσιών σε ικανοποιητικές τιμές στα μέλη.).

—Παρεμπόδιση πρόκλησης αδικιών σε βάρος μελών του, ή προστασία από εκμετάλλευση τρίτων.

—Ανύψωση βιοτικού επιπέδου, γενικά ευημερία των μελών του.

1.3 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Όταν το 1901 ιδρύθηκε ο Συνεταιρισμός του Αλμυρού δεν υπήρχε κάποια σχετική νομοθεσία για τους συνεταιρισμούς(ιδρύθηκε ως σωματείο).

Το συν/κό κίνημα άρχισε να εξαπλώνεται με γρήγορο ρυθμό. Έτσι το 1909 πραγματοποιείται στην Αθήνα το Α' Πανελλαδικό Συνέδριο Γεωργίας, Βιομηχανίας και Εμπορίου το οποίο τάχθηκε υπέρ της εισαγωγής στη χώρα μας της Συνεταιριστικής Νομοθεσίας.

Το 1915 δημοσιεύεται ο Πρώτος Ελληνικός Νόμος "Περί συνεταιρισμών", γνωστός ως νόμος 602/1915.0 οποίος βασίστηκε στην Γερμανική και Αυστριακή Νομοθεσία. Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε πολλές φορές και ρύθμιζε την οργάνωση και λειτουργία συν/κών οργανώσεων 64 ολόκληρα χρόνια. Κατά την διάρκεια της εφαρμογής του ιδρύθηκαν πάνω από 7.000 αγροτικές συν/κές οργανώσεις. Το 1979 δημοσιεύτηκε ο Νόμος 921/1979 "Περί Γεωργικών Συνασπισμών" που ήταν ο πρώτος νόμος που ρύθμιζε αποκλειστικά τα θέματα που αφορούσαν το σύνολο συνεταιρισμών αγροτικών και μη αγροτικών.

Το 1982 δημοσιεύεται ο νόμος 1257/82 για την αποκατάσταση της δημοκρατικής λειτουργίας των συν/κών οργανώσεων, που τροποποιούσε σε ορισμένα σημεία το νόμο 921/79, κυρίως σε ότι αφορούσε το σύστημα διεξαγωγής των αρχιερεσιών στους συνεταιρισμούς.

Τέλος το 1986 δημοσιεύτηκε ο νόμος 1541/86 "Περί αγροτικών συν/κών οργανώσεων". Με το νόμο αυτό έγινε σημαντικότερη προσπάθεια της

ένταξης και της συμμετοχής της γυναίκας στους συνεταιρισμούς. Όσον αφορά τους αστικούς συν/σμούς η λειτουργία τους ακόμη και σήμερα ρυθμίζεται από το νόμο 602/1915.0 νόμος αυτός αποτελεί σταθμό στην Ιστορία του Ελληνικού Συνεταιριστικού κινήματος, γιατί θέτει για πρώτη φορά το νομικό πλαίσιο με βάση το οποίο, μπόρεσαν να δράσουν και να λειτουργήσουν οι συνεταιρισμοί. Ενισχύθηκε από αυτόν το αγροτικό κίνημα, οργανώθηκε η αγροτική πίστη, συστηματοποιήθηκαν οι συνεταιρισμοί και αντιμετωπίστηκε η μάστιγα της εποχής η τοκογλυφία. Επίσης με το νόμο αυτό προάγεται η δημοκρατική λειτουργία των συνεταιρισμών.

Παρά τις οποιεσδήποτε ατέλειες του ο νόμος αυτός, έβαλε ένα τέρμα στην περίοδο κατά την οποία η αγροτική τάξη κυρίως μαχόταν για τα συμφέροντα (λόγω έλλειψης νομοθετικής κατοχύρωσης) της απροστάτευτης και αδύναμης συνεταιριστικής ιδέας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Συνεταιρισμοί υπήρχαν από την Ελληνική αρχαιότητα σαν μορφή συνεργασίας όπως:

α)Θρησκευτικές ενώσεις που είχαν καταστατικό("νόμος"), συνελεύσεις("αγορά"), αποφάσεις συνελεύσεων("άρχοντες").Τα μέλη τους κατέβαλλαν εισφορές("έρανοι").

β)Φιλοσοφικές σχολές, είδος επιστημονικών σωματείων.

γ)Σωματεία("εταιρία") με πολιτικές επιδιώξεις.

δ)Ενώσεις "τεχνιτών" και "υμνωδών", "κιθαρωδών", "τραγωδών". Είχαν προνομιακή προστασία του Κράτους και ομοσπονδιακή οργάνωση σε όλη την Ελλάδα με αντιπροσώπους τους "πρόξενους" και ήταν κάτω από την προστασία του Αμφικτυονικού Συνεδρίου.

ε)Αναφέρονται επίσης ενώσεις τεχνιτών εμπόρων, συνεργασίες πλοιοκτητών, ενώσεις με κοινωνικούς, αθλητικούς σκοπούς κ.α. Πατέρας της νεώτερης συνεταιριστικής κινήσεως θεωρείται ο Ρομπ "Οουεν, ο οποίος κήρυξε την ανάγκη δημιουργίας συνεταιρισμών παράγωγών και οργάνωσε συνεταιριστικά συνέδρια. Αφετηρία της κινήσεως προς ίδρυση καταναλωτικών συνεταιρισμών αποτελεί ο συνεταιρισμός των ειλικρινών σκαπανέων της Ρότσντεϊλ (R O C H D A L E S O C I E T Y O F S U I T A B L E P I O N E E T S) στην Αγγλία. Ο συνεταιρισμός αυτός ιδρύθηκε περίπου το 1844 από 28 εργάτες, κυρίως υφαντουργούς και απέβλεπε στην εξασφάλιση γ'αυτούς φθηνών και καλής ποιότητας τροφίμων.

Το 1830 εμφανίζονται οι Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί στην Γερμανία, απ' όπου διαδόθηκαν σ' ολόκληρο τον κόσμο. Δημιουργοί και οργανωτές

τους υπήρξαν ο Χέρμαν Σούλτσε Λέλιτς και ο Φρειδερίκος Γουλιέλμος Ραϊφούζεν. Ο πρώτος οργάνωσε τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς στις πόλεις, που είναι γνωστοί υπό την επωνυμία "Λαϊκές Τράπεζες". Ο Ραϊφούζεν οργάνωσε τους πιστωτικούς συνεταιρισμούς της υπαίθρου, που είναι γνωστοί σαν "Γεωργικά Ταμεία".

Αντιπροσωπευτικός τύπος αστικού πιστωτικού συνεταιρισμού είναι ο συνεταιρισμός του Άϊλενβουργ ιδρύθηκε το 1850, και γεωργικού, ο συνεταιρισμός Ανχάουζεν, που ιδρύθηκε το 1862. Και οι δύο απέβλεψαν δια του συνεταιρισμού, στη διατήρηση και βελτίωση της θέσης των μικροπαραγωγών, ιδίως βιοτεχνών και γεωργών. Οι συνεταιρισμοί παραγωγής εμφανίζονται πρώτα στη Γαλλία, όπου υπό την επίδραση του Λουδοβίκου Βλαν έτυχαν οικονομικής ενισχύσεως εκ' μέρους του κράτους.

Οι απόπειρες αυτές συνεχίζονται στην Αγγλία από τους Χριστιανούς σοσιαλιστές και στη Γερμανία από τον Λασσάλ, χωρίς όμως να αποδώσουν σημαντικά αποτελέσματα. Το 1895 ιδρύεται η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία, που έχει την έδρα της στο Λονδίνο και αποτελεί μη Κυβερνητικό μέλος του οικονομικού και κοινωνικού Συμβουλίου των Ηνωμένων Εθνών.

Η Διεθνής Συνεταιριστική Συμμαχία, συγκεντρώνει και διανέμει πληροφορίες περί του συνεταιριστικού κινήματος και καθορίζει την διεθνή συνεταιριστική κίνηση. Σήμερα οι περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες έχουν αναπτυγμένα συνεταιριστικά κινήματα. Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένοι στη Σουηδία και Φιλανδία.

Οι γεωργικοί συνεταιρισμοί παραγωγής και εμπορίας της Δανίας είναι παγκοσμίου φήμης. Σημαντικοί είναι επίσης οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί της Γαλλίας και Ολλανδίας και τελευταία αναπτύχθηκε πάρα πολύ το συνεταιριστικό κίνημα στις νέες χώρες της Ασίας και της Αφρικής.

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα ο συνεταιρισμός εμφανίζεται πολύ νωρίς ως όργανο αυτοβοηθείας. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας οι Έλληνες έχουν να επιδείξουν σημαντική συνεταιριστική δράση. Λαμπρά παραδείγματα αποτελούν η Συντροφιά των Αμπελακίων στη Θεσσαλία (1788-1811), η οποία ουσιαστικά ήταν συνεταιρισμός παραγωγής αλλά και καταναλώσεως. Η συντροφιά των Αμπελακίων ιδρύθηκε το 1778 και κατ' άλλους το 1780 και αποτέλεσε μια στενή και συστηματική μορφή συνεργασίας. Σκοπός της ήταν η οργάνωση της παραγωγής και εμπορίας των φυτικών νημάτων, τα οποία έβαφαν με το εξαιρετικής ποιότητας χρώμα του ερυθρόδανου (κόκκινο) που παρήγε η κοιλάδα των Τεμπών.

Ολόκληρη η παραγωγή προοριζόταν για το εξωτερικό όπου είχαν ιδρυθεί πολλά εμπορικά πρακτορεία (Τεργέστη, Οδησσό, Αμβούργο, Βιέννη). Μέλη της ήταν αγρότες, τεχνίτες και έμποροι άνδρες και γυναίκες.

Επίσης οι προ και μετά την επανάσταση του 1821 ναυτικοί συνεταιρισμοί των νήσων του Αιγαίου, στους οποίους οφείλεται η ανάπτυξη του Ελληνικού ναυτικού, ο προμηθευτικός συνεταιρισμός Εταιρία του εργατικού λαού-Αυτοβοήθεια που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1870, Ο'Εργάτης" που ιδρύθηκε στην Κύμη Ευβοίας το 1879 κ.α.

Μετά την απελευθέρωση από τους Τούρκους και τον μαρasmus των Ελληνικών κοινοτήτων σταματά για μεγάλο διάστημα η συνεταιριστική κίνηση για να εμφανιστεί πάλι ζωνρή κατά τις αρχές του 20ου αιώνα, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο, όπου εν' τω μεταξύ είχαν εμφανιστεί πρόσφορες συνθήκες για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού.

Στην νεώτερη συνεταιριστική κίνηση πρωτοστατεί και πάλι η Θεσσαλία, στην πόλη της οποίας Αλμυρό, ιδρύθηκε το έτος 1900 ο πρώτος πιστωτικός και κοινής χρήσεως αλωνιστικών μηχανών συνεταιρισμός, με το όνομα "Μετοχικό Γεωργικό Ταμείο Αλληλοβοήθειας" ή "Μετοχικός Γεωργικός Σύλλογος Αλμυρού". Είχε 160 μέλη δύο αλωνιστικές μηχανές με τις οποίες αλώνιζαν τα σιτηρά των συνεταίρων μελών και άλλων αγροτών, ένα σιτοκαθαριστήριο και μία εκκοκκιστική μηχανή αραβοσίτου.

Ο Συνεταιρισμός αυτός χρησίμευε σαν παράδειγμα προς ίδρυση και άλλων συνεταιρισμών κατά το διάστημα 1900-1912. Στην Ελλάδα ουσιαστικά μόνο οι αγροτικοί συνεταιρισμοί αναπτύχθηκαν και κατά το 1960 υπήρχαν 7.437 με 737.579. Από αυτούς 6.360 συνεταιρισμοί ανήκαν σε 131 ενώσεις συνεταιρισμών. Υπάρχουν επίσης κατά κλάδους (βάμβακος, λαδιού, σταφίδας κ.λ.π.). Κεντρικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις. Τέτοιες ενώσεις είναι η Ελαιουργική, Οινική, Σακική κ.α. Παράλληλα οργανώθηκαν πολλές κοινοπραξίες ομοειδών συνεταιρισμών (σουλτανίνας, μελισσοκομικών, γαλακτοκομικών κ.λ.π.) όπως και ανώνυμες συνεταιριστικές εταιρίες.

Επί κεφαλής όλης αυτής της συνεταιριστικής κίνησης βρίσκεται η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών(ΠΑΣΕΓΕΣ),η οποία ιδρύθηκε το 1956. Είναι η ανώτατη Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση της Χώρας. Αποτελείται από όλες τις ενώσεις και έχει ως περιφέρεια την Ελληνική Επικράτεια. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την ίδρυση και την λειτουργία περιφερειακών παραστημάτων της καθένα από τα οποία αναλαμβάνει την προώθηση των δραστηριοτήτων της στην περιφέρεια της ευθύνης του. Η έδρα της ορίζεται στο καταστατικό της.

Οι αστικοί τέλος συνεταιρισμοί σημείωσαν πολύ μικρή πρόοδο στην Ελλάδα εκτός από εκείνους που έτυχαν να έχουν ειδικά προνόμια από το

Κράτος ή από άλλους ισχυρούς οικονομικούς οργανισμούς, όπως οι καταναλωτικοί και οικοδομικοί συνεταιρισμοί δημοσίων υπαλλήλων, στρατιωτικών, τραπεζιτικών κ.λ.π.

2.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Το ενδιαφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους συνεταιρισμούς ακολούθησε μια βραδεία αλλά ανοδική πορεία. Η Συνθήκη της Ρώμης αναφέρει τους συνεταιρισμούς στο άρθρο 58, όπου, ως προς το δικαίωμα εγκαταστάσεως, τους κατατάσσει μαζί με τις εταιρείες του αστικού και του εμπορικού δικαίου. Ενασχόληση με την ιδιαιτερότητα των συνεταιρισμών, συναντάται για πρώτη φορά στον κανονισμό 26/1962, με τον οποίο καθορίζεται ότι δεν παραβιάζονται οι κανόνες ανταγωνισμού του άρθρου 85 της συνθήκης, οι πρακτικές συνεργασίας στα πλαίσια των αγροτικών συνεταιρισμών, όταν είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 39 της Συνθήκης.

Μετά την προβολή, από το Σχέδιο Μάνσχολτ (Mansholt), το 1968, της αναγκαιότητας της συλλογικής δράσης των παραγωγών γεωργικών προϊόντων για την αύξηση της διαπραγματευτικής τους δύναμης, η Κοινότητα προχώρησε, από το 1971, στην αναγνώριση της σημασίας και στην προώθηση των συλλογικών δραστηριοτήτων κάθε νομικής μορφής και όχι μόνο συνεταιριστικής. Οι Ομάδες Παραγωγών, που ξεκίνησαν να ενθαρρύνονται από το έτος αυτό, έδωσαν τις ίδιες δυνατότητες αναγνώρισης στις διάφορες μορφές συλλογικής δράσης που υπήρχαν στις διάφορες χώρες και όχι μόνο στους συνεταιρισμούς.

Παρενθετικά, και προς άρση κάθε παρανόησης, χρειάζεται να λεχθεί ότι οι Ομάδες Παραγωγών δεν αποτελούν ξεχωριστό θεσμό. Ως Ομάδα Παραγωγών μπορεί να αναγνωριστεί κάθε νομικό πρόσωπο (συνεταιρισμός ή εταιρεία) που έχει στο καταστατικό του τις

καθοριζόμενες από τους σχετικούς κανονισμούς ιδιότητες και τηρεί τους προβλεπόμενους κανόνες. Οι οριζόντιες κοινοτικές ενισχύσεις ενθάρρυνσης της συλλογικής δράσης, που καθιερώθηκαν για ορισμένες χώρες ή περιοχές που παρουσίαζαν αδύναμες συλλογικές δραστηριότητες, ίσχυσαν και για ολόκληρη την Ελλάδα από την πλήρη ένταξή της στην ΕΟΚ.

Σε αρκετές περιπτώσεις, η κοινή αγροτική πολιτική περιέλαβε στο διαρθρωτικό της σκέλος διατάξεις ενθάρρυνσης της συλλογικής δράσης των παραγωγών γεωργικών προϊόντων. Πιο χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις ενίσχυσης των επενδύσεων για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων (Κανονισμοί 355/77, 866/90, 951/97). Στις περιπτώσεις αυτές, ο σχετικός κανονισμός όριζε ότι τα υποβαλλόμενα σχέδια “πρέπει ιδίως να εξασφαλίζουν στους παραγωγούς του βασικού γεωργικού προϊόντος μια επαρκή και διαρκή συμμετοχή στα απορρέοντα οικονομικά οφέλη”. Ο δικαιούχος της επένδυσης όφειλε να παρέχει επαρκείς αποδείξεις ότι πληρούται ο όρος αυτός, ενώ παράλληλα αποτελούσε συνεκτιμώμενο στοιχείο η σύναψη συμφωνητικών μακροχρόνιας προμήθειας με τους παραγωγούς του βασικού προϊόντος, σε λογικούς όρους για τους παραγωγούς αυτούς. Προφανώς, οι συνεταιρισμοί ήταν οι κατεξοχήν ευνοούμενοι από τους όρους αυτούς.

Και στο νέο καθεστώς του Κανονισμού 1257/1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης, προβλέπεται επίσης ότι “οι επενδύσεις πρέπει να εξασφαλίζουν ικανοποιητική συμμετοχή των παραγωγών των βασικών προϊόντων στα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν”.

Από την πλευρά της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά το τέλος της δεκαετίας του 1980 συστάθηκε Διεύθυνση Κοινωνικής Οικονομίας στη Γενική Διεύθυνση 23 (Πολιτική για τις επιχειρήσεις, Εμπόριο, Τουρισμός, Κοινωνική Οικονομία).

Στον όρο “Κοινωνική Οικονομία”, που δεν ήταν καθιερωμένος μέχρι τότε σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβάνονται οι συνεταιρισμοί, τα ταμεία αλληλασφάλισης, οι ενώσεις και τα ιδρύματα. Ως ένα επόμενο βήμα εκδήλωσης του ενδιαφέροντος της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους συνεταιρισμούς αναφέρεται η συγκρότηση, προσωρινής αρχικά και μόνιμης στη συνέχεια (1998), Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κοινωνική Οικονομία, με τη συνεργασία της οποίας ετοιμάζεται “Λευκή Βίβλος” για τους συνεταιρισμούς, με τις βασικές κατευθύνσεις πολιτικής.

Το Ευρωκοινοβούλιο ασχολήθηκε σε αρκετές περιπτώσεις με τους συνεταιρισμούς. Το 1982, παρουσιάστηκε Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών και Νομισματικών Θεμάτων με τίτλο “η συνεταιριστική κίνηση στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα”. Στην έκθεση επισημαίνεται:

- Ότι πρέπει να δοθεί περισσότερη σημασία στους συνεταιρισμούς από τα κράτη-μέλη και από τα θεσμικά όργανα της Κοινότητας,
- Ότι οι συνεταιρισμοί έχουν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και στη βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης.
- Ότι η κοινωνική αξία των οικονομικών δραστηριοτήτων των συνεταιρισμών είναι αναμφισβήτητη και συνεπώς είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να ενθαρρύνει τη συνεταιριστική μορφή δραστηριότητας, όπου υπάρχουν δυνατότητες επιτυχούς προσαρμογής τους στους στόχους της Κοινοτικής πολιτικής και δεν θίγεται ο υγιής και αποτελεσματικός ανταγωνισμός.
- Ότι η Κοινότητα θα όφειλε ίσως να διευκολύνει την ίδρυση βιομηχανικών και βιοτεχνικών συνεταιρισμών και τη μετατροπή επιχειρήσεων που απειλούνται από κρίση σε συνεταιρισμούς.
- Ότι η Επιτροπή της ΕΟΚ πρέπει να εξετάσει τις δυνατότητες χορήγησης

στους συνεταιρισμούς και στις ενώσεις τους, υλικής και τεχνικής βοήθειας για τις δραστηριότητές τους στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την προώθηση, καθώς και διαθεσιμότητας κεφαλαίων για την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων και συνεταιριστικής μορφής.

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο δεν υπάρχει ενιαίο θεσμικό πλαίσιο για τους συνεταιρισμούς. Τη μόνη εκδήλωση κοινής ρύθμισης θεσμικών θεμάτων των συνεταιρισμών αποτελεί το σχέδιο καταστατικού Ευρωπαϊκού Συνεταιρισμού, του οποίου η έγκριση από το Συμβούλιο εκκρεμεί επί σειρά ετών. Αυτό το σχέδιο καταστατικού προορίζεται να ρυθμίσει τα θέματα συνεργασίας μεταξύ συνεταιρισμών που έχουν την έδρα τους σε διαφορετικά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναφέρονται στη συνέχεια ορισμένα σημεία του σχεδίου καταστατικού, που είναι χρήσιμα και για το θεσμικό πλαίσιο των ελληνικών συνεταιρισμών.

- Ελάχιστος αριθμός μελών (συνεταιρισμών) 2.
- Απόκτηση ιδιότητας μέλους υποκείμενη σε έγκριση εκ μέρους του οργάνου διεύθυνσης ή διοίκησης.
- Δυνατότητα μπορεί να παρέχεται από το καταστατικό για την αποδοχή μελών-επενδυτών, ύστερα από έγκριση της γενικής συνέλευσης με αυξημένη πλειοψηφία.
- Μερίδες υποχρεωτικά ονομαστικές, που όμως μπορούν να εκχωρηθούν υπό ορισμένους όρους.
- Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι το απερχόμενο μέλος έχει δικαίωμα, ανάλογα με τη συμμετοχή του στο κεφάλαιο, σε τμήμα του ειδικού προς τούτο αποθεματικού.
- Το ιδρυτικό κεφάλαιο είναι τουλάχιστον 100.000 ECU.
- Μπορούν να υπάρχουν διάφορες κατηγορίες μερίδων, για τις οποίες θα προβλέπονται διαφορετικά δικαιώματα, όσον αφορά την κατανομή των αποτελεσμάτων.

- Το καταστατικό ορίζει τον ελάχιστο αριθμό των προς εγγραφή μερίδων για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους και ενδεχομένως το ανώτατο ποσοστό του κεφαλαίου που επιτρέπεται να κατέχει ένα μέλος.
- Κάθε μέλος διαθέτει μία ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των μερίδων που κατέχει. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει πολλαπλή ψήφο και τις προϋποθέσεις απόκτησής της, τον περιορισμό της πολλαπλής ψήφου για κάθε μέλος, καθώς και τις μέγιστες εξουσίες που έχει ένα μέλος ως αντιπρόσωπος άλλων μελών.
- Οι μη χρήστες των υπηρεσιών του συνεταιρισμού δεν μπορούν να διαθέτουν περισσότερο από το ένα τρίτο των ψήφων του συνόλου των εγγεγραμμένων μελών.
- Καθιερώνεται δυνατότητα επιλογής του τρόπου διοίκησης μεταξύ του δυαδικού και του μονιστικού συστήματος. Το δυαδικό σύστημα προβλέπει την ύπαρξη οργάνου διεύθυνσης και οργάνου εποπτείας. Τα μέλη του οργάνου διεύθυνσης διορίζονται και ανακαλούνται από το όργανο εποπτείας. Τα μέλη του οργάνου εποπτείας διορίζονται και ανακαλούνται από τη γενική συνέλευση. Στο μονιστικό σύστημα υπάρχει όργανο διοίκησης, το οποίο ασκεί τη διαχείριση του συνεταιρισμού και του οποίου τα μέλη διορίζονται και ανακαλούνται από τη γενική συνέλευση. Το όργανο διοίκησης μπορεί να αναθέτει σε ένα ή περισσότερα από τα μέλη του την εξουσία διαχείρισης του συνεταιρισμού. Μπορεί επίσης να αναθέτει σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα, που δεν είναι μέλη του οργάνου, ορισμένες διαχειριστικές εξουσίες, οι οποίες είναι ανακλητές ανά πάσα στιγμή.
- Τα μέλη του οργάνου διεύθυνσης, εποπτείας ή διοίκησης ευθύνονται για τις ζημίες που υφίσταται ο συνεταιρισμός συνεπεία παράβασης των υποχρεώσεών τους κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.
- Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την καταβολή επιστροφής

πλεονασμάτων στα μέλη ανάλογα με τις οικονομικές πράξεις που έχουν διενεργήσει με τον συνεταιρισμό ή ανάλογα με την εργασία την οποία παρέχουν.

- Το καταστατικό ορίζει τους κανόνες διάθεσης των πλεονασμάτων κάθε συνεταιριστικής χρήσης. Πριν από κάθε άλλη χρησιμοποίηση προβλέπει τη σύσταση νόμιμων αποθεματικών μέσω εισφοράς επί των πλεονασμάτων. Τα απερχόμενα μέλη δεν έχουν κανένα δικαίωμα επί των ποσών που διαθέτονται για τα νόμιμα αποθεματικά.

Σχετικά με τους κανόνες αυτούς, είναι χρήσιμο να επισημανθεί η εκτεταμένη στήριξη στο καταστατικό, το οποίο καταρτίζεται και τροποποιείται από τη γενική συνέλευση, με σκοπό την προσαρμογή του θεσμού στις ιδιαιτερότητες κάθε συνεταιρισμού. Αντίθετα, η λεπτομερειακή ρύθμιση θεμάτων από νόμο προκαλεί δυσκαμψίες, οι οποίες είναι τόσο περισσότερες όσο περισσότερο λεπτομερειακές είναι οι νομοθετικές ρυθμίσεις.

2.4 ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ

Το Σχέδιο Νόμου για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς δεν επιδιώκει να αποτελέσει έναν ακόμη νόμο που να διέπει τις δραστηριότητές τους. Φιλοδοξεί να αποτελέσει τομή στα συνεταιριστικά πράγματα της χώρας και να ανοίξει νέους ορίζοντες για το συνεταιριστικό θεσμό. Εγκαταλείποντας την παλιά λογική της λεπτομερειακής και δεσμευτικής ρύθμισης των συνεταιριστικών διαδικασιών, που πρόσθεταν δυσκολίες στη συνεταιριστική δραστηριότητα, εισάγει την επιχειρηματική λογική, ώστε οι συνεταιρισμοί να εμφανίζονται ως ανταγωνιστές επί ίσοις όροις στην αγορά

- Για την κατάρτιση του Σχεδίου Νόμου έχουν ληφθεί υπόψη

- Η παράγραφος 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος, που ορίζει ότι οι συνεταιρισμοί αυτοδιοικούνται κατά τους όρους του νόμου και του καταστατικού τους και τελούν υπό την προστασία και εποπτεία του Κράτους, υποχρεωμένου να μεριμνά για την ανάπτυξή τους.
- Η Δήλωση της Συνεταιριστικής Ταυτότητας, όπως διαμορφώθηκε από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση (ICA) στο παγκόσμιο συνέδριο των συνεταιρισμών του Μάντσεστερ, το 1995, στην οποία περιλαμβάνονται οι αξίες και οι αρχές των συνεταιρισμών.
 - Οι εκθέσεις για τους συνεταιρισμούς του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και ιδιαίτερα η έκθεση του 1998, που αναφέρεται στο ρόλο των συνεταιρισμών υπό το πρίσμα των νέων οικονομικών και κοινωνικών τάσεων.
 - Το Σχέδιο Καταστατικού Ευρωπαϊκού Συνεταιρισμού, όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι τώρα με τη συνεργασία όλων των κρατών-μελών.
 - Οι σημαντικές εξελίξεις του θεσμικού πλαισίου των συνεταιρισμών στον Ευρωπαϊκό και στο διεθνή χώρο, οι οποίες συναρτώνται με την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας.

Η σοβαρότητα του συνεταιριστικού θεσμού, η σημασία του για την εθνική οικονομία και για την ελληνική κοινωνία, ιδίως της υπαίθρου, και οι προσδοκίες που στηρίζονται στο θεσμό αυτόν από σημαντικό μέρος του πληθυσμού, δεν επιτρέπουν να υπεισέλθουν σ' αυτό το σχέδιο νόμου αυτοσχεδιασμοί και διατάξεις σκοπιμότητας. Η ευθύνη έναντι των αδύνατων στρωμάτων της κοινωνίας, που κατά τεκμήριο χρησιμοποιούν το συνεταιριστικό θεσμό, οφείλει να βρει έκφραση σε διατάξεις φιλελεύθερες και προσαρμοσμένες στην ιδιαιτερότητα του θεσμού.

Οι άξονες που διέπουν το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου είναι οι

ακόλουθοι:

- Ο νόμος για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις να είναι νόμος-πλαίσιο, ο οποίος να περιλαμβάνει τις ελάχιστες αναγκαίες ρυθμίσεις και να αφήνει στα καταστατικά τις επιμέρους ρυθμίσεις, ώστε αυτές να προσιδιάζουν κάθε φορά στις ανάγκες των διαφόρων μορφών συνεταιρισμών και στις βλέψεις και επιλογές των μελών τους.
- Να δίνει προτεραιότητα στον επιχειρηματικό χαρακτήρα των συνεταιρισμών και στην εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μελών τους. Οι συνεταιρισμοί δεν παύουν να έχουν μια σοβαρή κοινωνική διάσταση, που συνίσταται στις αρχές και στους κανόνες που ακολουθούν, αλλά δεν αποτελούν φορείς κοινωνικής πρόνοιας. Για τη δικαίωση της κοινωνικής τους διάστασης και για να μπορούν οι συνεταιρισμοί να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των μελών τους, οφείλουν να έχουν επιχειρηματική αποτελεσματικότητα.
- Να παρέχει στους συνεταιρισμούς τη δυνατότητα ανταγωνισμού σε ισότιμη βάση, σε σύγκριση με άλλες νομικές μορφές επιχειρήσεων. Γενικά, υπάρχει η εντύπωση ότι οι συνεταιρισμοί απολαμβάνουν προνομιακής μεταχείρισης από το κράτος. Σε αντίθεση με την εντύπωση αυτή, το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο εμπεριέχει πολλούς περιορισμούς, τους οποίους το προτεινόμενο Σχέδιο Νόμου επιδιώκει να άρει.
- Να δημιουργήσει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για άντληση κεφαλαίων, δεδομένου ότι οι μέχρι τώρα χειρισμοί οδηγούσαν σχεδόν αποκλειστικά στον τραπεζικό δανεισμό.
- Να απλοποιήσει και να καταστήσει λειτουργικές τις διαδικασίες συγχωνεύσεων, όπου αυτό είναι χρήσιμο και επιθυμητό από τα μέλη, με σκοπό τη δημιουργία μεγαλύτερων και ορθολογικά

οργανωμένων επιχειρήσεων.

- Να λαμβάνει υπόψη την ιδιαιτερότητα του συνεταιριστικού θεσμού και ιδιαίτερα το γεγονός ότι, στις οικονομικές δοσοληψίες του συνεταιρισμού με τα μέλη του, επιχειρηματίες και πελάτες είναι τα ίδια πρόσωπα.
- Να ερμηνεύσει με ευρύτητα το συνταγματικά καθιερωμένο δικαίωμα των συνεταιρισμών να αυτοδιοικούνται, παρέχοντας την ευχέρεια επιλογής του τρόπου διοίκησης και διαχείρισης των υποθέσεών τους.
- Να υπάγει τους συνεταιρισμούς σε διαδικασίες ελέγχου ανάλογες με εκείνες που εφαρμόζονται στις εμπορικές εταιρείες.
- Να καταστήσει τις γενικές συνελεύσεις περισσότερο λειτουργικές, εφόσον αυτή είναι η επιδίωξη των ίδιων των μελών.

Εν συνόψει, βασική κατεύθυνση του Σχεδίου Νόμου είναι να δώσει στα μέλη των συνεταιρισμών ένα ευέλικτο και προσαρμοσμένο στις επιλογές τους εργαλείο, το οποίο να μπορούν να χρησιμοποιήσουν για το δικό τους συνεταιρισμό, τον οποίο να αντιλαμβάνονται ως τη δική τους επιχείρηση, την οποία διαχειρίζονται από κοινού και με δημοκρατικές διαδικασίες, για να απολαύσουν τα οφέλη που προκύπτουν από την επιτυχή και αποτελεσματική διαχείρισή της. Σε περίπτωση άστοχων επιλογών ή λανθασμένων ενεργειών, το βάρος της ευθύνης και τα όποια αρνητικά αποτελέσματα θα το φέρουν επίσης τα μέλη.

10. Το σχέδιο νόμου υποδιαιρείται σε δώδεκα κεφάλαια, με την ακόλουθη σειρά:

- Α. Γενικές διατάξεις

- Β. Σύσταση συνεταιρισμού
- Γ. Μέλη – δικαιώματα – υποχρεώσεις
- Δ. Σχέσεις μελών-συνεταιρισμού
- Ε. Διοίκηση των συνεταιριστικών οργανώσεων
- ΣΤ. Εποπτεία – έλεγχος
- Ζ. Οικονομική διαχείριση
- Η. Συγχώνευση – μετατροπή - πτώχευση – διάλυση – εκκαθάριση
- Θ. Ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών – κεντρικές ενώσεις – συνεταιριστικές εταιρείες –
 - Πανελλήνια Συνομοσπονδία
- Ι. Ποινικές διατάξεις
- ΙΑ. Σχέσεις αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, συνεταιριστικών εταιρειών - κράτους
- ΙΒ. Ειδικές και τελικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τη δημοσίευση του Ν. 602/1915 για τους συνεταιρισμούς (ΦΕΚ Α'33/24-1-1915) άρχισε η μαζική ίδρυση των αγροτικών συνεταιρισμών. Με τον όρο αυτόν αναφέρονται οι εταιρείες των αγροτών που έχουν ως σκοπό την από κοινού παραγωγή, διανομή ή συντήρηση αγαθών, κατάλληλων για την ικανοποίηση των κανονικών αναγκών ή την προμήθεια αγαθών στα μέλη τους. Νομικά ξεχωρίζουν τέσσερις τύποι αγροτικών συνεταιρισμών:

- α) Συνεταιρισμός παραγωγής, διανομής και συντήρησης, που λέγονται γενικά παραγωγικοί,
- β) Προμηθευτικοί συνεταιρισμοί κάθε κατηγορίας, που έχουν σκοπό να εξασφαλίσουν στα μέλη τους με καλύτερους όρους, από το ελεύθερο εμπόριο, τα αγαθά που χρειάζονται,
- γ) Συνεταιρισμοί παροχής υπηρεσιών, όπως σταθμοί επιδιόρθωσης αγροτικών εργαλείων κ.α.
- δ) Συνεταιρισμοί κοινής εκμετάλλευσης.

Οι συνεταιρισμοί των τριών πρώτων κατηγοριών λέγονται συνεταιρισμοί παραγωγών, ενώ της τέταρτης κατηγορίας συνεταιρισμοί κοινής χρήσης. Οι συνεταιρισμοί κοινής χρήσης δημιουργήθηκαν πρόσφατα προκειμένου οι αγρότες να αντιμετωπίσουν το μεγάλο οικονομικό βάρος του εκσυγχρονισμού. Σκοπός των συνεταιρισμών αυτών είναι η εξασφάλιση μηχανημάτων ή άλλων υλικών που κοστίζουν πολύ, για να τεθούν στη διάθεση των μελών τους ώστε να τα χρησιμοποιούν εκ περιτροπής. Τέτοιοι συνεταιρισμοί δημιουργούν μηχανοτρακτορικούς

σταθμούς, κεντρικά ψυγεία κ.α. Ειδικότερα για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς στη χώρα μας υπάρχει ειδικό νομικό καθεστώς που αποσκοπεί στην τόνωση της μικρής καλλιέργειας. Οι συνεταιρισμοί αυτοί εξασφαλίζουν χαμηλότοκα δάνεια, απαλλάσσονται από τους βαρύντες φόρους και έχουν προτεραιότητα στις αγορές ή στην εξαγωγή των προϊόντων τους. Κατά τα άλλα λειτουργούν ως καταπιταλιστικές επιχειρήσεις. Τα εμπορεύματα τους κινούνται στην αγορά όπως και τα εμπορεύματα κάθε άλλης επιχείρησης.

3.1 ΠΡΩΤΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΧΑΪΑΣ

Η επίδραση των πρώτων συνεταιριστικών προσπαθειών στον ελληνικό χώρο, όπως η «Κοινή Συντροφιά» των Αμπελακίων, ήταν καθοριστική στους πρώτους συνεταιρισμούς που ξεκίνησαν στον Νομό Αχαΐας και ιδιαίτερα στην Πάτρα. Οι συνεταιρισμοί αυτοί, πρώτα απ' όλα, επεδίωκαν την κοινωνική οργάνωση, χωρίς να συγκεντρώνουν απαραίτητα τα ελάχιστα αναγκαία ποσά στα κεφάλαια τους. Πάνω στη βάση και στις αρχές των πρώτων ελληνικών συνεταιριστικών οργανώσεων οι αγρότες αποφάσισαν να στηριχθούν μόνο στις δυνάμεις τους και ίδρυσαν το 1915 έναν Γεωργικό Πιστωτικό Συνεταιρισμό στην περιοχή των Ζαρουχλείων στην Πάτρα, με υποχρέωση καταβολής ανά μέλος 50 δρχ. τον μήνα επί δύο χρόνια. Την επομένη διετία (1916-1918) ακολούθησαν παρόμοιες πρωτοβουλίες και στην ευρύτερη περιοχή.

Ιδρύθηκαν με την σειρά ο Γεωργικός Συνεταιρισμός Αγίου Γεωργίου στο Ρίο, ο Γεωργικός Συνεταιρισμός Αγίου Βασιλείου, ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Αλισσού, ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός στα Βραχναίικα, ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Καμινιών στον Άγιο Σπυρίδωνα, ο Προμηθευτικός Γεωργικός

Συνεταιρισμός Άνω και Κάτω Σουδενείκων και ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τσουκαλεϊκών.

Οι παραπάνω συνεταιρισμοί, σύμφωνα με τον Νόμο 602/31-12-1914, αποτέλεσαν ιδρυτές της Ένωσης υπό την επωνυμία «Γεωργική Συνεταιριστική Τράπεζα Πατρών Συν. Π.Ε.». Το πρώτο καταστατικό της Ένωσης ψηφίστηκε στις 4-8-1918 από τα ιδρυτικά μέλη στην ιδρυτική Γενική Συνέλευση και εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 59182/15-9-1918 απόφαση του Υπουργείου γεωργίας. Η επωνυμία της Ένωσης τροποποιήθηκε αργότερα σε «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών» (ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ).

3.2 ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΤΡΩΝ

Η Επαρχία Πατρών καταλαμβάνει τη μεγαλύτερη έκταση σε σχέση με τις άλλες δυο επαρχίες του νομού (Αιγιαλείας και Καλαβρύτων) η οποία είναι 1.658 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Πρωτεύουσα της είναι η Πάτρα που είναι και η μεγαλύτερη πόλη της Πελοποννήσου με τεχνητό λιμάνι που εξυπηρετεί χιλιάδες πλοία ετησίως. Οι κάτοικοι της επαρχίας, εκτός από τους κατοίκους της πρωτεύουσας ασχολούνται κυρίως με τη γεωργία, τη κτηνοτροφία, το ψάρεμα και τη βιοτεχνία. Το κυριότερο προϊόν της επαρχίας αλλά και ολόκληρου του νομού είναι η κορινθιακή σταφίδα. Άλλα σπουδαία προϊόντα της επαρχίας είναι δημητριακά, όσπρια, σταφύλια, λάδι, κηπευτικά, πατάτες, εσπεριδοειδή και φρούτα. Επίσης γάλα, διάφορα τυριά, κρέας, ψάρια κ.λπ.

Σ' αυτό το σημείο θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στους αγροτικούς συνεταιρισμούς που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής.

3.2.1 ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΠΑΤΡΩΝ (ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ)

Το 1918 με την ίδρυση της ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ έγινε άλλο ένα βήμα για την υλοποίηση των αγροτικών οραματισμών του νομού Αχαΐας. Έτσι οι αγρότες της περιοχής Αχαΐας συνειδητοποιώντας ότι αυτή η ένωση τους είναι ο φορέας τους, η φωνή τους στον κόσμο, έδωσαν νέες διαστάσεις στον αγώνα για την πραγμάτωση της συνεταιριστικής ιδέας. Σήμερα, η ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ ακολουθώντας έναν συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό παραγωγής και προώθησης των προϊόντων της και οργανώνοντας όλες τις υπηρεσίες της με τον πλέον ενδεδειγμένο σύγχρονο τρόπο, στέκεται πλάι στον αγρότη και κάνοντας το πρόβλημα του δικό της, επιδιώκει την συνεργασία μαζί του σε όλους τους τομείς.

Σημαντικό ρόλο για την επίτευξη της συνεργασίας αυτής διαδραματίζει το διοικητικό συμβούλιο της ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ. Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου είναι ο Δημήτρης Μάνθος, Αντιπρόεδρος είναι ο Νικόλαος Μπεθυμούτης, Γραμματέας είναι ο Ευάγγελος Κυριακόπουλος, Ταμίας είναι ο Θεμιστοκλής Μικρώνης. Υπόλοιπα μέλη του συμβουλίου είναι οι: Φίλιππος Γριτσώνης, Μιχάλης Σαφάκας, Κωνσταντίνος Βράκας, Κωνσταντίνος Γεωργαντόπουλος, Κωνσταντίνος Μπατάλης, Δημήτριος Παρασκευόπουλος και ο Ιωάννης Δημητρίου. Διευθυντής της ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ είναι ο Αντώνης Λάζαρης.

Η ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ διαθέτει τις εξής εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι: Οινοποιείο - Εμφιαλωτήριο, τυροκομείο, συσκευαστήριο πατάτας, ψυγεία, πρατήρια φαρμάκων - μηχανημάτων, πρατήριο λαχαναγοράς, πρατήριο οίνων, τυποποιητήριο ελαιολάδου και αποθήκες εφοδίων. Επίσης, η ένωση διαχειρίζεται κρασιά, εσπεριδοειδή, ελαιόλαδο, σταφίδα, τυρί, γκίτσα, κρέμα, πατάτες, οπωροκηπευτικά, βιομηχανική τομάτα, γεωργικά εφόδια κ.λ.π.

Σύμφωνα με το καταστατικό της, η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών, θα λειτουργεί με την επωνυμία «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών» νομού Αχαΐας και συνοπτικά «ΠΑΤΡΑΪΚΗ». Έδρα της ορίζεται η Πάτρα με διεύθυνση, Παντανάσσης 3. Η χρονική διάρκεια της ένωσης είναι απεριόριστη. Στο άρθρο 3 του καταστατικού της ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ αναφέρονται οι παρακάτω σκοποί και δραστηριότητες:

1) Σκοπός της ένωσης είναι ο συντονισμός και η ενίσχυση του έργου των αγροτικών συνεταιρισμών που είναι μέλη της.

2) Η ένωση για την εκπλήρωση του σκοπού της σε συνεργασία με τις κεντρικές κλαδικές συνεταιριστικές ενώσεις, τους αρμόδιους κάθε φορά συνεταιριστικούς οργανισμούς και τις υπηρεσίες της ΠΑΣΕΓΕΣ, αναπτύσσει ιδίως τις ακόλουθες δραστηριότητες:

α) Παρέχει στα μέλη της κάθε συνδρομή και φροντίζει για τον εφοδιασμό τους με τα αγαθά που είναι απαραίτητα για την πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή τους.

β) Φροντίζει για την διακίνηση, διαφήμιση και εμπορία των προϊόντων των μελών της μέσα στα γενικά πλαίσια της εμπορίας κάθε προϊόντος.

γ) Φροντίζει για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων επαγγελματικής και συνεταιριστικής επιμόρφωσης των μελών της.

δ) Πρακτορεύει στην περιφέρεια της τους οργανισμούς ασφάλισης αγροτικής παραγωγής κα κεφαλαίου,

ε) Οργανώνει και παρέχει στα μέλη της κάθε είδους τεχνική βοήθεια για την διευκόλυνση και βελτίωση της παραγωγής ή την μείωση του κόστους της.

στ) Συμβουλεύει και παρέχει κάθε βοήθεια στους συνεταιρισμούς κατά την σύσταση τους και σε όλες τις λεπτομέρειες της διαχείρισης και των εργασιών τους.

ζ) Προμηθεύει το Ελληνικό δημόσιο, τους δήμους ή κοινότητες, σωματεία ή συνεταιρισμούς ή εταιρείες, πάσης φύσεως γεωργικά

προϊόντα των μελών της σύμφωνα με τους κανόνες του καταστατικού της.

3) Η ένωση ειδικότερα μπορεί:

α) Να παρέχει υπηρεσίες με αμοιβή στο δημόσιο, στην Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος και σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου ιδιωτικού δικαίου (ή φυσικό πρόσωπο).

β) Να δέχεται καταθέσεις των μελών της και να χορηγεί δάνεια στα μέλη της.

γ) Να αποκτά κατά κυριότητα ή να μισθώνει αστικά ή αγροτικά ακίνητα που εξυπηρετούν τις δραστηριότητες της ή τις ανάγκες των μελών της.

δ) Να εγγυάται με ειδικό σήμα την ποιότητα των προϊόντων της και να μεριμνά για την καταπολέμηση της νοθείας των προϊόντων.

ε) Να συμμετέχει για λογαριασμό της ή λογαριασμό των μελών της σε διεθνείς ή εθνικές δημοπρασίες.

στ) Να συνάπτει δάνεια με οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα του εσωτερικού και εξωτερικού.

4) Η ένωση δεν ασχολείται με την πρωτογενή παραγωγή, Ιδρύει και διευθύνει μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης των προϊόντων των μελών της, μόνο όταν για την λειτουργία τους απαιτείται η συνεργασία δύο ή περισσότερων μελών της.

5) Η ένωση αγωνίζεται και προωθεί με κάθε νόμιμο μέσο την προαγωγή των συμφερόντων των μελών των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών της και κατ' επέκταση των συνεταιρισμένων αγροτών της.

6) Για την πληρέστερη εκπλήρωση των σκοπών της η ένωση:

α) Αποτελεί μέλος της Πανελλήνιας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών {ΠΑΣΕΓΕΣ}.

β) Μπορεί ύστερα από ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης:

να συμπράττει με άλλες ενώσεις για τη σύσταση κεντρικών κλαδικών συνεταιριστικών ενώσεων και συνεταιριστικών οργανισμών ή να μετέχει

στις οργανώσεις αυτές να συμπράττει σε κοινές επιχειρήσεις με καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, νομικά πρόσωπα δημοσίου τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης να συνιστά εταιρείες του Εμπορικού Νόμου ή του Αστικού Κώδικα, που έχουν αντικείμενο τους δραστηριότητα που εμπίπτει στους σκοπούς της ένωσης.

7) Η ένωση έχει αναγνωριστεί σαν οργάνωση ελαιοκαλλιεργητών με την επωνυμία «ΟΜΑΔΑ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Ε.Γ.Σ. ΠΑΤΡΩΝ».

Τα όργανα διοίκησης της Ένωσης είναι:

- α) Η Γενική Συνέλευση
- β) Το Διοικητικό Συμβούλιο
- γ) Το Εποπτικό Συμβούλιο

Η Γενική Συνέλευση αποτελείται από τους Αντιπροσώπους των μελών-Συνεταιρισμών και είναι το ανώτατο όργανο εποπτείας και λήψης αποφάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, που έχει την κύρια διοικητική λειτουργία της Ένωσης, αποτελείται από 11 μέλη. Το Δ.Σ. εκπροσωπεί την Ένωση δικαστικά και εξώδικα, και αποφασίζει σε θέματα διοίκησης, διαχείρισης και γενικής λειτουργίας της Ένωσης.

Το Εποπτικό Συμβούλιο, παρακολουθεί και εποπτεύει την κανονική και μέσα στα όρια του Νόμου, του καταστατικού, των κανονισμών της Ένωσης και των αποφάσεων της Γ.Σ., και των Τοπικών Συνελεύσεων, εκτέλεση των καθηκόντων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στην Ένωση επίσης, συγκροτούνται και λειτουργούν παραρτήματα ή Κλαδικές Οργανώσεις παραγωγής

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών απασχολεί 154 άτομα. Αναλυτικά, από αυτά μόνιμο προσωπικό είναι 121 άτομα, έκτακτο προσωπικό 31 άτομα και 2 άτομα απασχολούνται ως συνεργάτες. Το μόνιμο προσωπικό συγκροτούν, 79 άτομα σαν κύριο προσωπικό, 9 άτομα

σαν βοηθητικό προσωπικό και 33 άτομα σαν υπηρετικό προσωπικό. Το έκτακτο προσωπικό αποτελείται, από 8 άτομα σαν κύριο προσωπικό και 23 άτομα σαν βοηθητικό προσωπικό. Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών καλύπτει και εκπροσωπεί 93 πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς και 8.041 συνεταιρισμένους αγρότες στην Επαρχία Πατρών. Πιο συγκεκριμένα τα συνεταιρισμένα μέλη της είναι τα παρακάτω:

- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγίου Βασιλείου με 27 μέλη και πρόεδρο τον Ιωάννη Φίλια στην Πάτρα.*
- *Ο Αρδευτικός Συνεταιρισμός Αγίου Στεφάνου με 32 μέλη και πρόεδρο την Μαρία Γεωργοπούλου στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αργυράς με 39 μέλη και πρόεδρο τον Παναγιώτη Λαμπρόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βερναδαιϊκών με 45 μέλη και πρόεδρο τον Αντώνη Οικονομόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Βούντενι-Βελβίτσι-Μπάλα με 79 μέλη και πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Κεφάλια στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βραχναϊϊκών «Αρμονία» με 364 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Γκολφ η στα Σαγαίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Δρέπανου με 27 μέλη και πρόεδρο τον Ανδρέα Χαραλαμπόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ελαιοχωρίου με 100 μέλη και πρόεδρο τον Μιχάλη Σαφάκα στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Θέας με 84 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτρη Γιαννόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Θεριανού με 47 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Σώρρα στα Βραχναίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλλιθέας με 84 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτρη Βασιλόπουλο στην Πάτρα.*

- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καμινιών με 49 μέλη και πρόεδρο τον Ανδρέα Λάζαρη στα Βραχναίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κρήνης με 33 μέλη και πρόεδρο τον Θεόδωρο Δριμάλα στην Πάτρα.*
- *Ο Ελαιουργικός Συνεταιρισμός Μιντιλογλίου με 102 μέλη και πρόεδρο τον Ασημάκη Μπίτση στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μπεγουλακίου με 35 μέλη και πρόεδρο τον Παντελή Πλέγα στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Οβρυάς με 54 μέλη και πρόεδρο την Γεωργία Θεοδοροπούλου στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγελαδοτρόφων Περιφέρεια Πατρών με 50 μέλη και πρόεδρο τον Βασίλη Καϊμάκα στην Πάτρα.*
- *Ο Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Πατρών με 142 μέλη και πρόεδρο τον Ηλία Μεσσάλα στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πιτίτσας με 18 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Λουκόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Πλατανιού με 29 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτρη Παπαδημητρόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ροϊτικών με 35 μέλη και πρόεδρο τον Ηλία Σουβαλιώτη στα Βραχναίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Σαραβαλίου με 174 μέλη και πρόεδρο τον Χρήστο Κοντογεωργόπουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Σουλίου με 42 μέλη και πρόεδρο τον Ηλία Κεπενό στην Πάτρα.*
- *Ο Ελαιουργικός Συνεταιρισμός Τσουκαλαιϊκών - Καμινιών – Θεριανού με 157 μέλη και πρόεδρο τον Παναγιώτη Παπαντωνόπουλο στα Βραχναίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ψαθοπύργου με 48 μέλη και Πρόεδρο τον Αθανάσιο Μίχαλο στην Πάτρα.*

Συνεταιρισμοί που πλέον δεν υπάρχουν είναι

- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγίας Βαρβάρας με 89 μέλη στην Ερυμάνθεια.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγίου Νικολάου (Χαρμπιλέϊκα) με 64 μέλη και πρόεδρο τον Ανδρέα Καρβουνιάρη στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγίου Νικολάου (Σπάτα) με 136 μέλη και πρόεδρο τον Παναγιώτη Γεωργόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Αγίου Νικολάου (Κραλίου) με 50 μέλη και πρόεδρο τον Σπύρο Ασημακόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αγιοβλασίτικων με 63 μέλη και πρόεδρο τον Ιωάννη Φιλίππου στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ανω Αλισσού με 187 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Μικρώνη στα Βραχναίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Άνω Αχαΐας με 97 μέλη και πρόεδρο τον Αναστάσιο Σταυρόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Άνω Λιμνοχωρίου με 75 μέλη και πρόεδρο τον Παναγιώτη Γερασιμόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Άνω Σουδεναιϊκών με 50 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτρη Οχταρά στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Άνω Συχαινών με 42 μέλη και πρόεδρο τον Ανδρέα Γκολφινόττουλο στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Απιδεώνας με 63 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Σιδηρόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Αποστόλων με 40 μέλη και πρόεδρο τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο στα Σαγαίικα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αράξου με 32 μέλη και πρόεδρο τον Βασίλειο Αναστασόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αραχωβιτικών με 40 μέλη και πρόεδρο τον Ιωάννη Γιαννόπουλο στην Πάτρα.*

- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Άρλας με 104 μέλη και πρόεδρο τον Σπύρο Πουλίδα στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Αχαϊκού με 52 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτριο Πανουτσόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βασιλικού με 120 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Φραντζή στη Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βελιτσών με 99 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Τσαβάρα στη Σ.Σ. Βάρδας.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βιδόβας με 89 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Γκοτσόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Γιουλαιϊκών με 44 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Γεωργακόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Δροσιάς με 40 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Χρονόπουλο στην Ερυμάνθεια.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ισώματος με 54 μέλη και πρόεδρο τον Ιωάννη Κοσμά στη Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καγκαδίου με 114 μέλη και πρόεδρο τον Διονύση Κούτρα στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλεντζίου με 126 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Ζαγκώνη στην Ερυμάνθεια.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καλουσίου με 21 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Παπαθάνου στην Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Καρεϊκών με 249 μέλη και πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Νιφόρα στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κάτω Αλισσού «Πρόοδος» με 128 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Καζάκο στα Βραχναϊϊκα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κάτω Αχαΐας με 149 μέλη και πρόεδρο τον Αθανάσιο Δρίβα στην Κάτω Αχαΐα.*

- *Ο Συνεταιρισμός Επεξεργασίας και Πώλησης Εσπεριδοειδών Κάτω Αχάϊας-Αλισσού με 106 μέλη και πρόεδρο την Μαρίκα Ρέλλου στα Βραχναίικα.*
- *Ο Γεωργικός Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Κάτω Λιμνοχωρίου με 66 μέλη και πρόεδρο τον Διονύσιο Γεωργιόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Κρίνου με 118 μέλη και πρόεδρο τον Χρήστο Κοκκίνη στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Λακκόπετρας Α' με 126 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Πετρόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Οπωροκαλλιεργών Συνεταιρισμός Λακκόπετρας Β' με 75 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Γκοτσόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Λεοντίου με 63 μέλη και πρόεδρο τον Αθανάσιο Παπαναγιώτου στην Χαλανδρίτσα.*
- * *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός - Ελαιουργικός Λουσικών με 178 μέλη και πρόεδρο τον Βασίλη Σταθούλια στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μαζαρακίου με 169 μέλη και πρόεδρο τον Στέλιο Γαλάνη στην Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μανεσίου με 41 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Σπηλιόπουλο στην Ερυμάνθεια.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ματαράγκα Α' με 84 μέλη και πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Ταπεινό στην Κάτω Αχαΐα.*
- * *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ματαράγκα Β' με 54 μέλη και πρόεδρο τον Ηλία Πολυζώη στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μετοχίου με 111 μέλη και πρόεδρο τον Ζήσιμο Κούτρα στην Σ.Σ. Βάρδας.*
- * *Ο Αλιευτικός Συνεταιρισμός Μετοχίου με 21 μέλη και πρόεδρο τον Αριστεΐδη Λιάπη στην Σ.Σ. Βάρδας.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μητόπολης με 100 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτρη Γιαννόπουλο στην Χαλανδρίτσα.*

- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μιχοΐου με 53 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Γκουσκο στην Σ.Σ. Βάρδας.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Μύρτου με 82 μέλη και πρόεδρο τον Γενναίο Βερόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Νεζερών με 38 μέλη και πρόεδρο τον Σπύρο Κοτσίρη στην Πάτρα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Νιφοραιϊκών με 76 μέλη και πρόεδρο τον Αθανάσιο Κατρόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πετροχωρίου με 260 μέλη και πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Παπαζώη στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πέττα με 115 μέλη και πρόεδρο τον Βασίλη Αποστολόπουλο στην Κάτω Αχαιά.*
- *Ο Ελαιουργικός Συνεταιρισμός Πηγαδιών (Τζάϊλο) με 33 μέλη και πρόεδρο τον Αθανάσιο Σγούρα στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πλατανόβρυσης με 77 μέλη και πρόεδρο τον Δημήτρη Παρσσκευόπουλο στην Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πόρτων με 108 μέλη και πρόεδρο τον Αντώνη Πετρόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Πουρναριού με 44 μέλη και πρόεδρο τον Θεόδωρο Τζέλη στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Ράχης με 45 μέλη και πρόεδρο τον Άγγελο Αγγελόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Ριόλου με 104 μέλη και πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Μπακάλη στην Κάτω Αχαΐα.*
- » *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Σαγαϊκών με 290 μέλη και πρόεδρο τον Ανδρέα Μτιούλη στα Σαγαϊίκα.*
- *Ο Γαλακτοκομικός Συνεταιρισμός Σαντομερίου με 104 μέλη και πρόεδρο τον Αθανάσιο Γεωργακόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*

- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Σαντομερίου με 23 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Δημόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Σκιαδά με 140 μέλη και πρόεδρο τον Μιλτιάδη Μπότη στην Ερυμάνθεια.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Σταροχωρίου με 110 μέλη στη Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Σταυροδρομίου με 78 μέλη στην Ερυμάνθεια.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Τσαΐλου με 144 μέλη και πρόεδρο τον Νικόλαο Σγούρα στα Βραχναί'κα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Φαρρών με 76 μέλη και πρόεδρο τον Φώτη Δημητρόπουλο στην Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Φλόκα με 31 μέλη και πρόεδρο τον Χρήστο Κοτσαύτη στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Φράγκα με 92 μέλη και πρόεδρο τον Παντελή Κατριμπούζα στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Φώσταινας με 76 μέλη και πρόεδρο τον Αλέξη Δημητρακόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Χαϊκαλίου με 62 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Φωτόπουλο στην Κάτω Αχαΐα.*
- *Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Χαλανδρίτσας με 79 μέλη και πρόεδρο τον Κωνσταντίνο Γεωργαντόπουλο στην Χαλανδρίτσα.*
- *Ο Γεωργικός Πιστωτικός Συνεταιρισμός Χαραυγής με 76 μέλη και πρόεδρο τον Γεώργιο Ντούλια στην Κάτω Αχαΐα.*

Ο παραπάνω αριθμός των συνεταιριζόμενων μελών της ΕΑΣ ΠΑΤΡΩΝ θα μπορούσε να ήταν μεγαλύτερος αν αναλογιστεί κανείς το γεγονός ότι περίπου 20 συνεταιρισμοί-μέλη της Ένωσης βρίσκονται σε κατάσταση αδράνειας. Παρ' όλα αυτά από τον αριθμό και μόνο των υπαρχόντων συνεταιρισμών μελών μπορεί να διαπιστωθεί πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος και η συμμετοχή της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών στην ανάπτυξη της περιφέρειας της. Ο ρόλος της για προστασία του

εισοδήματος των αγροτών-μελών της (9.000 περίπου) συμβάλλει κατ' επέκταση στην προστασία του εισοδήματος μεγάλου μέρους του πληθυσμού, άμεσα ή έμμεσα. Κατασκευάζει έργα υποδομής σε χώρους και τοποθεσίες, που δεν έχουν κάνει άλλοι φορείς (ιδιώτες-κράτος). Η κοινωνική διάσταση της λειτουργίας της είναι εμφανής. Απασχολεί μέρος του πληθυσμού στις παραγωγικές της διαδικασίες κατά καιρούς (εποχιακό προσωπικό), ενώ συναλλάσσεται με μεγάλο μέρος του αγροτικού πληθυσμού (15.000 περίπου) για την αναχορήγηση καλλιεργητικών δανείων, και κυρίως για την αναχορήγηση σε αυτούς των κοινοτικών επιδοτήσεων.

3.2.2 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Παραγωγικός είναι ο συνεταιρισμός που ασχολείται με την κατασκευή ή την διεκπεραίωση υπηρεσιών με την προσωπική εργασία των μελών του. Το βασικό χαρακτηριστικό του συνεταιρισμού είναι η συγκέντρωση πολλών εργαζομένων στον ίδιο χώρο γύρω από το ενιαίο πρόγραμμα παραγωγής με την κατάλληλη κατανομή των εργασιακών καθηκόντων. Στην κυριολεξία η παραγωγή είναι συλλογική. Είναι δε αυτονόητο πως ένας παραγωγικός συνεταιρισμός θα πρέπει να αναπτύξει ταυτόχρονα με το παραγωγικό σκέλος το προμηθευτικό των πρώτων υλών και το σκέλος πώλησης των προϊόντων.

Οι συνεταιρισμοί αυτού του είδους μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές. Μπορούν να παράγουν προϊόντα σε μικρές συλλογικές βιοτεχνίες. Είναι επίσης δυνατή η ανάληψη λειτουργίας ακόμη και μεγάλων βιομηχανιών από συνεταιρισμούς των εργαζομένων σ' αυτές ιδιαίτερα τις περιόδους κρίσεων ανεργίας. Μπορούν τέλος να αναπτυχθούν παραγωγικοί συνεταιρισμοί και στον τομέα παροχής υπηρεσιών.

3.2.2.1 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΙ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΜΕΤΑΛΛΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Ο Συνεταιρισμός αυτός ιδρύθηκε το 1979 στην Πάτρα από 33 μέλη με συνεταιριστική μερίδα 180.000 δραχμές, με την επωνυμία «Παραγωγικός προμηθευτικός και καταναλωτικός συνεταιρισμός βιοτεχνών μετάλλου Πατρών και περιχώρων». Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης, επωνυμία ,η οποία παραμένει και σήμερα. Έδρα του Συνεταιρισμού είναι η πόλη της Πάτρας και περιφέρεια τά περίχωρα Πατρών, αποτελεί νομικό πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, έχει εμπορική ιδιότητα και οι δε σχέσεις αυτού και των συνεταίρων διέπονται από το καταστατικό του και τον νόμο. Μάλιστα για τα τυχόν χρέη του Συνεταιρισμού δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση κατά των συνεταίρων. Ο σκοπός του Συνεταιρισμού είναι οικονομικός και αποβλέπει ιδίως με την συνεργασία και συνένωση των προσπαθειών των μελών του στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη αυτών και στην βελτίωση της ζωής τους. Ειδικότερα αποβλέπει στον εφοδιασμό και διάθεση στα μέλη ή σε τρίτους των υλικών που είναι αναγκαία για την άσκηση του επαγγέλματος τους, την εμπορία γενικά μετάλλων και διαφόρων μηχανημάτων και εξαρτημάτων, την ανύψωση της επαγγελματικής στάθμης των μελών του. Επίσης, την προμήθεια από το εσωτερικό και το εξωτερικό κάθε είδους από τα παραπάνω για την χρήση των συνεταίρων και την εμπορία προς τρίτους. Επιπλέον, ο Συνεταιρισμός αυτός ασχολείται με την μελέτη και την εκτέλεση μηχανουργικών εργασιών όπως καλουπιών, πρεσσαριστών αντικειμένων- εξαρτημάτων, γερανογεφυρών, εξοπλισμού κτηνοτροφικών μονάδων κλπ Για την πραγματοποίηση του παραπάνω σκοπού ο Συνεταιρισμός μπορεί ιδίως:

- 1) Να ιδρύει πρατήριο ή πρατήρια για εξυπηρέτηση των μελών του.
- 2) Να προμηθεύει χονδρικά τα κάθε φύσεως υλικά, μηχανήματα και εργαλεία που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματος των μελών του.
- 3) Να ιδρύει εργοστάσια παραγωγής υλικών και ειδών σχετικών με το επάγγελμα των συνεταίρων.
- 4) Να δέχεται παραγγελίες κάθε είδους επί των σχετικών προς το επάγγελμα ειδών και να τις εκτελεί για λογαριασμό των συνεταίρων στο εσωτερικό ή εξωτερικό.
- 5) Να συνάπτει δάνεια κάθε είδους και ποσού από το κράτος, τράπεζες, ιδρύματα ή άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα.
- 6) Να συνάπτει συμβάσεις με βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εμπορικές επιχειρήσεις ή ανάλογους οργανισμούς ή πρόσωπα του εσωτερικού ή εξωτερικού για την παροχή προς τα μέλη του των ειδών ή υπηρεσιών με συμφέροντες όρους.
- 7) Να διαθέτει τα παραγόμενα ή προμηθεύόμενα είδη τοις μετρητοίς ή επί πιστώσει στα μέλη του και σε τρίτους με το ανάλογο εμπορικό κέρδος επί της αξίας τους, καθοριζόμενο πάντα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνεταιρισμού.
- 8) Να συμβάλλεται ή να συμπράττει με άλλους ομοειδείς ή συναφείς συνεταιρισμούς ή ενώσεις τους για την από κοινού επιδίωξη του σκοπού τους.
- 9) Να λαμβάνει κάθε μέτρο το οποίο αποσκοπεί στην οικονομική, ηθική και πνευματική ανάπτυξη των συνεταίρων, όπως να διοργανώνει διαλέξεις και σεμινάρια για την μετάδοση τεχνικών γνώσεων και επιτεύξεων για την άνοδο της τεχνικής στάθμης των μελών του.
- 10) Να προβαίνει στην κοινή οργάνωση της παραγωγής των μελών του
- 11) Να παρέχει στα μέλη του, τεχνική ή οργανωτική βοήθεια την αύξηση ή βελτίωση της παραγωγής τους.

- 12) Να ικανοποιεί κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες των μελών του.
- 13) Να καταβάλλει συντονισμένες προσπάθειες με σκοπό την συμπλήρωση και συγχρονισμό των διατάξεων του νόμου για τους συνεταιρισμούς,

Η χρονική διάρκεια του Παραγωγικού Προμηθευτικού και Καταναλωτικού Συνεταιρισμού Βιοτεχνών Μετάλλου Πατρών και Περιφερειών είναι απεριόριστη.

3.2.2.2 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

ΕΠΙΠΛΟΞΥΛΟΥΡΓΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΠΑΤΡΩΝ (ΣΕΒΙΠ)

Ο Συνεταιρισμός αυτός ιδρύθηκε στην Πάτρα το 1981 από 45 βιοτέχνες κατασκευαστές και ξυλουργούς επίπλων με συνεταιριστική μερίδα 40.000 δραχμές και η ευθύνη στο τριπλάσιο ποσό της. Η επωνυμία του Συνεταιρισμού είναι «Παραγωγικός Συνεταιρισμός Επιπλοξυλουργών Βιοτεχνών Πατρών». Η διάρκεια του είναι απεριόριστη, όμως μπορεί να διαλυθεί αν ζητηθεί από τα 2/3 των μελών του. Κύριος καταστατικός σκοπός του Συνεταιρισμού είναι η παραγωγή και εμπορία πάσης φύσεως επίπλων και ειδών καγκελαρίας, καθώς και η διάθεση των επίπλων σε τιμές προσιτές στους καταναλωτές για την αποφυγή του αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των μελών. Επίσης, το καταστατικό περιλαμβάνει μεταξύ των δραστηριοτήτων του Συνεταιρισμού, τις προμηθευτικές εργασίες πρώτων υλών και μηχανημάτων, την εκμίσθωση ή εξαγορά ακινήτων και εγκαταστάσεων, την ίδρυση και συμμετοχή σε εταιρίες, την σύναψη δανείων και την παροχή πιστώσεων στα μέλη κ.λ.π.

Προκειμένου ο Συνεταιρισμός να πετύχει τους καταστατικούς σκοπούς του ασκεί τις παρακάτω βασικές δραστηριότητες:

- 1) Έχει την δυνατότητα ίδρυσης ενός ή περισσότερων πρατηρίων για την εξυπηρέτηση των μελών του.
- 2) Μπορεί επίσης να ιδρύει εργοστάσια παραγωγής επίπλων και άλλων ειδών σχετικών με το επάγγελμα αυτό
- 3) Να δέχεται παραγγελίες σχετικές με το αντικείμενο και να τις εκτελεί για λογαριασμό των συνεταίρων τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.
- 4) Να συνάπτει δάνεια κάθε είδους και ποσού με το κράτος, τράπεζες, ιδρύματα και άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα.
- 5) Να συνάπτει συμβάσεις με βιομηχανίες, βιοτεχνίες, εμπορικές επιχειρήσεις ή με φυσικά πρόσωπα του εσωτερικού ή του εξωτερικού για την παροχή προς τα μέλη του των ειδών επίπλου με συμφέροντες όρους.

3.2.3 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Προμηθευτικός είναι ο συνεταιρισμός που έχει ως αντικείμενο του τον εφοδιασμό των μελών ή και τρίτων με τις απαραίτητες πρώτες ύλες, υπηρεσίες, ενδιάμεσα ή τελικά προϊόντα, εργαλειομηχανές, εξαρτήματα, ανταλλακτικά κ.α., που είναι αναγκαία στην διεκπεραίωση της επαγγελματικής δραστηριότητας. Είναι αυτονόητο ότι οι προμηθευτικοί συνεταιρισμοί είναι αμέτρητοι, γιατί οι επαγγελματίες κάθε ειδικότητας και κάθε γεωγραφικής περιοχής θα έχουν το δικό τους συνεταιρισμό, διότι είναι πολλά τα είδη των εμπορευμάτων κατά ειδικότητα και επί πλέον ο κάθε επαγγελματίας θέλει κοντά του τον συνεταιρισμό ως προμηθευτή και ως σύμβουλο.

Μερικά δείγματα προμηθευτικών συνεταιρισμών θα περιγραφούν στην συνέχεια. Είναι βέβαια κατανοητό πως δεν είναι δυνατή η αναφορά σε όλους τους προμηθευτικούς συνεταιρισμούς, παρά το γεγονός ότι ο

καθένας τους ξεχωριστά έχει ενδιαφέρουσες ιδιαιτερότητες. Ειδικότερα, λοιπόν θα παρουσιαστούν οι συνεταιρισμοί των ραφτών και των ηλεκτρολόγων.

3.2.3.1 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΩΝ ΕΜΠΟΡΟΡΑΠΤΩΝ ΚΑΙ ΡΑΠΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΦΕΤΕΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ ΣΥΝ.Π.Ε.

Ο Συνεταιρισμός αυτός ιδρύθηκε το 1931 και έχει την έδρα του στην Πάτρα του Ν. Αχαΐας. Η επωνυμία του Συνεταιρισμού είναι «Προμηθευτικός και Παραγωγικός Συνεταιρισμός Καταστηματαρχών και Ραπτών Πατρών και περιχώρων της Περιφέρειας Εφετείου Πατρών Συν. Π.Ε.». Η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι απεριόριστη. Οι σκοποί τώρα του συγκεκριμένου Συνεταιρισμού είναι οι ακόλουθοι:

- 1) Να προμηθεύεται χοντρικά τα είδη που χρειάζονται για τις εμπορικές και βιοτεχνικές εργασίες των συνεταίρων και να μεταπωλεί αυτά στους συνεταίρους ή σε τρίτους, χονδρικά ή λιανικά.
- 2) Η ίδρυση βιοτεχνίας και η προώθηση της βιοτεχνικής αυτής παραγωγής.
- 3) Η ανάληψη δημοσίων, δημοτικών, κοινοτικών και ιδιωτικών εργασιών για λογαριασμό των συνεταίρων
- 4) Η διάδοση γνώσεων με διαλέξεις και έντυπα καθώς και η προώθηση μέτρων για την βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των συνεταίρων.
- 5) Η προμήθεια από το εσωτερικό και εξωτερικό εμπορευμάτων διαφόρων ειδών για χρήση των συνεταίρων και εναποθήκευση αυτών για διανομή στα μέλη ή και πώληση προς όφελος τους, η ανάληψη αντιπροσωπειών υφασμάτων και υλικών βιομηχανικών εργασιών,

εξαγωγικών οίκων ή αντιπροσωπευτικών γραφείων και η πώληση σε τρίτους.

6) Η ίδρυση υφασματοεμπορικής βιοτεχνίας προς εξυπηρέτηση και όφελος των συνεταίρων.

7) Η οργάνωση εμπορορραπτικού γραφείου και αποθήκης ή και οποιασδήποτε επιχείρησης συναφούς προς τους σκοπούς, την ειδικότητα και το επάγγελμα των συνεταίρων. Ο Συνεταιρισμός της Πάτρας, προσαρμοσμένος στις νέες συνθήκες, διατηρεί κατάστημα υφασμάτων και υλικών ραφής επί της οδού Μαιζώνος 94. Με την σημερινή του δραστηριότητα ο Συνεταιρισμός διευκολύνει τα μέλη του και παίζει κάποιο ρυθμιστικό ρόλο στην αγορά για τον περιορισμό των υπερβολικών αυξήσεων στις τιμές.

3.2.3.2 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.

Ο Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το έτος 1968 από τους πρωτοπόρους οραματιστές του κλάδου των ηλεκτρολόγων. Είναι συνεταιρισμός περιορισμένης ευθύνης και φέρει την επωνυμία «Προμηθευτικός Καταναλωτικός και Παραγωγικός Συνεταιρισμός Εργοληπτών Ηλεκτρολόγων Ν. Αχαΐας (Συν. Π.Ε)». Έχει την έδρα του στην Πάτρα και τοπική αρμοδιότητα σε όλα τα όρια του Ν. Αχαΐας. Επίσης, ο Συνεταιρισμός μπορεί έγκυρα να συναλλάσσεται με τους τρίτους και να εκπροσωπείται νόμιμα με την σύντομη επωνυμία «Συνεταιρισμός Ηλεκτρολόγων (Π.Κ.Π.Σ.Ε.Η.Ν.Α.)» χωρίς να δημιουργείται σε βάρος του κανένα πρόβλημα νομιμοποίησης του ή άλλο νομικό κώλυμα στις συναλλαγές γενικά με τους τρίτους κατά τις εξώδικες και δικαστικές σχέσεις του. Ο Συνεταιρισμός αποτελείται από μέλη που έχουν

βιοτεχνική ιδιότητα και κατ' επέκταση προσλαμβάνει και αυτός βιοτεχνική ιδιότητα. Οι σκοποί του Συνεταιρισμού αυτού είναι:

1) Η οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και γενικά η βελτίωση της ποιότητας ζωής τους, που επιτυγχάνεται με την συνεργασία των μελών του και την συνειδητοποίηση της συνεταιριστικής και συνεργατικής ιδέας.

2) Για την πραγματοποίηση των σκοπών αυτών ο Συνεταιρισμός υλοποιεί το αντικείμενο της δραστηριότητας του με τις παρακάτω ενδεικτικές πράξεις και ενέργειες :

α) Προμηθεύεται χονδρικώς ή λιανικώς ανάλογα με την καταναλωτική κίνηση του, τις αναγκαίους ποσότητες ηλεκτρολογικού υλικού και εργαλείων από την αγορά του εσωτερικού ή εξωτερικού για την κάλυψη των αναγκών των μελών του, τις οποίες και διαθέτει σε αυτά ή ακόμα και σε τρίτους τοις μετρητοίς ή με πίστωση.

β) Αγοράζει ή μισθώνει καταστήματα, γραφεία ή αποθήκες για τις λειτουργικές ανάγκες του και την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών του.

γ) Συνεργάζεται με τους αδερφούς κλαδικούς συνεταιρισμούς, τις κοινοπραξίες των ηλεκτρολόγων, τις λοιπές αστικές συνεταιριστικές οργανώσεις, Σωματεία, αλληλοβοηθητικά ιδιωτικά ταμεία, την ΠΟΣΗΕ και την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συνεταιρισμών Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών (ΠΟΣΗΕ) σε όλους τους τομείς της δραστηριότητας του για την προμήθεια υλικών με συμφέρουσες τιμές και την εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών εκπτώσεων προς όφελος των μελών του.

δ) Συνάπτει δάνεια από κρατικούς οργανισμούς, τράπεζες, συνεταιριστικούς φορείς και άλλους πιστωτικούς σε δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς ή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου για την προώθηση και πραγματοποίηση των στόχων του.

ε) Συνάπτει συμβάσεις μόνος του ή με την βοήθεια της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συνεταιρισμών Ηλεκτρολόγων Εγκαταστατών (ΠΟΣΗΕ), για την προμήθεια ειδών και υλικών της εμπορίας τους με οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, που εδρεύει στο εσωτερικό ή εξωτερικό, σε συνεργασία με άλλους συνεταιρισμούς του κλάδου ή μόνος του

ζ) Μεριμνά για την επαγγελματική, συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση των μελών και στελεχών του και παρέχει στα μέλη του τεχνική ή οργανωτική βοήθεια για την βελτίωση του οικονομικού επίπεδου τους.

η) Συμμετέχει στην δαπάνη για την σύγχρονη τεχνικοοικονομική οργάνωση των συνεταιρισμών στα πλαίσια της κοινής οργάνωσης για την βελτίωση και αναβάθμιση του συνεταιριστικού κινήματος στον χώρο των ηλεκτρολόγων.

θ) Συμμετέχει στην κοινή προσπάθεια των συνεταιρισμών παραγωγής ηλεκτρολογικού υλικού για την κάλυψη των αναγκών των μελών του με φθηνά και καλής ποιότητας υλικά.

ι) Χορηγεί στα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, προθεσμίες πληρωμής των υλικών που αγοράζουν από τον Συνεταιρισμό μέχρις ότου εκδοθεί από αυτά το σχετικό ένταλμα πληρωμής.

ια) Συμμετέχει στους δημόσιους διαγωνισμούς των νομικών προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Οργανισμών τοπικής Αυτοδιοίκησης για την προμήθεια σε αυτούς ηλεκτρολογικών υλικών και ειδών της εμπορίας του και γενικά τα όργανα του Συνεταιρισμού λαμβάνουν κάθε πρόσφορο μέτρο για την πραγμάτωση των σκοπών του προς όφελος των συνεταίρων, δεδομένου ότι η απαρίθμηση των άνω μέτρων είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική

ιβ) Ιδρύει εργαστήρια ή εργοστάσια παραγωγής ή επεξεργασίας ηλεκτρολογικού υλικού.

Στο σημείο αυτό για να έχουμε μια πλήρη και εμπειριστατωμένη εικόνα της λειτουργίας του Συνεταιρισμού καλό θα ήταν να παρουσιάσουμε τα προϊόντα του τα οποία είναι: διακόπτες, φωτιστικά, λαμπτήρες, καλώδια, πίνακες, υλικά πινάκων, συσκευές, εργαλεία, σωλήνες, παντός είδους ηλεκτρολογικό υλικό και πολλά άλλα.

Η ίδρυση λοιπόν του Συνεταιρισμού ανταποκρίνονταν στην ώριμη ανάγκη της εποχής για βελτίωση του επαγγελματικού βιοτικού και πνευματικού επιπέδου των ηλεκτρολόγων. Ο Συν. Π.Ε. είναι μια άρτια οργανωμένη επιχειρηματική μονάδα με 2 ωραία σύγχρονα καταστήματα πώλησης με μηχανογραφημένο Λογιστήριο. Σήμερα από άποψη οργάνωσης και μεγέθους βρίσκεται ανάμεσα στα πρώτα καταστήματα πώλησης ηλεκτρολογικού υλικού. Στην δύναμη του συγκεντρώνει ένα πολύ μεγάλο αριθμό ηλεκτρολόγων αλλά οι επιδιώξεις του Συνεταιρισμού δεν σταματούν εκεί. Επιδιώκει την μεγέθυνση του Συνεταιρισμού και μέσα από τον συνδυασμό των χαμηλών τιμών που παρέχει και της καλής ποιότητας των προϊόντων του να κερδίζουν τα μέλη και οι πελάτες του Συνεταιρισμού. Αυτό επιτυγχάνεται ως εξής:

1. Με τις χαμηλές τιμές συμπαρασύροντας έτσι και τους ανταγωνιστές τους να χαμηλώνουν τις τιμές τους, γεγονός που βοηθά όλους τους ηλεκτρολόγους και τους πελάτες είτε είναι μέλη του Συνεταιρισμού είτε όχι.

2. Με σταθερές τιμές σε όλους τους ηλεκτρολόγους ανεξάρτητα από το μέγεθος των παραγγελιών τους εξουδετερώνοντας έτσι τον αθέμιτο ανταγωνισμό ανάμεσα στους συναδέλφους, τονώνοντας την κοινωνική αλληλεγγύη μεταξύ τους, δημιουργώντας τους, καλύτερες προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος τους και βοηθώντας έτσι και τους

νέους συναδέλφους αλλά και όσους τυχόν πλήττονται από τις περιοδικές κρίσεις της οικοδομικής δραστηριότητας.

3. Με την παροχή ασφάλειας, σταθερότητας και ίσης μεταχείρισης στις συναλλαγές τους.

4. Με την άψογη εξυπηρέτηση, σε ένα ευχάριστο φιλικό περιβάλλον.

5. Με την διοργάνωση σεμιναρίων μαζί με τις προμηθεύτριες εταιρείες για την παρουσίαση των νέων προϊόντων, ώστε ο ηλεκτρολόγος να είναι ενήμερος για ότι νέο υλικό κυκλοφορεί στην αγορά.

3.2.4 ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί είναι ένα είδος αστικών συνεταιρισμών που λειτουργούν βάσει των διεθνών αρχών του συνεταιρισμού και αποβλέπουν βασικά στην προστασία των εισοδημάτων των καταναλωτών. Με τον όρο «καταναλωτικοί» εννοούμε τους συνεταιρισμούς που ασχολούνται με την προμήθεια στα μέλη (κλειστοί συνεταιρισμοί) ή στο ευρύ κοινό (ανοιχτοί) καταναλωτικών αγαθών οικιακής ανάγκης, όπως τρόφιμα, ενδύματα, είδη καθαριότητας, ηλεκτρικός εξοπλισμός κ.ο.κ. Πρέπει να διευκρινιστεί πως όταν μιλάμε για καταναλωτικούς συνεταιρισμούς εννοούμε τους ανοιχτούς καταναλωτικούς συνεταιρισμούς, δηλαδή εκείνους που λειτουργούν βάσει των διεθνών συνεταιριστικών αρχών. Τέτοιοι υπήρξαν στην Ελλάδα μόνο οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί που είχαν την επωνυμία «ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ - KONSUM».

Οι ομοιοεπαγγελματικοί καταναλωτικοί συνεταιρισμοί, που είναι κλειστοί (και συνεπώς αντίθετοι προς την διεθνή αρχή της «ελεύθερης συμμετοχής»), αντί να προάγουν τα συμφέροντα των καταναλωτών-μελών τους, ενδέχεται να πετυχαίνουν το αντίθετο. Πάντως, οπωσδήποτε δεν συμβάλλουν θετικά στην εξυγίανση της αγοράς, γιατί δεν προάγουν

τον ανταγωνισμό, αφού δεν επιτελούν καμιά οικονομική δραστηριότητα αλλά οδηγούν τα μέλη τους ως πελάτες σε ιδιωτικές επιχειρήσεις έναντι κάποιας μικρής και αμφιλεγόμενης έκπτωσης.

Το κλειδί της επιτυχίας των καταναλωτικών συνεταιρισμών βρίσκεται στον αριθμό των μελών τους, που όσο μεγαλύτερος είναι τόσο ισχυρότερη είναι η διαπραγματευτική τους δύναμη, Έτσι, τόσο φθηνότερα μπορούν να αγοράζουν τα προϊόντα και επομένως τόσο φθηνότερα μπορούν να τα πουλούν στην αγορά λιανοπώλησης τροφίμων της πόλης, εξαναγκάζονται να πουλούν και αυτοί φθηνότερα τα εμπορεύματα τους, αλλά και να προμηθεύονται και να διαθέτουν καλύτερης ποιότητας προϊόντα.

Μεγάλο ενδιαφέρον, που αξίζει να αναφέρουμε, παρουσιάζει και ο τρόπος με τον οποίο ήταν οργανωμένος ο «ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ-ΚΟΝΣΟΥΜ» Πάτρας. Πιο συγκεκριμένα, το διοικητικό συμβούλιο του Συνεταιρισμού κάνει διοίκηση και όχι διαχείριση. Χαράσσει πολιτική και επιβλέπει το διαχειριστικό έργο του Συνεταιρισμού. Όμως, δεν ασκεί διαχείριση, έργο που ανήκει και επιτελείται από τον διευθυντή και τα άλλα υπαλληλικά στελέχη του Συνεταιρισμού. Οι εργαζόμενοι παίρνουν κατευθείαν εντολή από τον διευθυντή ή τους αντίστοιχους προϊσταμένους και όχι από τον Πρόεδρο ή άλλο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου. Βέβαια υπάρχει καθημερινά συνεργασία του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου με τον διευθυντή για τα τυχόν προβλήματα που ανακύπτουν ενδιάμεσα. Επιπλέον, ο αριθμός των εργαζομένων είναι ο απαιτούμενος, όπως αυτός καθορίζεται με αυστηρά οικονομικά κριτήρια. Ουδέποτε προσλαμβάνονται υπεράριθμοι υπάλληλοι, άσχετα από πού προτείνονται. Η επιλογή γίνεται από τον διευθυντή (μαζί με το σχετικό επιτελείο), στον οποίο εκχωρείται το δικαίωμα αυτό από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνεταιρισμού στην πρώτη συνεδρίαση του, μετά την

εκλογή και την κατανομή των αξιωμάτων. Βέβαια, οι επιλογές αυτές τελούν υπό την έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου.

3.2.5 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με τον Νόμο 1667/1986 περί δημιουργίας Αστικών Συνεταιρισμών εμφανίζεται ένα νέο είδος συνεταιρισμού, ο επαγγελματικός. Επαγγελματικοί είναι οι συνεταιρισμοί που εξυπηρετούν επαγγελματικά συμφέροντα διαφόρων επαγγελματιών, όπως είναι οι ιδιοκτήτες ταξί, οι ηλεκτρολόγο», οι μουσικοί, οι φαρμακοποιοί, οι βαφείς και άλλοι. Το βασικό χαρακτηριστικό των επαγγελματικών συνεταιρισμών είναι ότι έχουν κύριο σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση της επαγγελματικής δραστηριότητας των μελών τους.

3.2.5.1 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ (ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ)

Ιδρύθηκε το 1935, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1667/1986 ο αστικός προμηθευτικός και παραγωγικός συνεταιρισμός Φαρμακοποιών με περιορισμένη ευθύνη των συνεταίρων με την επωνυμία «Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Ν. Αχαΐας με Περιορισμένη Ευθύνη» και συγκεκριμένα «ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ» Ν. Αχαΐας. Έδρα του συνεταιρισμού ορίζεται η Πάτρα και περιφέρεια του είναι η περιφέρεια των Φαρμακευτικών Συλλόγων Νομού Αχαΐας και των ομόρων νομών. Ο ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ. είναι εγκατεστημένος στην οδό Καραϊσκάκη 134. Η διάρκεια του συνεταιρισμού είναι περιορισμένη. Ο Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Φαρμακοποιών Νομού Αχαΐας έχει οικονομικό σκοπό και αποβλέπει με κοινή δραστηριότητα των μελών του στην προαγωγή των οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων τους και

γενικά στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των μελών του. Ιδιαίτερα φροντίζει για τον ομαλό και τακτικό εφοδιασμό τους με κάθε είδος φαρμακευτικά, παραφαρμακευτικά και άλλα συναφή προϊόντα καθώς και συσκευές ή εργαλεία που η διάθεση τους γίνεται από φαρμακεία ή συσκευών που είναι απαραίτητες για την λειτουργία των φαρμακείων με όρους ευνοϊκότερους από εκείνους που επικρατούν στο ελεύθερο εμπόριο και κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η πλήρης επάρκεια στα παραπάνω προϊόντα. Επίσης, ο Συνεταιρισμός αποφεύγει την δημιουργία τεχνητών ελλείψεων, που θα απόφερε μια αδικαιολόγητη αύξηση της τιμής των προσφερόμενων προϊόντων. Στο σκοπό αυτό συμπεριλαμβάνεται και η πώληση των παραγόμενων ή διακινούμενων, από τον Συνεταιρισμό, προϊόντων και προς τα μέλη του και με όρους διαφορετικούς από εκείνους που ισχύουν για τα μέλη του. Φαρμακευτικά προϊόντα μπορούν να πωληθούν σε μη μέλη του με ειδικούς όρους, ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Για να επιτύχει τους παραπάνω σκοπούς, ο Συνεταιρισμός μπορεί ενδεικτικά να:

α) Δημιουργεί και διατηρεί σε λειτουργία φαρμακαποθήκη ή και παραρτήματα αυτής στην έδρα του και για όλη την περιφέρεια των Φαρμακευτικών Συλλόγων Αχαΐας και για τους υπόλοιπους νόμους, στην οποία δημιουργεί παρακαταθήκη οποιουδήποτε προϊόντος για λογαριασμό οποιασδήποτε βιομηχανίας, οίκου ή γραφείου, της Κρατικής Φαρμακοβιομηχανίας και Φαρμακαποθήκης ή Συνεταιρισμού Φαρμακοποιών. Το τίμημα των προϊόντων παρακαταθήκης εξοφλείται με το σύστημα ανοικτού λογαριασμού, τους όρους του οποίου διαπραγματεύεται και συμφωνεί το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε βάσει του εγκεκριμένου, από την Γενική Συνέλευση, Προγράμματος Παρακαταθηκών, είτε βάσει των συγκεκριμένων συνθηκών, οπότε απαιτείται και η συναίνεση του Εποπτικού Συμβουλίου.

- β) Συνάπτει συμβάσεις αποκλειστικής αντιπροσωπείας ή διανομής τουλάχιστον για την περιφέρεια του Νομού Αχαΐας και των ομόρων νομών, με οποιαδήποτε βιομηχανία ή εργοστάσιο ή εισαγωγικό ή εξαγωγικό οίκο ή γραφείο.
- γ) Προβαίνει σε ομαδικές προμήθειες για λογαριασμό των μελών του έπειτα από προγραμματισμό που εκπονεί το Διοικητικό Συμβούλιο
- δ) Αγοράζει ή μισθώνει μηχανήματα, συσκευές ή εργαλεία, τα οποία στην συνέχεια εκμισθώνει ή υπεκμισθώνει αντίστοιχα στα μέλη του.
- ε) Παρέχει στα μέλη του υπηρεσίες, τεχνική και οργανωτική βοήθεια.
- στ) Ιδρύει βιομηχανίες ή βιοτεχνίες με σκοπό την παραγωγική ή την μεταποίηση φαρμακευτικών ή παραφαρμακευτικών ή άλλων προϊόντων διακινούμενων από τα φαρμακεία, με εξαγωγική ή μη δραστηριότητα, ύστερα από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Μπορεί ακόμα να αναθέσει την παραγωγή προϊόντων σε άλλους οίκους.
- ζ) Συμμετέχει με άλλους συνεταιρισμούς Φαρμακοποιών σε παραγωγικές διαδικασίες ή εισαγωγές ή εξαγωγές ή αντιπροσωπείες, είτε αυτοτελώς, είτε μέσα από την Ομοσπονδία Συνεταιρισμών Φαρμακοποιών Ελλάδας.
- η) Συνεργάζεται και συναλλάσσεται με άλλους συνεταιρισμούς Φαρμακοποιών της Χώρας σε προϊόντα ή εισαγωγικές ή εξαγωγικές δραστηριότητες.
- θ) Αγοράζει ή ενοικιάζει ακίνητα κατάλληλα για τις ανάγκες του.
- ι) Παρέχει εγγυήσεις ή άλλες οικονομικές διευκολύνσεις στα μέλη του.
- ια) Συνάπτει δάνεια κάθε είδους από πιστωτικά ή άλλα νομικά πρόσωπα ή Οργανισμούς για την εξυπηρέτηση των αναγκών και των συμφερόντων του.
- ιβ) Δέχεται σε παρακαταθήκη και διαθέτει για λογαριασμό των μελών του αδιάθετα από αυτά είδη υπό τους όρους του «Προγράμματος Παρακαταθηκών Μελών», που εισηγείται το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνει η Γενική Συνέλευση.

ιγ) Ιδρύει παραρτήματα, υποκαταστήματα ή οποιαδήποτε πρακτορεία εντός της περιφέρειας των Φαρμακευτικών Συλλόγων Αχαΐας και των ομόρων νόμων για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών του.

δ) Βοηθάει στην συνεταιριστική και επαγγελματική επιμόρφωση των μελών του και στην ανάπτυξη της συνεργασίας, της κοινωνικότητας και των σχέσεων μεταξύ τους, καθώς και στην εξύψωση του φαρμακευτικού λειτουργήματος με κάθε πρόσφορο μέσο και σε συνεργασία με τους άλλους συνεταιρισμούς Φαρμακοποιών της χώρας,

ιε) Παίρνει κάθε άλλο πρόσφορο μέτρο που θα εξυπηρετεί τα συμφέροντα των μελών του, ύστερα από αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης ή του Διοικητικού Συμβουλίου.

Πόροι του Προμηθευτικού Συνεταιρισμού Φαρμακοποιών Ν. Αχαΐας αποτελούν η εισφορά εγγραφής 300€ κατά μέλος και η μηνιαία εισφορά 1,5€ ανά φυσικό μέλος Συνεταιρισμού. Ο ΠΡΟ.ΣΥ.ΦΑ. προμηθεύει τα φάρμακα στα μέλη με έκπτωση 5%, ενώ τα ίδια φάρμακα τα αγοράζει από τις διάφορες βιομηχανίες με την προβλεπόμενη από τον νόμο έκπτωση 8%. Οπότε η διαφορά 3% της έκπτωσης χρησιμοποιείται για την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του συνεταιρισμού. Ο αριθμός των μελών έφτασε σε 132 στο τέλος του 2001. Όπως φαίνεται και από τον πίνακα, από τα 132 φαρμακεία τα 16 (κατάστημα και φαρμακοποιός) βρίσκονται εκτός του Νομού Αχαΐας. Πιο συγκεκριμένα, 10 μέλη προέρχονται από την Κεφαλονιά, ενώ 6 μέλη από την Ζάκυνθο. Η εγγραφή στο φαρμακευτικό σύλλογο του νομού και η διατήρηση φαρμακείου είναι προϋποθέσεις εγγραφής στον συνεταιρισμό για ένα φαρμακοποιό. Αποκλείονται από τον συνεταιρισμό οι φαρμακέμποροι, ακόμη και οι εταίροι αφανούς εταιρείας φαρμακαποθήκης.

3.2.5.2 ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΑΦΕΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

Ιδρύθηκε το 1985 από 14 μέλη με συνεταιριστική μερίδα 20.000 δρχ. Στο τέλος του 1988 τα μέλη ήταν 49 και ο Συνεταιρισμός απασχολούσε 10 άτομα στα γραφεία και στο κατάστημα του. Η ακριβής επωνυμία του Συνεταιρισμού είναι «Προμηθευτικός Συνεταιρισμός Επαγγελματιών Βαφέων Αυτοκινήτων» Νομού Αχαΐας. Ο Συνεταιρισμός έχει έδρα του την πόλη της Πάτρας και περιφέρεια του τον Νομό Αχαΐας. Έχει τη δυνατότητα να ιδρύει υποκαταστήματα και σε άλλες πόλεις και στην Πάτρα, για την διευκόλυνση του σκοπού και των εργασιών του. Τα γραφεία και το κατάστημα του Συνεταιρισμού βρίσκονται στην Οδό Ελευθερίου Βενιζέλου 42α. Σκοπός του Προμηθευτικού Συνεταιρισμού Επαγγελματιών Βαφέων Αυτοκινήτων είναι η παραγωγή των επαγγελματικών και οικονομικών συμφερόντων των συνεταίρων, καθώς και η πνευματική ανάπτυξη τους και η βελτίωση της ποιότητας ζωής τους μέσα σε μια κοινή επιχείρηση. Συγκεκριμένα:

α) Ο Συνεταιρισμός προμηθεύεται από το εσωτερικό και το εξωτερικό χρώματα αυτοκινήτων, ανταλλακτικά φανοποιΐας και πάσης φύσεως εμπορεύματα που σχετίζονται με το αντικείμενο του, για να τα διαθέσει στους συνεταίρους, προκειμένου να καταναλωθούν, αλλά και σε τρίτους μη συνεταίρους κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την πιστωτική του πολιτική.

β) Προμηθεύεται πρώτες ύλες κάθε είδους σχετικά με τα παραπάνω προϊόντα, επεξεργάζεται αυτές και διαθέτει τα παραγόμενα προϊόντα στους συνεταίρους ή και σε τρίτους μη συνεταίρους.

γ) Αναλαμβάνει την προμήθεια του Δημοσίου, Δήμων και Κοινοτήτων, ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ σχετικά με τα διάφορα είδη χρωμάτων αυτοκινήτων,

ανταλλακτικών φανοποιίας και εμπορευμάτων πάσης φύσης για λογαριασμό των συνεταίρων.

δ) Ενεργεί για την απόκτηση ακινήτων κατά κυριότητα ή μισθώνει ακίνητα για την εγκατάσταση των γραφείων και των αποθηκών του, τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιούν και οι συνεταίροι, έναντι όμως καταβολής στον Συνεταιρισμό δικαιωμάτων, που καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, με την μορφή μισθώματος. Επίσης, ο Συνεταιρισμός μισθώνει για τις εργασίες του μηχανήματα και μεταφορικά μέσα.

ε) Ενεργεί για την οργάνωση και ίδρυση συσκευαστηρίων των προϊόντων του.

Η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι απεριόριστη. Η ωφέλεια των μελών από τον Συνεταιρισμό αυτόν εντοπίζεται στις πιστωτικές ευκολίες, που προσφέρει, στα διανεμόμενα κέρδη επί των συνεταιριστικών μερίδων και στις παρεχόμενες στο τέλος του έτους εκπτώσεις, ανάλογα με τις αγορές.

3.2.6 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

Ένα από τα πιο διαδεδομένα και σε παγκόσμιο κλίμακα, αλλά και στον Ελληνικό αγροτικό χώρο, είδος συνεταιρισμού είναι ο πιστωτικός, ο οποίος δεν παρουσίασε παρά μόνο ελάχιστη ανάπτυξη στον αστικό Ελληνικό χώρο. Αυτή η απουσία αποτελεί ένα εξαιρετικό φαινόμενο υπερβολικής καθυστέρησης των δυνάμεων αλληλεγγύης και αλληλοβοήθειας της Ελληνικής κοινωνίας. Κανείς δεν θα μπορούσε να ισχυρισθεί ότι η παρουσία των πιστωτικών συνεταιρισμών στον αστικό χώρο δεν ήταν και δεν είναι απαραίτητη. Ούτε μπορεί να ισχυρισθεί κανείς πως οι ανάγκες καλύπτονται με επάρκεια και διαφάνεια, όχι τόσο από τις τράπεζες, όσο από τους εξωτραπεζικούς δανειστικούς

μηχανισμούς. Η καθυστέρηση αυτή βαρύνει αποκλειστικά τους εμφανιζόμενους κατά καιρούς ως λαϊκούς ηγέτες, που κινητοποιούν τις μάζες σε τεράστιες συγκεντρώσεις με κύριο σκοπό την ηγετική επιβεβαίωση τους και δεν στρέφουν τις ίδιες μάζες, τουλάχιστον παράλληλα, σε πρωτοβουλίες αυτοβοήθειας και αλληλοϋποστήριξης, όπως είναι ο θεσμός των αστικών πιστωτικών συνεταιρισμών και των λαϊκών τραπεζών. Αυτές βέβαια οι πρωτοβουλίες απαιτούν, πριν από τα μικρά χρηματικά ποσά, βαθιά και διαδεδομένη πίστη στις ηθικές αρχές του συνεργατισμού. Κατά συνέπεια, από τα όσα προαναφέραμε καταλαβαίνουμε την σημασία που έχουν οι πιστωτικοί συνεταιρισμοί και στον αστικό χώρο, καθώς είναι συνεταιρισμοί που σχετίζονται με την χορήγηση δανείων στα μέλη τους και την συγκέντρωση καταθέσεων.

Τέλος, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η ύπαρξη πολλών γεωργικών πιστωτικών συνεταιρισμών δεν οφείλεται στην ύπαρξη άλλης νοοτροπίας ανθρώπων στην ελληνική ύπαιθρο. Οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην ισχυρή υποκίνηση και συμπαράταξη του κρατικού μηχανισμού, με στόχο τη διοχέτευση της κρατικής βοήθειας και χρηματοδότησης, ώστε να εξυπηρετηθεί ο σκοπός της παραγωγής. Αν δεν κυριαρχούσε αυτός ο ψυχρός υπολογισμός, αλλά περιβάλλονταν οι συνεταιρισμοί από μια ευρύτερη κρατική αντίληψη για υποβοήθηση της κοινωνικής προσφοράς μέσα από τον ουσιαστικό οικονομικό ρόλο τους, θα ήταν από δεκαετίες καλύτερο το επίπεδο ζωής στην ύπαιθρο και ευνοϊκότερες οι επιπτώσεις στα αστικά κέντρα. Στην συνέχεια θα παρουσιαστούν αναλυτικά στοιχεία για τον αστικό πιστωτικό συνεταιρισμό της Πάτρας.

3.2.6.1 ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ – ΑΧΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ ΣΥΝ.Π.Ε.

Ο Πιστωτικός Συνεταιρισμός Πάτρας συστήθηκε στις 16/8/1993 με την επωνυμία «Πιστωτικός Συνεταιρισμός Αχαΐας Αχαϊκή Πίστη ΣΥΝ.Π.Ε.», ο οποίος θα λειτουργεί ως «Πιστωτικό Ίδρυμα» αφού ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες και ελήφθη η σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος. Κατά συνέπεια η επωνυμία του τροποποιείται και γίνεται πλέον «Αχαϊκή Συνεταιριστική Τράπεζα ΣΥΝ.Π.Ε.», και με την επωνυμία αυτή συναλλάσσεται πλέον από την ημερομηνία λήψεως της άδειας λειτουργίας. Ο Συνεταιρισμός έχει έδρα του την Πάτρα, και την δυνατότητα, όμως, να ιδρύει υποκαταστήματα ή παραρτήματα σε οποιαδήποτε άλλη πόλη ή κωμόπολη του Νομού Αχαΐας ή και στην πόλη των Πατρών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των μελών του και την επίτευξη του σκοπού του. Ο Συνεταιρισμός έχει την δυνατότητα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, να ανοίγει παραρτήματα ή υποκαταστήματα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος τηρουμένων των διατάξεων της Τραπεζικής Νομοθεσίας.

Ο Συνεταιρισμός είναι αμιγώς πιστωτικός, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, θα ανακουφίζει οικονομικά τα μέλη του, θα αναπτύσσει μεταξύ αυτών το πνεύμα της οικονομίας και αποταμίευσης και θα επιδιώκει την βελτίωση και προστασία των διαφόρων κλάδων της Εθνικής οικονομίας και μάλιστα του εμπορίου, της βιομηχανίας, της βιοτεχνίας, της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, όπως και κάθε άλλης επαγγελματικής ασχολίας. Για τον σκοπό αυτό:

1. Παρέχει εγγυήσεις και ασφάλειες υπέρ των μελών του προς άλλα πιστωτικά ιδρύματα, αλλά και προς οποιοδήποτε τρίτο νομικό ή φυσικό πρόσωπο για την λήψη υπ' αυτών δανείων πάσης φύσεως ως και για την έκδοση εγγυητικών επιστολών.

2. Παρέχει προς τα μέλη του γενικώς οικονομικές διευκολύνσεις προκειμένου αυτά να αναπτύξουν την οικονομική τους δραστηριότητα.

3. Δραστηριοποιείται στην επαγγελματική, συνεταιριστική και πολιτιστική εκπαίδευση των μελών του για την ικανοποίηση των κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών αυτών, ως και κάθε άλλου τρίτου, μεταδίδοντας γνώσεις με διαλέξεις ή έντυπα κατάλληλα και σε θέματα οικονομικής συνεταιριστικής φύσης και γενικά ενεργεί κάθε πράξη η οποία τείνει στην ικανοποίηση των παραπάνω αναγκών και την ηθική και υλική βελτίωση των συνεταίρων και για τον σκοπό αυτό διοργανώνει διαλέξεις και υποβάλλει υπομνήματα στις Αρμόδιες Αρχές.

Στον σκοπό του Συνεταιρισμού εμπίπτουν ενδεικτικά οι εξής εργασίες:

α) - αποδοχή χρηματικών καταθέσεων κάθε είδους (σε Ευρώ ή συνάλλαγμα) όπως όψεως, ταμειυτηρίου, τρεχούμενων λογαριασμών, προθεσμιακών, ειδικών προθεσμιακών, καταθέσεων δημοσίων οργανισμών, τραπεζών, επενδύσεων χαρτοφυλακίου, αμοιβαίων κεφαλαίων, κ.α.

- ή με σκοπό την αύξηση των ίδιων διαθέσιμων σε Ευρώ και συνάλλαγμα, σύναψη κάθε είδους συμβάσεων,

β)- χορήγηση δανείων και πιστώσεων κάθε είδους

- παροχή εγγυήσεων υπέρ τρίτων

- διαχείριση κοινοπρακτικών δανείων και συμμετοχή σε αυτά,

- πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων

γ) - έκδοση και πληρωμή επιταγών, σε Ευρώ και ξένο νόμισμα,

- έκδοση και πληρωμή εντολών προς και από το εσωτερικό και εξωτερικό και έκδοση πιστωτικών καρτών,

δ)- παρακαταθήκη και ευρύτερα διαχείριση κινητής και ακίνητης περιουσίας τρίτων ή και ίδιας

- φύλαξη χρηματογράφων ή αντικειμένων παντός είδους ή γενικότερα επενδυτικών τίτλων και μίσθωση θυρίδων θησαυροφυλακίου.

- φύλαξη ή είσπραξη για λογαριασμό τρίτων κάθε είδους αξιόγραφων και αξιών γενικά
 - αγοραπωλησία εξωτερικού συναλλάγματος, πολύτιμων μετάλλων και γενικά όλες οι επιτρεπόμενες πράξεις εξωτερικού συναλλάγματος
 - αγοραπωλησία χρηματογράφων και γενικά επενδυτικών τίτλων στην χρηματαγορά ή κεφαλαιαγορά
 - αντιπροσώπευση άλλων επιχειρήσεων, που έχουν τους ίδιους ή ανάλογους σκοπούς
- ε) - παροχή υπηρεσιών συμβούλου σε χρηματοοικονομικά θέματα
- ίδρυση ή συμμετοχή σε επιχειρήσεις οποιασδήποτε μορφής, τραπεζικής ή μη, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό,
 - ίδρυση ή συμμετοχή σε εταιρίες επιχειρηματικού κινδύνου και χρηματιστηριακές
- στ) - διαμεσολαβήσεις κάθε είδους στις αγορές χρήματος ή κεφαλαίου
- ίδρυση ή συμμετοχή σε Ασφαλιστικές και Χρηματιστηριακές εταιρείες, Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, διαχείρισεως Αμοιβαίων κεφαλαίων, εταιρείες συμβούλων διοίκησης επιχειρήσεων, μηχανογραφικών εφαρμογών και πληροφορικής κ.α.
- Οι όροι χρηματοδότησης των μελών του, τα επιτόκια, οι προμήθειες, οι κανονισμοί λειτουργίας των υπηρεσιών που θα παρέχονται κλπ, ρυθμίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και θα αναπροσαρμόζονται πάντοτε κατόπιν αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου.

3.2.7 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Ο γενικός νόμος 602/1915 «περί συνεταιρισμών» αναφέρει πως οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί προορίζονται να συντελέσουν στην λύση του ζητήματος των εργατικών με την βοήθεια των δήμων ή του κράτους.

Οικοδομικός είναι ο συνεταιρισμός που έχει αποκλειστικό σκοπό την εξασφάλιση κατοικιών στα μέλη του, σε αστικές ή παραθεριστικές περιοχές και γενικά την αναμόρφωση, ανάπλαση και εξυγίανση περιοχών κατοικίας προς όφελος μόνο των μελών του.

Οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, σε αστικούς και παραθεριστικούς. Αστικοί είναι όσοι επιδιώκουν την απόκτηση κύριας κατοικίας από τα μέλη τους. Αυτά πρέπει να αποδειχθούν με υπεύθυνη δήλωση και αντίγραφο της φορολογικής δήλωσης τους ότι δεν έχουν κατοικία στον τόπο μόνιμης διαμονής ή αν διαθέτουν, ότι είναι ακατάλληλη. Αστικοί είναι και οι συνεταιρισμοί που αποσκοπούν στην αναμόρφωση, ανάπλαση και εξυγίανση διαμορφωμένων περιοχών κύριας κατοικίας, όταν προβλέπονται τέτοιες ρυθμίσεις από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ). Παραθεριστικοί είναι οι συνεταιρισμοί που αποσκοπούν στην απόκτηση παραθεριστικής κατοικίας από τα μέλη που αποδεδειγμένα στερούνται, καθώς και οι συνεταιρισμοί αναμόρφωσης, ανάπλασης και εξυγίανσης διαμορφωμένων περιοχών παραθεριστικής κατοικίας. Το σοβαρότερο εμπόδιο στην ανάπτυξη των οικοδομικών συνεταιρισμών στην Ελλάδα πρέπει να θεωρείται η δυσκολία εξεύρεσης της κατάλληλης και σε προσιτή τιμή οικοπεδικής έκτασης. Αυτή η δυσκολία συχνά επιτείνεται με μια λανθάνουσα διαμάχη μεταξύ του κράτους και ιδιωτών, οι οποίοι διεκδικούν διάφορες δασικές ή χορτολιβαδικές εκτάσεις και τις οποίες «διαθέτουν» για οικοπεδική χρήση σε απληροφόρητους συνήθως πολίτες ή συνεταιρισμούς. Παρά τις δυσκολίες, όμως που συναντούν οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί δεν παύουν να αποτελούν πρόσφορο εργαλείο για λύση του στεγαστικού προβλήματος συγκεκριμένων ομάδων του πληθυσμού. Έναν τέτοιο οικοδομικό συνεταιρισμό θα αναλύσουμε στην επόμενη ενότητα του παρόντος κεφαλαίου.

6.2.7.1 ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΝΟΜΟΥ ΑΧΑΪΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.

Ο Συνεταιρισμός αυτός ιδρύθηκε το 1979 με την επωνυμία «Παραθεριστικός Οικοδομικός Συνεταιρισμός Περιφερειακών Υπαλλήλων Υπουργείου Εσωτερικών Νομού Αχαΐας», απεσπασμένων εξ άλλων υπηρεσιών στην Διεύθυνση Εσωτερικών και υπαλλήλων Νομαρχιακού Ταμείου Αχαΐας ΣΥΝ.ΠΕ.». Ο Συνεταιρισμός έχει έδρα του την Πάτρα και περιφέρεια τον Νομό Αχαΐας, έχει εμπορική ιδιότητα και οι σχέσεις μεταξύ του Οικοδομικού Συνεταιρισμού και των συνεταίρων διέπονται από διατάξεις των σχετικών Νόμων και του καταστατικού. Για τα χρέη του Συνεταιρισμού δεν απαγγέλλεται προσωπική κράτηση των συνεταίρων. Επίσης, η χρονική διάρκεια του Συνεταιρισμού είναι απεριόριστη. Ο Συνεταιρισμός έχει σκοπό να αποκτήσουν τα μέλη του παραθεριστική κατοικία σε περιοχές που προβλέπονται γι' αυτή την χρήση από το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο ή τις ζώνες οικιστικού ελέγχου της Κοινότητας Λακκόπετρας του Νομού Αχαΐας, ή με οποιονδήποτε τρόπο στεγαστική ή όχι εξυπηρέτηση αυτών χωρίς την διανομή κερδών αντί να κατανέμονται στο τακτικό και έκτακτο αποθεματικό. Γενικότερα, να λαμβάνει μέριμνα για τα ζητήματα στέγασης των συνεταίρων.

Προς εκπλήρωση του σκοπού του ο Συνεταιρισμός μπορεί να προβαίνει στις παρακάτω ενέργειες:

- 1) Να συνάπτει οποιασδήποτε μορφής δάνεια μέσω τραπεζών ή άλλου χρηματοδότη φυσικού ή νομικού προσώπου, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, με σκοπό την στεγαστική εξυπηρέτηση των μελών του.
- 2) Να εξασφαλίζει στέγη για τα μέλη του με τους παρακάτω τρόπους:
 - α. Με παραγωγή κατοικιών από ενιαίο ασφαλιστικό φορέα

β. Με διανομή αυτοτελών οικοπέδων για την ανέγερση κατοικιών από τα μέλη της.

γ. Με απ' ευθείας αγορά έτοιμων κατοικιών.

3) Να προβαίνει όπου συντρέχει περίπτωση:

α. Στην σύναψη συμβάσεων όπου θ' ανατίθεται η μελέτη, η τοπογράφηση, η ρυμοτόμηση και η κατάτμηση οικοπεδικών εκτάσεων σε άρτια και οικοδομήσιμα οικόπεδα και κοινόχρηστους χώρους, ως και η ανοικοδόμηση μεμονωμένων κατοικιών ή πολυκατοικιών και κτιρίων κοινής χρήσης και ωφέλειας.

β. Στην μελέτη και εκτέλεση έργων κοινής εξυπηρέτησης, ωφέλειας και εξωραϊστικών του οικισμού, ως και βελτίωση και συμπλήρωση των κατοικιών των συνεταιίρων ή των ιδιόκτητων οικιών αυτών.

γ. Στην προμήθεια και διανομή τοις μετρητοίς ή επί πιστώσει στους συνεταιίρους, αναλόγως των αναγκών τους, οικοδομικών υλικών για τις οικοδομικές ανάγκες τους.

δ. Στην σύναψη συμβάσεων προμήθειας, με βιομηχανικούς, βιοτεχνικούς και εμπορικούς οίκους, ή άλλων ανάλογων οργανισμών ή φυσικών ή νομικών προσώπων προς παροχή απ' ευθείας στα μέλη του Συνεταιρισμού και με συμφέροντες όρους, οικοδομικών υλικών.

ε. Στην αγορά ή μίσθωση αποθηκών και μεταφορικών μέσων χρήσιμων για την εναποθήκευση, μεταφορά και διάθεση των διανεμηθέντων υλικών.

στ. Στην κατάρτιση κανονισμών, εντός των πλαισίων του Νόμου που γίνονται αποδεκτοί από τους συνεταιίρους στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Ανέγερση πολυκατοικιών και διανομή διαμερισμάτων

- Δημιουργία θερινών συνοικισμών

4) Ο Συνεταιρισμός μπορεί να προβαίνει μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σε κάθε σύμβαση, ενέργεια και εργασία, που κρίνεται αναγκαία για την εκπλήρωση των γενικών και ειδικών σκοπών του

Συνεταιρισμού, τηρώντας βέβαια τις σχετικές διατάξεις. Κατά την εκπλήρωση του σκοπού του ο Συνεταιρισμός υποχρεούται να προσαρμόζει τα προγράμματα του, σύμφωνα με το γενικότερο στεγαστικό και οικιστικό πρόγραμμα του Κράτους όπως αυτό καθορίζεται από τον νόμο ή τις εκδιδόμενες Υπουργικές αποφάσεις.

3.2.8 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Η κατηγορία του συνεταιρισμού αυτού διέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία περί αστικών συνεταιρισμών (Ν. 602/1915 αρχικά και Ν 1667 από το 1986) και από το ΝΔ 400/1970 (ΦΕΚ Α 10/17-1-1970) «περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως», καθώς και από τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας που ακολούθησαν. Σύμφωνα με τον νόμο η άσκηση της αμοιβαίας ασφάλισης ή αυτασφάλισης προς κάλυψη κινδύνων αναγομένων αποκλειστικά στην ενάσκηση κάποιου επαγγέλματος επιτρέπεται κατόπιν αδείας του Υπουργού Εμπορίου μόνον υπό Αλληλοασφαλιστικών Ταμείων Συνεταιρισμών, τα μέλη των οποίων πρέπει να ασκούν το αυτό επάγγελμα.

Εξετάζοντας λοιπόν την κατηγορία των συνεταιρισμών αυτών θα μπορούσαμε να πούμε ότι περιγράφονται δύο τύποι συνεταιρισμών. Ο ένας είναι στην κυριολεξία αλληλοασφαλιστικός γιατί παρέχει κάλυψη έναντι επαγγελματικών κινδύνων, ενώ ο άλλος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως συνεταιρισμός υπηρεσιών. Συγκεντρώνει τις ασφαλιστικές εισφορές των μελών του και τις καταθέτει στο Ι.Κ.Α, το οποίο στην συνέχεια παρέχει την ασφαλιστική κάλυψη. Για παράδειγμα την δυνατότητα ίδρυσης ασφαλιστικών συνεταιρισμών για κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων αξιοποίησαν οι ιδιοκτήτες λεωφορείων

υπεραστικών και αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. {Κοινών Ταμείων Εισπράξεως Λεωφορειούχων). Σ' αυτό πρέπει να συντέλεσε και η παραδοσιακή άσκηση του επαγγέλματος σε βάση κοινοπρακτική μέσω του ΚΤΕΛ, καθώς και η συνεταιριστική παράδοση στον προμηθευτικό τομέα (καύσιμα, λιπαντικά, ελαστικά, ανταλλακτικά κλπ). Στην Ελλάδα υπάρχουν 2 ομάδες ασφαλιστικών συνεταιρισμών, που καλύπτουν τα ΚΤΕΛ της Βόρειας και Νότιας Ελλάδας. Κάθε μια από τις 2 ομάδες ίδρυσε τον ασφαλιστικό συνεταιρισμό της, με έδρα τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα αντίστοιχα. Υπάρχει και ένας συνεταιρισμός του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων που είναι ανεξάρτητος.

Οι λεωφορειούχοι επέλεξαν την συνεταιριστική αλληλασφάλιση έναντι της ασφάλισης τους στις υφιστάμενες εμπορικές εταιρείες, διότι εκτιμούν ότι έτσι καλύπτονται με το 1/3 του κόστους και διότι τα ασφάλιστρα παραμένουν δική τους περιουσία. Επιπλέον, επειδή συνήθως οδηγούν οι ίδιοι τα λεωφορεία, είναι προσεκτικοί και έτσι αποφεύγονται οι ζημιές. Ένα τέτοιο αντιπροσωπευτικό συνεταιρισμό θα παρουσιάσουμε στην επόμενη ενότητα του κεφαλαίου αυτού.

3.2.8.1 ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΚΤΕΛ

Ο Συνεταιρισμός ιδρύθηκε το 1973 και το 1988 προσάρμοσε το καταστατικό του στον Ν. 1667/1986. Ο ακριβής τίτλος του είναι «Αλληλασφαλιστικός Συνεταιρισμός Ιδιοκτητών Υπεραστικών Λεωφορείων Δημόσιας Χρήσεως, μετόχων ΚΤΕΛ Νομού Α χ α ῖ α ς » και έχει ως έδρα του την Πάτρα επί της οδού Αγίου Ανδρέου 55.Ο Συνεταιρισμός παρέχει κάλυψη κινδύνων αστικής ευθύνης των αυτοκινήτων Δ.Χ. των μελών του, ως ασφαλιστική επιχείρηση α' βαθμού,

τουλάχιστον μέχρι του ύψους των ορίων που καθορίζονται εκάστοτε από την αρμόδια αρχή.

Επίσης ο Συνεταιρισμός είναι μέλος του πανελλαδικού Αλληλασφαλιστικού Συνεταιρισμού Αθηνών, στον οποίο αυτασφαλίζει τους κινδύνους που αναλαμβάνει, καθώς και τους κινδύνους για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές προς τρίτους. Η συνεταιριστική μερίδα ορίστηκε στα 100 χιλ. δρχ. ανά λεωφορείο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ιδιοκτητών, οι οποίοι διαθέτουν μια ψήφο ανά λεωφορείο. Η ευθύνη είναι τριπλάσια της μερίδας. Κάθε μήνα καταβάλλεται ένα ασφάλιστρο ανά λεωφορείο της τάξης των 1.000 δρχ. εκ του οποίου ένα τμήμα αποδίδεται ως αυτασφάλιστρο στον Πανελλαδικό Συνεταιρισμό. Τέλος θα πρέπει να σημειώσουμε πως το καταστατικό του Συνεταιρισμού περιέχει και τον Ειδικό κανονισμό κάλυψης των ζημιών και της αστικής ευθύνης των μελών του.

3.2.9 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Η συμμετοχή της γυναίκας στους συνεταιρισμούς ήταν μηδαμινή ως ανύπαρκτη μέχρι το 1983, όπου ψηφίστηκε ο Νόμος 1361/1983 για τις Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις (Α.Σ.Ο.), με τον οποίο αναγνωρίζεται για πρώτη φορά η εξομοίωση ανδρών και γυναικών. Παρόλα αυτά, ενώ τα τελευταία χρόνια άλλαξε η νομοθεσία περί συνεταιρισμών υπέρ των γυναικών, η συμμετοχή τους είναι πολύ μικρή. Σε σύνολο 705.206 συνεταιρισθέντων μελών, μόνο 74.104 είναι γυναίκες μέλη συνεταιρισμών (ποσοστό 10,5%). Ακόμα, στα πλαίσια του Νόμου 1667/1987 οι γυναίκες μπορούν επίσης να ιδρύσουν οι ίδιες αμιγείς γυναικείους αγροτουριστικούς, βιοτεχνικούς, χειροτεχνικούς κλπ συνεταιρισμούς. Όπως φαίνεται λοιπόν σήμερα η αιτία δεν βρίσκεται πλέον σε νομικούς θεσμικού περιορισμούς, αλλά θα πρέπει να

αναζητηθεί στην διαμορφωτική νοοτροπία και αντίληψη για την θέση και τον ρόλο της γυναίκας και τον τρόπο με τον οποίο αναμένεται να συμπεριφερθεί. Το καθιερωμένο πρότυπο της γυναίκας ήταν και είναι αυτό της μάνας, νοικοκυράς που θα ασχοληθεί είτε με τις εργασίες του σπιτιού ή με κάποια απασχόληση στην οικογένεια. Η εκπροσώπηση όμως της οικογένειας στο πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό χώρο ανήκει παραδοσιακά στον άνδρα. Η Ελληνίδα γυναίκα σ' όλα αυτά δεν θα πρέπει να είναι αδρανής, αλλά να οργανωθεί. Όταν λέμε οργάνωση εννοούμε να ενταχθεί, να γίνει ενεργό μέλος στο συνεταιρισμό που υπάρχει ήδη στην περιοχή της ή ακόμη να δημιουργήσει δικό της συνεταιρισμό, ώστε να αξιοποιήσει τις ικανότητες και τον ελεύθερο χρόνο που διαθέτει. Εξάλλου, ο συνεταιρισμός είναι μια ελεύθερη ένωση προσώπων που με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των μελών της σκοπεύει να εξυπηρετήσει και να προαγάγει την ιδιωτική οικονομία των μελών του και να βοηθήσει στην εξύψωση του βιοτικού, επαγγελματικού και πολιτιστικού τους επιπέδου. Αυτό σημαίνει πως ο συνεταιρισμός δεν κάνει διάκριση φύλου, θρησκείας, κόμματος. Έτσι, πολλά άτομα με κάποια κοινά ενδιαφέροντα, κοινές ασχολίες και κοινούς στόχους μπορούν να αποφασίσουν, να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν ένα συνεταιρισμό, τηρώντας κάποιες τυπικές υποθέσεις και διαδικασίες που απαιτούνται. Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθούν οι κυριότεροι παράγοντες που μέχρι τα τελευταία χρόνια εμπόδιζαν την ενεργή συμμετοχή των γυναικών στους συνεταιρισμούς κι οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

1) Έλλειψη χρόνου: Αν αναλογιστεί κανείς ότι στις αναπτυσσόμενες χώρες απασχολούνται περίπου 16 με 17 ώρες οι γυναίκες και αυτό διότι παράλληλα με την φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών, έχουν και όλες τις άλλες αγροτικές εργασίες, οι οποίες ως σημειωθεί, ότι εξακολουθούν να γίνονται με παραδοσιακές μεθόδους, γεγονός που επιβαρύνει ακόμα

περισσότερο την γυναίκα. Και στις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες, αν και τα πράγματα είναι σαφώς καλύτερα από πλευράς συνθηκών, ο τριπλός ρόλος της γυναίκας (εργαζόμενη, μητέρα, νοικοκυρά) δεν της αφήνει περιθώρια χρόνου για παραγωγικότερη εργασία.

2) Ύπαρξη νομικών εμποδίων: Πολλές χώρες έχουν νόμους, οι οποίοι δημιουργούν ανισότητες σε βάρος των γυναικών σε πολλά επίπεδα, όπως στο μισθολογικό, στο ιδιοκτησιακό και στα προσωπικά τους δικαιώματα.

3) Η ύπαρξη παραδοσιακών εμποδίων: Οι παραδοσιακοί ρόλοι, τα ήθη και τα έθιμα και οι θρησκευτικές πεποιθήσεις καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό και την κοινωνική συμπεριφορά σε ό,τι αφορά τον ρόλο της γυναίκας.

4) Η έλλειψη εκπαίδευσης: Στις αναπτυσσόμενες χώρες υπάρχει σημαντική διαφορά στο πολιτισμικό επίπεδο μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι γυναίκες έχουν την δυνατότητα να ενημερωθούν γύρω από θέματα υγιεινής, διατροφής, φροντίδας των παιδιών, ελέγχου των γεννήσεων κλπ, σπανίως όμως παρακολουθούν τα καινούργια εκπαιδευτικά προγράμματα για την σύγχρονη τεχνολογία, την οργάνωση και διοίκηση των συνεταιρισμών, τις καινούργιες μεθόδους και τεχνικές κλπ.

Χωρίς αμφιβολία, το συνεταιριστικό κίνημα, απαιτεί από κοινού προσπάθεια και εργασία τόσο των γυναικών όσο και των ανδρών. Σε πολλές περιοχές της χώρας μας άρχισε να εμφανίζεται πλέον το φαινόμενο της δημιουργίας γυναικείων συνεταιρισμών, γεγονός που προσφέρει την δυνατότητα στις γυναίκες για άμεσα οικονομικά οφέλη, για απόκτηση εμπειριών και για απόδειξη των ικανοτήτων τους.

3.2.9.1 ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ, ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΔΕΣΜΑΤΩΝ (CATERING)

Μετά από έρευνα στον νομό Αχαΐας βρέθηκε ότι υπάρχει ένας γυναικείος συνεταιρισμός με έδρα τα Βραχνεϊκα, στον οποίο ζουν και εργάζονται γυναίκες της περιοχής Βραχνεϊκων και θεωρείται ότι έχει πετύχει αρκετούς από τους κύριους στόχους του. Υπάρχει, επίσης, ακόμη ένας στην Κλειτορία, αλλά είναι στην αρχή της δημιουργίας του, καθόλου οργανωμένος και έχει ως αντικείμενο την δημιουργία παραδοσιακών κούκλων «τσολιαδάκια».

Ο Συνεταιρισμός στα Βραχνεϊκα συστάθηκε με την επωνυμία «Γυναικείος Συνεταιρισμός παρασκευής, διανομής και πώλησης εδεσμάτων, κατόπιν παραγγελίας (ειδικού σκοπού) Caterings Είναι ο μόνος που ασχολείται με το αντικείμενο του Catering, οι υπόλοιποι έχουν απλώς εστιατόριο. Πλησιέστερος είναι ο Γυναικείος Συνεταιρισμός Βόλου που δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 1994 για πρώτη φορά ως ομάδα. Σαν ομάδα συνέχισε από τότε και για τρία χρόνια. Έγινε Συνεταιρισμός από τον Νοέμβριο του 1997 με 40 μέλη. Έχει έδρα τα Βραχνεϊκα- Κοινότητα Σταυροπουλίου. Τον Οκτώβριο του 1994 που έγινε η πρώτη συνάντηση ήταν 100 γυναίκες συγκεντρωμένες. Στην συνέχεια ο αριθμός τους λιγόστευε στις 75 κ.ο.κ. Σήμερα στον Συνεταιρισμό εργάζονται 22 γυναίκες, από τις οποίες οι 15 έχουν εκπαιδευτεί. Στην πρώτη τους συνάντηση έγραψε η καθεμιά την γνώμη της για το τι ήθελαν ακριβώς να ασχοληθεί η ομάδα τους. Αποφασίστηκε η δημιουργία Catering, δηλαδή ένα είδος μπουφέ που θα περιελάμβανε μόνο παραδοσιακά φαγητά και γλυκά και θα έπαιρνε παραγγελίες από τα σπίτια ή από οποιουδήποτε αλλού. Στην αρχή πήραν μέρος 8 κοινότητες από τις οποίες τώρα έχουν μείνει οι τρεις: Βραχνεϊκα, Μονοδένδρι,

Μιντιλόγλι. Τα βήματα που ακολουθήθηκαν για τη σύσταση και λειτουργία του Συνεταιρισμού είναι:

1) Μια προκαταρκτική μελέτη ίδρυσης συνεταιριστικής μονάδας δημιουργίας παραδοσιακών φαγητών-γλυκών. Η μελέτη αυτή παρουσιάστηκε στην Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και περιελάμβανε προϋπολογισμούς με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια έτσι ώστε να υπάρξει διαυγέστερη εικόνα της ζωής του Συνεταιρισμού.

2) Σύνταξη του καταστατικού και υπογραφή του από δεκαπέντε τουλάχιστον γυναίκες

3) Καταχώρηση του καταστατικού στο Μητρώο Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου που εδρεύει ο Συνεταιρισμός. Με την έγκριση του Ειρηνοδίκη και την καταχώρηση στο Μητρώο Συνεταιρισμών, ο γραμματέας του Ειρηνοδικείου υποχρεούται μέσα σε 30 ημέρες να στείλει αντίγραφο του καταστατικού με την ερμηνεία καταχώρησης και τον αριθμό μητρώου στη Κοινότητα Βραχνεϊκών, στην Νομαρχία Αχαΐας και στην υπηρεσία συνεταιρισμών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Με την καταχώρηση λοιπόν ο Συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και την εμπορική ιδιότητα. Χαρακτηρίζεται ως υπό σύσταση Συνεταιρισμός, γιατί μέχρι να μπορέσουν οι γυναίκες να πάρουν χρήματα από το Υπουργείο Ισότητας και το Γραφείο Γυναικών της Ε.Ο.Κ. είναι αναγκασμένες να δουλεύουν η καθεμιά χωριστά στο σπίτι της και όχι στο εργαστήριο τους. Όλα τα προκαταρκτικά είχαν γίνει και ο Συνεταιρισμός άρχισε να λειτουργεί κανονικά και νόμιμα από τον Σεπτεμβρίου του 1997.

Στην αρχή δημιουργίας του Συνεταιρισμού, τους συμπαραστάθηκαν οι τοπικοί κρατικοί φορείς και την πρωτοβουλία την είχε η κοινωνική λειτουργός και ο Πρόεδρος της Κοινότητας στο 2^ο Συμβούλιο περιοχής. Μάλιστα στην Τοπική ένωση Δήμου και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ) αναφέρθηκαν οι γυναίκες του Συνεταιρισμού για να μπορέσουν να

πάρουν χρήματα για τα έργα υποδομής. Οι 15 από τις 22 γυναίκες, που είναι εκπαιδευμένες, έχουν εξασκηθεί σε βωρα σεμινάρια πρακτικής άσκησης και σε 3ωρα θεωρίας {Λογιστική, Μάρκετινγκ, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων κ.α.}. Τα σεμινάρια διήρκεσαν από τον Οκτώβριο ως τον Φεβρουάριο μήνα (συνολικά 300 ώρες). Στην πρακτική τους άσκηση έφτιαχναν παραδοσιακά φαγητά με ελαιόλαδο και γλυκά.

Στόχος του Συνεταιρισμού γενικότερα είναι η ένταξη των υποαπασχολούμενων γυναικών στην παραγωγή, η ενίσχυση του οικογενειακού τους εισοδήματος, η ανύψωση του βιοτικού, επαγγελματικού και πολιτιστικού επιπέδου τους, αλλά και παράλληλα και μια συμβολή για την αναβάθμιση και ανάπλαση της περιοχής των Βραχνεϊκών.

Για την υλοποίηση των στόχων κάθε γυναίκα -μέλος αναλαμβάνει να φτιάξει στο σπίτι της ένα σπιτικό παραδοσιακό φαγητό. Όμως, καθεμία αναλαμβάνει κάθε φορά διαφορετικό φαγητό για να φτιάξει και όχι μόνο αυτό που φτιάχνει καλύτερα. Βασικό συστατικό του φαγητού είναι το ελαιόλαδο και κάθε άλλο είδος δεν χρησιμοποιείται (σπορέλαιο, καλαμποκέλαιο κ.α.). Τα φαγητά του Συνεταιρισμού ξεχωρίζουν για την αισθητική τους εμφάνιση, την καθαριότητα, την καλή τους ποιότητα, την παραδοσιακή τους μορφή και στο ότι φτιάχνονται με πάρα πολύ αγνά συστατικά. Απαγορεύεται ρητά, σαν κανονισμός του Συνεταιρισμού, η δημιουργία γρήγορων φαγητών (fast food) ή ξενόφερτων, τα οποία δεν τα υποστηρίζουν καθόλου. Έτσι, απαγορεύονται π.χ η δημιουργία πίτσας, πάστας, τοστ, τούρτας κ.α. Επιτρέπονται μόνο τα ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΦΑΓΗΤΑ, αφού αυτός είναι και ο σκοπός τους, η επιστροφή στα γνήσια πατροπαράδοτα, υγιεινά φαγητά που έφτιαχναν οι παλαιότερες νοικοκυρές (παραδοσιακές πίτες, μουσακάς, μπακλαβάς κ.α). Η ίδρυση του Γυναικείου Συνεταιρισμού επέφερε αλλαγές που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν θετικές τόσο για τις γυναίκες όσο και για

την περιοχή των Βραχνεϊκών. Καταρχήν δόθηκε η ευκαιρία στις γυναίκες να έχουν μια δουλειά μέσα στο σπίτι τους, να αποκτήσουν προσωπικό εισόδημα, να εξοικειωθούν με τις συλλογικές λειτουργίες να αποκτήσουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στην πράξη.

Ολόκληρη η περιοχή συμπεριλήφθηκε στα προγράμματα ανάπλασης και οι γυναίκες έβαλαν ένα λιθαράκι στην ανάπτυξη της περιοχής και στην διατήρηση της πολιτιστικής μας παράδοσης παρά τον γρήγορο ρυθμό της καθημερινής ζωής. Ο κοινωνικός ρόλος του Συνεταιρισμού στα Βραχνεϊκά είναι πολύ σημαντικός, γιατί πρώτα απ' όλα μέσα από τις δραστηριότητες του αναπτύσσεται το πνεύμα της συλλογικότητας και της δημοκρατίας. Έτσι, οι γυναίκες μέσα από την δραστηριοποίηση τους στο Συνεταιρισμό μαθαίνουν να δρουν και να σκέφτονται συλλογικά. Η καθημερινή επαφή με αυτό το πνεύμα της συλλογικότητας τις κάνει να το μεταφέρουν σε όλους τους τομείς της καθημερινής τους ζωής, προσωπικές σχέσεις, οικογενειακές κλπ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι νέες τάσεις στην τοπική ανάπτυξη εστιάζονται στην αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού κάθε περιοχής, στην αποκέντρωση της λήψης των αποφάσεων, στην ενίσχυση των τοπικών πρωτοβουλιών για ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και στην ανάπτυξη πολυκεντρικών δικτύων και συνέργειας, με στόχο την αποτελεσματικότερη εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής, την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και την προώθηση της τοπικής αειφορίας. Χρειάζονται αυθεντικές λύσεις και πρόγραμμα κατανοητό για τους συνεταιρισμούς. Οι συνεταιρισμοί οφείλουν να υπάγονται σε αναπτυξιακούς νόμους και να υπάρχει συνεχής και μόνιμη

ενημέρωση για τις επιπτώσεις και τις εξελίξεις. Χρειάζεται ενημέρωση, καθοδήγηση και στήριξη πάνω στο θέμα των συνεταιρισμών. Ειδικές επιδοτήσεις ειδικά σε νέους για να παραμείνουν στην ύπαιθρο και αποφασίζουν να ασχοληθούν με τους συνεταιρισμούς.

Εκτιμάται ότι οι συνεταιρισμοί μπορούν να αποτελέσουν μια δραστηριότητα που προκαλεί μεταβολές στο εσωτερικό των επιχειρήσεων, επιδιώκει τη συνεργασία με άλλους παραγωγικούς τομείς, προτείνει τη συνεργασιακή δράση σε ένα πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, δημιουργεί προϋποθέσεις πολυαπασχόλησης και αξιοποίησης του ενδογενούς δυναμικού και επιδρά πολλαπλασιαστικά σε όλους τους τομείς της τοπικής οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, οι συνεταιρισμοί δεν αποτελούν πανάκεια, ούτε παρέχει τη δυνατότητα επίλυσης των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων των περισσότερων αγροτικών περιοχών. Όμως, αποτελεί μια εναλλακτική προσέγγιση στο πρόβλημα της αναπτυξιακής τους στασιμότητας που μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατάλληλα από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για δρομολόγηση αναπτυξιακών τους πρωτοβουλιών με στόχο την αναζωογόνηση και την οικονομική και κοινωνική ανασυγκρότηση του τοπικού ιστού αυτών των περιοχών.

Τέλος, στη χώρα μας με τη μεγάλη οικιστική της διασπορά, τις μορφολογικές της αντιθέσεις, τις διαφοροποιημένες κλιματολογικές της συνθήκες, την πλούσια ιστορική, αρχιτεκτονική και πολιτιστική της κληρονομιά, συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις για μια ευρεία κλίμακας ανάπτυξη των συνεταιρισμών, στηριζόμενη στο ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό πλαίσιο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) **ΑΒΔΕΛΙΔΗΣ Π. "ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ".**
- 2) **Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ (ΕΚΔΟΣΕΙΣ), ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1987, Β' ΕΚΔΟΣΗ.**
- 3) **Κ. ΛΑΜΠΟΣ: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ. ΚΟΧΛΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ 1986.**
- 4) **ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΤΜΗΜΑ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ: ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ 21 ΟΥ ΑΙΩΝΑ. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ, 16-17 ΜΑΪΟΥ 1996.**
- 5) **ΕΓΚΥΚΛΟΠΕΔΙΑ ΧΑΡΗ ΠΑΤΣΗ , ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ.**
- 6) **ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ. ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ, 7-8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1991.**
- 7) **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΥ: ΑΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, ΑΘΗΝΑ 1992.**
- 8) **ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΜΕΝΙΔΗΣ: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ. ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Α.Ε., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1998.**
- 9) **Κ. ΣΕΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΘΗΝΑ 1975.**
- 10) **Κ. ΛΑΜΠΟΣ: ΕΞΑΡΤΗΣΗ, ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΗ ΥΠΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. ΑΙΧΜΗ, ΑΘΗΝΑ 1983.**
- 11) **Γ. ΒΕΝΙΕΡΗΣ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, ΑΘΗΝΑ 1988.**
- 12) **Π. ΣΠΑΘΗΣ: ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, ΑΘΗΝΑ 1995.**
- 13) **ΚΡΟΥΣΤΑΛΛΑΚΗ-ΜΠΕΡΒΕΤΟΥ Σ.: ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ: ΘΕΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ. INTERBOOKS, ΑΘΗΝΑ 1990.**

- 14) Α. ΚΑΛΗΜΗΣ: ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΠΙΤΣΙΛΟΣ, ΑΘΗΝΑ 1985.
- 15) Ν. ΚΟΛΥΜΒΑΣ: ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ. Α.Σ.Ε., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1988.
- 16) "ΙΣΤΟΡΙΚΑ" ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΈΘΝΟΣ, ΜΗΝΟΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2001. (ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ).
- 17) ΚΟΡΔΑΤΟΣ Γ.
- 18) Π. ΑΒΔΕΛΙΔΗΣ: Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΟΥ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΥ. GUTTENBERG, ΑΘΗΝΑ 1978.
- 19) ΣΟΝΙΑ ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΥ: ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ. INTERBOOKS, ΑΘΗΝΑ 1989.
- 20) ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ.
- 21) ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥΜΑΖΑΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΕΝΤΖΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΧΑΪΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ». ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΘΕΟΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΠΑΤΡΑ 2003

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) <http://www.paseges.gr/portal/homePage.jsf>
- 2) <http://users.otenet.gr/~oebesna/syneter.htm>
- 3) http://www.sevip.gr/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=29&Itemid=52
- 4) <http://sporos.org/>
- 5) <http://www.google.com/webhp?hl=el>
- 6) <http://www.acsmi.gr>
- 7) <http://www.peloponnisos.com.gr/>
- 8) <http://www.agrotypos.gr/index.asp?mod=articles&ID=22458>
- 9) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=263&nid=316&page=3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2810/2000
ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
9 Μαρτίου 2000

Άρθρο 1

Στο άρθρο αυτό δίδεται ο ορισμός, ο σκοπός, η νομική μορφή, η διαβάθμιση και οι δραστηριότητες των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΑΣΟ). Ο ορισμός στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου για την αγροτική συνεταιριστική οργάνωση είναι απολύτως εναρμονισμένος με τον ορισμό, που ισχύει σε παγκόσμιο επίπεδο και που έχει υιοθετηθεί από τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση. Σύμφωνα με τον ορισμό αυτόν, η αγροτική συνεταιριστική οργάνωση είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης.

Επειδή πολλοί ορισμοί είχαν διατυπωθεί στο παρελθόν τόσο από την ελληνική νομοθεσία όσο και από τις νομοθεσίες άλλων χωρών, επελέγη ο ορισμός αυτός, του οποίου την υιοθέτηση συνιστά και ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών.

Στοιχείο του ορισμού είναι επίσης και ο σκοπός του συνεταιρισμού. Αυτός είναι η οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή των μελών του, η οποία επιτυγχάνεται μέσω μίας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικουμένης επιχείρησης.

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 απαριθμούνται (ενδεικτικά) και άλλοι συνεταιρισμοί, οι οποίοι σύμφωνα με το νόμο θεωρούνται ως αγροτικοί (αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, δασικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί, οποιουδήποτε κλάδου της αγροτικής οικονομίας).

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου αποφεύγει σκοπίμως να απαριθμήσει έστω και ενδεικτικά το είδος των δραστηριοτήτων, που θα αναπτύξει ο Συνεταιρισμός για την επίτευξη του σκοπού του. Αυτό συμβαίνει διότι πρέπει να αφεθεί ελεύθερο το πεδίο, ώστε ο συνεταιρισμός να αναπτύξει τη δραστηριότητά του προς όλες τις κατευθύνσεις, που θεωρεί αναγκαίες για να ολοκληρώσει τον σκοπό του, αρκεί η δραστηριότητα αυτή να είναι επιτρεπτή από την κείμενη νομοθεσία.

Οι ΑΣΟ όλων των βαθμίδων (δηλαδή πρωτοβάθμιες, δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες, καθώς και οι κοινοπραξίες αυτών (Κ.Α.Σ.Ο.), για τις οποίες υπάρχουν ειδικά άρθρα στο νόμο, αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και έχουν την εμπορική ιδιότητα. Διέπονται από τις διατάξεις του “σχεδίου νόμου για τις αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις” και διευκρινίζεται η σχέση με τις διατάξεις του Εμπορικού Νόμου και του Αστικού Κώδικα.

Όπως και στους προϊσχύσαντες νόμους έτσι και στον παρόντα νόμο οι αγροτικοί συνεταιρισμοί καίτοι έχουν την εμπορική ιδιότητα δεν υπάγονται στις εμπορικές επιχειρήσεις του εμπορικού νόμου. Ο συνεταιρισμός αποτελεί εμπορική εταιρεία, ο χαρακτήρας του όμως είναι ανάμεικτος, αφού περιέχει και στοιχεία γενικότερης κοινωνικής

χρησιμότητας.

Άρθρο 2

Η ΑΣΟ έχει περιφέρεια οριζόμενη από το καταστατικό και έδρα τον δήμο ή την κοινότητα , που είναι εγκατεστημένη η Διοίκησή της.

Το σχέδιο νόμου καταργεί πλέον κάθε περιορισμό, που υπήρχε στους προηγούμενους νόμους δίδοντας την δυνατότητα σε κάθε ΑΣΟ να καθορίσει την περιφέρειά της ελεύθερα, ανεξάρτητα από διοικητικές ενότητες αλλά σε συνάρτηση πάντα με τον τόπο δραστηριοποίησης των μελών της.

Στοιχείο υποχρεωτικό της επωνυμίας της ΑΣΟ είναι η ιδιότητά της ως αγροτικής, η έδρα της καθώς και η διάκρισή της από την επωνυμία άλλης ΑΣΟ με την ίδια περιφέρεια και τον ίδιο σκοπό.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 3

Το άρθρο 3 αναφέρεται στον ελάχιστο αριθμό μελών, που απαιτούνται για τη σύσταση αγροτικού συνεταιρισμού.

Σε αντιδιαστολή με προηγούμενους νόμους, που όριζαν υψηλότερο αριθμό, το σχέδιο νόμου επαναφέρει τον ελάχιστο αριθμό του νόμου 602/1915, και ορίζει ως ελάχιστο αριθμό τα 7 ιδρυτικά μέλη. Προηγούμενα νομοθετήματα χρησιμοποίησαν μεγαλύτερο αριθμό μελών στη διάταξη αυτή για να επιτύχουν τη δημιουργία μεγαλύτερων συνεταιρισμών.

Οι μεγαλύτεροι και επιχειρηματικά βιώσιμοι συνεταιρισμοί είναι πάντα το ζητούμενο. Πρωτεύει όμως η βούληση των μελών να συνεργαστούν και αυτό δεν επιτυγχάνεται με την πίεση του νομοθέτη προς αριθμητική διόγκωση. Η εθελοντική συσπείρωση μεγάλου αριθμού μελών μπορεί να προέλθει μόνο από κατανόηση των πλεονεκτημάτων που συνδέονται με το μεγάλο επιχειρηματικό μέγεθος και όχι με την υποχρεωτική θέσπιση μεγάλου αριθμού μελών. Εξάλλου, υπάρχουν κατηγορίες αγροτικών συνεταιρισμών, όπως οι συνεταιρισμοί από κοινού παραγωγής, οι οποίοι μπορούν να αποδειχθούν πολύ επιτυχημένοι με μικρό αριθμό μελών.

Σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες, στις οποίες οι συνεταιρισμοί απέκτησαν μεγάλο μέγεθος, αυτό δεν οφείλεται στη νομοθεσία αλλά στη διαπίστωση ότι η συνεταιριστική επιχείρηση είναι ανταγωνιστική, όταν διαθέτει μεγάλη οικονομική επιφάνεια. Ο ελάχιστος αριθμός που υιοθετείται από τις νομοθεσίες των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυμαίνεται μεταξύ δύο και επτά. Δύο μέλη αρκούν στην περίπτωση της Ολλανδίας, τρία στη Δανία (όπου ισχύουν οι κανόνες για τις εταιρείες), το Βέλγιο και την Ιταλία, πέντε στην Ισπανία, τη Φινλανδία, το Λουξεμβούργο και την Πορτογαλία και επτά στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικά στη Δανία, το Βέλγιο και τη Σουηδία, δεν υπάρχει ειδικός νόμος για τους συνεταιρισμούς, οπότε ισχύουν οι διατάξεις των νόμων για τις εταιρείες.

Τα μέλη συντάσσουν και υπογράφουν το καταστατικό, το οποίο υποβάλλεται για έγκριση στο αρμόδιο Ειρηνοδικείο της έδρας του συνεταιρισμού, από το εκλεγέν από τη γενική συνέλευση των ιδρυτικών μελών προσωρινό διοικητικό συμβούλιο.

Το καταστατικό που εγκρίνεται από το Ειρηνοδικείο, το οποίο δικάζει

κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας καταχωρείται στο Βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, που τηρείται στο Ειρηνοδικείο.

Αντίγραφο της εγκριτικής απόφασης και του καταστατικού αποστέλλεται με επιμέλεια της Γραμματείας του Δικαστηρίου στην εποπτεύουσα Αρχή.

Από της άνω καταχωρήσεως ο συνεταιρισμός θεωρείται ότι συστήθηκε και αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα.

Εάν το Ειρηνοδικείο απορρίψει την αίτηση εγκρίσεως του καταστατικού, χωρεί κατά της απορριπτικής απόφασης έφεση , σύμφωνα με τις διατάξεις της εκούσιας δικαιοδοσίας του Κ.Πολ.Δ.

Η τροποποίηση του καταστατικού γίνεται κατά τρόπο ανάλογο προς την έγκριση του αρχικού καταστατικού.

Άρθρο 4

Το άρθρο αναφέρεται στον τύπο και στο περιεχόμενο του καταστατικού, η σύνταξη, του οποίου γίνεται όπως μέχρι σήμερα με ιδιωτικό έγγραφο.

Απαριθμούνται τα στοιχεία, τα οποία πρέπει υποχρεωτικά να γραφούν ή ρυθμιστούν στο καταστατικό, ενώ στην παράγραφο 2 παρέχεται η ευχέρεια στο καταστατικό να ρυθμίσει οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο δεν ρυθμίζεται από το σχέδιο νόμου και το οποίο επιθυμούν να ρυθμίσουν τα μέλη.

ΜΕΛΗ - ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Άρθρο 5

Το άρθρο 5 ορίζει ότι μέλη του συνεταιρισμού μπορεί να γίνουν φυσικά πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους (ενήλικοι

) και είναι ικανοί για κάθε δικαιοπραξία. Δεν μπορεί να γίνουν μέλη όσοι τελούν υπό δικαστική ή νόμιμη απαγόρευση ή δικαστική αντίληψη.

Τα μέλη πρέπει να ασχολούνται σε οποιονδήποτε κλάδο της αγροτικής οικονομίας, που εξυπηρετείται από τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού, να πληρούν τους όρους του καταστατικού του και αποδέχονται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Η διατύπωση αυτή αποτυπώνει ακριβώς την πρώτη από τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές και οδηγεί στη συσπείρωση όλων των ενδιαφερομένων για τον ίδιο σκοπό, με τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών, που προσφέρει ο συνεταιρισμός. Ο συνεταιρισμός δεν αποκλείει κανένα από εκείνους, που μπορούν να εξυπηρετηθούν από τις υπηρεσίες, που προσφέρει, ούτε προβάλλει τεχνητά εμπόδια, εκτός αν υπάρχει αντικειμενική αδυναμία να το πράξει, όπως π.χ. η χωρητικότητα των εγκαταστάσεών του.

Από την άλλη πλευρά, δεν μπορεί να γίνει μέλος συνεταιρισμού κάποιος που μπορεί να ασχολείται με κάποιο κλάδο της αγροτικής οικονομίας αλλά η δραστηριότητά του δεν σχετίζεται με τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού. Π.χ. σε ένα συνεταιρισμό πωλήσεως ροδακίνων δεν μπορεί να γίνει δεκτός ένας κτηνοτρόφος, που η δραστηριότητά του περιορίζεται στην εκτροφή ζώων. Δεν εμποδίζεται όμως, αν, εκτός από την εκτροφή ζώων, παράγει και ροδάκινα.

Εκτός από την προσαρμογή προς τις συνεταιριστικές αρχές, η διάταξη που ορίζει, ποιοι μπορούν να γίνουν μέλη έχει λάβει υπόψη την πείρα, που έχει αποκτηθεί. Οι περιοριστικές διατάξεις των προηγηθέντων νόμων έδειξαν ότι όσο περισσότερο εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εγγραφής του μέλους, τόσο αυξάνουν οι δυσκολίες στην εφαρμογή, εξαιτίας αδυναμίας αντικειμενικού ελέγχου αλλά και λόγω διαχρονικής

αστάθειας των κριτηρίων.

Η συμμετοχή ή όχι στον συνεταιρισμό νομικών προσώπων, που ασκούν αγροτική επιχείρηση, που μπορεί να εξυπηρετηθεί από τις υπηρεσίες του συνεταιρισμού, αφήνεται να ρυθμίζεται κάθε φορά από το καταστατικό του συνεταιρισμού. Αυτό που προέχει κάθε φορά είναι η βούληση των μερών προς συνεργασία και όχι η επιβολή . Όπως διακήρυσσε ο πρωτεργάτης των συνεταιρισμών William King, πριν από 170 χρόνια, στο πρώτο συνεταιριστικό περιοδικό “Ο Συνεταιριστής” της Αγγλίας, “η συνεργασία είναι πράξη εθελοντική και καμιά δύναμη στον κόσμο δεν μπορεί να την κάνει υποχρεωτική”.

Άρθρο 6

Το καταστατικό ορίζει τα κωλύματα για την εγγραφή μέλους, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις αποχώρησης και διαγραφής του, την ελάχιστη χρονική διάρκεια παραμονής και την απόδοση των συνεταιρικών μερίδων. Τα ίδια τα μέλη είναι σε θέση καλύτερα από κάθε άλλον να ρυθμίσουν τα θέματα αυτά με τρόπο, που εξυπηρετεί τους σκοπούς του συνεταιρισμού τους. Αν π.χ. ο συνεταιρισμός ενδιαφέρεται να αναγνωριστεί ως ομάδα παραγωγών και για τον σκοπό αυτόν απαιτείται ορισμένη χρονική δέσμευση των μελών, αυτή η δέσμευση ή μεγαλύτερη μπορεί να προβλεφθεί στο καταστατικό. Για την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους απαιτείται υποβολή αιτήσεως εγγραφής και η καταβολή της συνεταιρικής μερίδας κατά τους όρους του καταστατικού.

Άρθρο 7

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μελών προς τον συνεταιρισμό

ορίζονται από το καταστατικό, το οποίο περιλαμβάνει υποχρεωτικά ρυθμίσεις σχετικά με τις παρακάτω υποχρεωτικά απαριθμούμενες, όπως την συμμετοχή των μελών στις γενικές συνελεύσεις του συνεταιρισμού, το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι, την συμμετοχή στην διανομή των πλεονασμάτων της διαχειριστικής χρήσεως, την συμμετοχή μέλους στις δραστηριότητες και στις συναλλαγές του συνεταιρισμού και την συμμόρφωση προς τις αποφάσεις των συλλογικών οργάνων του συνεταιρισμού, τους όρους του καταστατικού και του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του.

Με την παράγραφο 2 δίδεται η δυνατότητα επιβολής κυρώσεων, οι οποίες θα προβλεφθούν στο καταστατικό για την περίπτωση, που το μέλος δεν εκπληρώσει τις προς τον συνεταιρισμό υποχρεώσεις του.

Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να είναι προφανώς πέραν εκείνης της διαγραφής του μέλους.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ - ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 8

Το άρθρο 8 καθορίζει την έννοια της συνεταιρικής μερίδας, σαν όρο, που εκφράζει τη συμμετοχή του μέλους στο κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Αποτελεί την αφετηρία για τον σχηματισμό του κεφαλαίου της συνεταιριστικής οργάνωσης. Το ύψος της συνεταιρικής μερίδας αφήνεται να το ορίζει το καταστατικό, όπως συμβαίνει στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Οι συνεταιρισμοί, που φιλοδοξούν να αναπτύξουν σημαντικές δραστηριότητες θα χρειαστεί να διαθέτουν και αξιόλογα ίδια κεφάλαια. Διαφορετικά, οι αναπτυξιακές τους δυνατότητες θα είναι περιορισμένες και οι οικονομικές σχέσεις με τους πιστωτές τους θα δυσχεραίνονται.

Επειδή η ανάγκη για κεφάλαια είναι σήμερα περισσότερο παρά ποτέ πιεστική, το καταστατικό του συνεταιρισμού μπορεί να προβλέπει την απόκτηση από τα μέλη πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων, ο αριθμός των οποίων να συναρτάται με το ύψος των συναλλαγών με την οργάνωσή τους. Με τη συσχέτιση αυτή, που χρησιμοποιείται κατά τα τελευταία χρόνια σε αρκετές χώρες για τους αποκαλούμενους “νέους συνεταιρισμούς”, δημιουργείται μια περιορισμένη, έστω, αντιστοίχιση μεταξύ της συμμετοχής στο κεφάλαιο και στη χρήση των υπηρεσιών και του εξοπλισμού των συνεταιρισμών, αφού και το όφελος, που αντλείται από τα μέλη είναι συνάρτηση του βαθμού χρήσης των υπηρεσιών και του εξοπλισμού του συνεταιρισμού.

Στην περίπτωση που το καταστατικό καθιερώσει τις πρόσθετες συνεταιρικές μερίδες με βάση το ύψος των συναλλαγών αλλά, όπως θα διαπιστωθεί στη συνέχεια, και για τη διανομή των πλεονασμάτων, είναι ανάγκη να προσδιορισθεί η έννοια των συναλλαγών των μελών με τον συνεταιρισμό. Για να είναι πρακτικά λειτουργική αυτή η σύνδεση, ως συναλλαγές ορίζονται το άθροισμα της αξίας των προϊόντων και εφοδίων που προμηθεύονται τα μέλη από τον συνεταιρισμό και της αξίας των προϊόντων που τα μέλη διαθέτουν στον συνεταιρισμό ή μέσω του συνεταιρισμού σε τρίτους.

Επειδή ο συνεταιρισμός αναπτύσσεται στηριζόμενος στο μέγεθος των συναλλαγών κυρίως με τα μέλη του, τα μέλη που κάνουν ευρεία χρήση των υπηρεσιών του δικαιούνται να έχουν και βαρύνουσα γνώμη για τις υποθέσεις του. Αυτό μπορεί να αναγνωρισθεί με πρόβλεψη στο καταστατικό για αυξημένο αριθμό ψήφων, που να επιβραβεύουν την αυξημένη χρήση των υπηρεσιών. Για τον λόγο αυτόν ορίζεται, στο

σχέδιο νόμου, ότι οι κάτοχοι πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων διαθέτουν και πρόσθετες ψήφους αλλά ο αριθμός ψήφων κάθε μέλους δεν μπορεί να υπερβεί τις 3. Το καταστατικό θα ορίσει τον αριθμό των μερίδων που απαιτείται για την απόκτηση δεύτερης και τρίτης ψήφου. Με τις πρόσθετες μερίδες και ψήφους ενθαρρύνεται η συγκέντρωση κεφαλαίων και η αύξηση των συναλλαγών των μελών με τον συνεταιρισμό, αλλά και αναγνωρίζεται μεγαλύτερη βαρύτητα γνώμης στα ενεργά μέλη στα οποία στηρίζεται και η ανάπτυξη του συνεταιρισμού.

Ο αυξημένος αριθμός ψήφων συνιστά περιορισμένη παρέκκλιση από τον κανόνα που περιλαμβάνεται στις συνεταιριστικές αρχές (της μιας ψήφου κατά μέλος), την οποία όμως παρέκκλιση έχουν άμεσα ή έμμεσα αποδεχθεί αρκετές Ευρωπαϊκές νομοθεσίες για να ενθαρρύνουν τη συνεργασία των μελών με τη συνεταιριστική οργάνωση και την απόκτηση πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων, μέσω των οποίων ενισχύεται η κεφαλαιακή βάση του συνεταιρισμού. Σε ορισμένες περιπτώσεις χωρών, ορίζεται ένα ανώτατο όριο ψήφων που μπορεί να κατέχει ένα μέλος (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ενώ σε άλλες το όλο θέμα αφήνεται να ρυθμισθεί από το καταστατικό. Τη δυνατότητα απόκτησης και δεύτερης ψήφου από τα μέλη που διέθεταν περισσότερες από 5 μερίδες, περιλάμβανε και ο νόμος 602/1915 περί συνεταιρισμών.

Με σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης των συνεταιρισμών, το ίδιο άρθρο 8 παρέχει περαιτέρω δυνατότητα στο καταστατικό να προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις απόκτησης προαιρετικών μερίδων, που δεν συνδέονται με δικαίωμα ψήφου. Στην περίπτωση αυτή το καταστατικό μπορεί να προβλέπει προνόμια υπέρ των προαιρετικών μερίδων.

Καινοτομία του σχεδίου νόμου αποτελεί η δυνατότητα που παρέχεται σε μέλη, εργαζόμενους αλλά και σε τρίτους να αποκτούν προαιρετικές μερίδες, οι οποίες, αφού δεν συνδέονται με δικαίωμα ψήφου, δεν επηρεάζουν τη διοίκηση του συνεταιρισμού από τα μέλη, που είναι και χρήστες των υπηρεσιών του. Το καταστατικό, ορίζοντας τα προνόμια με τα οποία συνδέονται οι προαιρετικές μερίδες, μπορεί να τις καταστήσει ελκυστικές, ώστε ο συνεταιρισμός, ο οποίος, σημειωτέον, δεν έχει τη δυνατότητα να προσφύγει στο χρηματιστήριο για άντληση κεφαλαίων, να διαθέτει μια συμπληρωματική πηγή χρηματοδότησής του. Με διαφορετικούς τρόπους, αρκετές χώρες μέχρι σήμερα έχουν υιοθετήσει την εκ μέρους των συνεταιρισμών άντληση κεφαλαίων από τρίτους μη-μέλη. Είναι προφανές ότι η προσέλκυση εξωτερικής χρηματοδότησης θα εξαρτηθεί από τη φερεγγυότητα του συνεταιρισμού.

Καινοτομία επίσης του σχεδίου νόμου αποτελεί η δυνατότητα που παρέχει στο καταστατικό να ορίζει ότι οι υποχρεωτικές μερίδες είναι έντοκες. Εάν τα μέλη υιοθετήσουν αυτή την επιλογή, θα ενθαρρυνθούν να καταθέτουν μερίδες μεγαλύτερου ύψους, εφόσον το κεφάλαιο που θα καταθέτουν δεν θα εξανεμίζεται με τη μείωση της αγοραστικής αξίας του στην πορεία του χρόνου. Το καταστατικό επίσης θα ορίζει τον χρόνο και τον τρόπο απόδοσης των τόκων, οι οποίοι μπορεί να παραμένουν στον συνεταιρισμό με τη μορφή αύξησης του ύψους της μερίδας. Πλεονέκτημα αυτής της επιλογής (δηλ. της αύξησης του ύψους της μερίδας με τους τόκους) είναι ότι δεν θα απαιτείται περιοδική αναπροσαρμογή της μερίδας και τα νεοεισερχόμενα μέλη θα καταβάλλουν ονομαστικά διαφοροποιημένο αλλά ουσιαστικά ισοδύναμο ποσό με τα παλαιότερα μέλη.

Η καταβολή τόκου στις μερίδες προβλέπεται από τις συνεταιριστικές

αρχές, όπου ορίζεται ότι “τα μέλη συνήθως απολαμβάνουν περιορισμένη αποζημίωση ή καθόλου για το κεφάλαιο που καταθέτουν για να γίνουν μέλη” και στην εισηγητική έκθεση για τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές αναφέρεται ότι δεν συνηθίζεται να καταβάλλεται τόκος στις υποχρεωτικές συνεταιριστικές μερίδες. Από την άλλη πλευρά, όταν τα διαθέσιμα από τα μέλη κεφάλαια είναι περιορισμένα, όπως συνέβαινε στην περίοδο του συνεταιρισμού της Ροτσντέιλ, το μηδενικό επιτόκιο ενεργεί αποθαρρυντικά. Γι’ αυτό οι πρωτεργάτες της Ροτσντέιλ είχαν θεσπίσει σταθερό τόκο, του οποίου το ύψος ήταν πλησίον του επιτοκίου δανεισμού από εξωτερικές πηγές.

Η καταβολή τόκου στο κεφάλαιο των μερίδων είναι ασφαλώς επαχθής για τον συνεταιρισμό. Όμως ωθεί τον συνεταιρισμό να εκτιμά αντικειμενικά το πραγματικό κόστος των προσφερόμενων από αυτόν υπηρεσιών και να επιδιώκει επίτευξη πραγματικής ανταγωνιστικότητας.

Σε περίπτωση θανάτου του μέλους, η μερίδα μεταβιβάζεται σε κληρονόμο που έχει τις προϋποθέσεις να γίνει μέλος ή αποδίδεται στους κληρονόμους στην ονομαστική της αξία (προσαυξημένη, αν ήταν έντοκη) ή μειωμένη όταν υπάρχει ζημία.

Άρθρο 9

Η ευθύνη των μελών του αγροτικού συνεταιρισμού για τις υποχρεώσεις αυτού προς τρίτους περιορίζεται στο όριο, το οποίο θα ορισθεί από το καταστατικό. Η ευθύνη είναι επικουρική, διότι ανακύπτει μόνο όταν ο ίδιος συνεταιρισμός αδυνατεί αντικειμενικά να ανταποκριθεί προς τις υποχρεώσεις του. Η έννοια της ευθύνης συνδέεται μόνο με τις υποχρεωτικές και τις πρόσθετες μερίδες και όχι με τις προαιρετικές.

Αποκλείεται ως μέσον εκτέλεσης, η προσωπική κράτηση των

συνεταίρων για τα χρέη του συνεταιρισμού.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Άρθρο 10

Η Γενική Συνέλευση συγκροτείται από τα μέλη του συνεταιρισμού, τα οποία έχουν εκπληρώσει όλες τις ληξιπρόθεσμες οικονομικές τους υποχρεώσεις προς τον συνεταιρισμό.

Με τη διάταξη αυτή αποκλείονται από την συμμετοχή τους στις εργασίες και στη λήψη αποφάσεων από τη γενική συνέλευση τα ασυνεπή προς τις υποχρεώσεις τους μέλη, για να μη επηρεάζουν με την ψήφο τους αποφάσεις που αφορούν στα συνεπή μέλη.

Η παρουσία των μελών στη γενική συνέλευση είναι αυτοπρόσωπη. Εξάιρεση μπορεί να εισάγει το καταστατικό με διάταξή του, η οποία να προβλέπει την εκπροσώπηση στις εργασίες της Γ.Σ. και στις ψηφοφορίες μέλους από άλλο μέλος ειδικά εξουσιοδοτημένο.

Κάθε παριστάμενο μέλος μπορεί να αντιπροσωπεύει μόνο έναν απόντα συνεταίρο.

Ανάλογη ρύθμιση υπήρχε στους προϊσχύσαντες νόμους 602/1915 και 921/1979.

Προβλέπεται επίσης ο τρόπος συμμετοχής των μελών στην γενική συνέλευση καθώς και ο αριθμός των ψήφων, τις οποίες διαθέτει κάθε μέλος, παρέχοντας τη δυνατότητα στο καταστατικό να ορίσει τη συμμετοχή στην Γ.Σ. με πλείονες της μίας (υποχρεωτική) και μέχρι τρεις κατ' ανώτατο όριο ψήφους.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού καθορίζονται οι αρμοδιότητες

της γενικής συνέλευσης, και ο τρόπος σύγκλησης αυτής.

Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι αίτηση προς το διοικητικό συμβούλιο για σύγκληση της γενικής συνέλευσης μπορεί να υποβάλει το 1/5 του συνόλου των μελών του συνεταιρισμού.

Άρθρο 11

Απαρτία υπάρχει όταν κατά την έναρξη της συνεδρίασης είναι παρόντα ή αντιπροσωπεύονται μέλη που έχουν δικαίωμα ψήφου και εκπροσωπούν πλέον του 50% του συνόλου των ψήφων. Αν δεν επιτευχθεί απαρτία, η γενική συνέλευση συνέρχεται μετά μία εβδομάδα και έχει απαρτία οποιοσδήποτε και αν είναι ο αριθμός των ψήφων που εκπροσωπούνται.

Για τα πλέον σημαντικά για τον συνεταιρισμό θέματα, όπως η μεταβολή του σκοπού, η συγχώνευση με άλλον συνεταιρισμό ή η μετατροπή και η διάλυση του συνεταιρισμού, προβλέπεται η ύπαρξη αυξημένης απαρτίας τόσο κατά την πρώτη (67%) όσο και κατά την επαναληπτική (1/2).

Άρθρο 12

Οι αποφάσεις στη γενική συνέλευση λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, που εκπροσωπούνται στη γενική συνέλευση και, όπως είναι επόμενο, δεσμεύουν όλα τα μέλη ανεξαιρέτως, έστω και αν διαφωνούν ή ήταν απόντα κατά τη λήψη της απόφασης. Αυξημένη πλειοψηφία δύο τρίτων (2/3) των ψήφων απαιτείται για τα θέματα για τα οποία απαιτείται και αυξημένη απαρτία, δηλαδή για τη μεταβολή του σκοπού του συνεταιρισμού, τη συγχώνευση με άλλον συνεταιρισμό, τη μετατροπή και για τη διάλυση του συνεταιρισμού. Πέραν αυτών, αφήνεται στο καταστατικό να ορίσει και άλλα θέματα για τα οποία

απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία.

Η παράγραφος 3 του άρθρου, ορίζει τα θέματα για τα οποία απαιτείται μυστική ψηφοφορία.. Αυτά είναι οι αρχαιρεσίες, η απαλλαγή από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου, η έγκριση του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης, καθώς και η ψηφοφορία επί προσωπικών θεμάτων. Η ίδια παράγραφος ρυθμίζει και το θέμα της μη απαλλαγής από την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου ή μη έγκρισης του ισολογισμού, του απολογισμού και του πίνακα αποτελεσμάτων χρήσης. Στην περίπτωση αυτή, η γενική συνέλευση, μετά από ακρόαση της έκθεσης των ελεγκτών, αποφασίζει, στην ίδια συνεδρίαση, για την ανάκληση ή μη των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Εφόσον αποφασιστεί ανάκληση, η γενική συνέλευση στην ίδια συνεδρίαση εκλέγει προσωρινό διοικητικό συμβούλιο, το οποίο υποχρεούται, εντός 20 ημερών να συγκαλέσει τη γενική συνέλευση των μελών με θέμα την εκλογή νέου διοικητικού συμβουλίου.

Σύμφωνα με την παρ. 4, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δικαιούνται να μετέχουν στην ψηφοφορία στα θέματα απαλλαγής από την ευθύνη τους μόνο με τις ψήφους που διαθέτουν, δηλαδή δεν μπορούν στην περίπτωση αυτή να εκπροσωπούν και άλλους συνεταίρους.

Άρθρο 13

Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, που αντιβαίνουν στο νόμο και στο καταστατικό είναι άκυρες. Η ακυρότητα κηρύσσεται από το μονομελές

Πρωτοδικείο, μετά από αίτηση κάθε μέλους ή τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας ενός μηνός από τη λήψη της απόφασης. Η απόφαση αυτή υπόκειται σε έφεση.

Άρθρο 14

Το διοικητικό συμβούλιο εκλέγεται από τη γενική συνέλευση για θητεία, που ορίζεται από το καταστατικό, μεταξύ δύο και τεσσάρων ετών. Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού συμβουλίου ορίζεται επίσης από το καταστατικό, είναι περιττός και όχι μικρότερος από 3 μέλη. Το καταστατικό μπορεί ακόμη να προβλέπει τη συμμετοχή στο διοικητικό συμβούλιο και εκπροσώπου του προσωπικού του συνεταιρισμού και να καθορίζει την έκταση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου.

Το διοικητικό συμβούλιο είναι αρμόδιο για κάθε θέμα που αφορά στη διοίκηση του συνεταιρισμού, στη διαχείριση της περιουσίας και των υποθέσεων του και στην επιδίωξη του σκοπού του, με εξαίρεση τα θέματα για τα οποία αποκλειστικά αρμόδια ν' αποφασίσει είναι η γενική συνέλευση. Το καταστατικό ορίζει τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου (παρ.8).

Το διοικητικό συμβούλιο εκπροσωπεί το συνεταιρισμό δικαστικά και εξώδικα (παρ. 2). Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού, από το διοικητικό συμβούλιο, γενικού διευθυντή (μάνατζερ), στον οποίο να αναθέτει, με σύμβαση διαχείρισης, την μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου,

πλην εκείνων που κατά το νόμο ή το καταστατικό απαιτούν συλλογική ενέργεια. Τα σχετικά με τη σύμβαση διαχείρισης υπόκεινται σε προηγούμενη έγκριση από τη γενική συνέλευση (παρ. 10).

Η δυνατότητα που παρέχει το σχέδιο νόμου στο καταστατικό για την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων σε γενικό διευθυντή (μάνατζερ), αποβλέπει στη διευκόλυνση των συνεταιριστικών επιχειρήσεων να χρησιμοποιούν έμπειρα επαγγελματικά στελέχη, τα οποία θα διαχειρίζονται τις υποθέσεις της συνεταιριστικής επιχείρησης με ταχύτητα, ευελιξία και ειδική κατάρτιση, ώστε να ισχυροποιείται η ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά. Στην περίπτωση που οι διοικήσεις θα αξιοποιήσουν αυτή τη δυνατότητα, η διαχείριση θα γίνεται υπό την επίβλεψη του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο θα τηρείται ενήμερο, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης διαχείρισης. Οι συνεταιρισμοί στις Ευρωπαϊκές χώρες, ενόψει του οξυμένου ανταγωνισμού που επιφέρει η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, προσφεύγουν όλο και περισσότερο στη στήριξη των επιχειρηματικών τους πρωτοβουλιών από ειδικευμένα στελέχη, στα οποία παρέχουν εκτεταμένες αρμοδιότητες και από τα οποία ζητούν αντίστοιχες ευθύνες.

Το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευομένων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν προβλέπεται να υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, όπως σε προηγούμενους νόμους, διότι μια τέτοια διάταξη, παρά το ότι ίσως θα διευκόλυνε τη λήψη αποφάσεων, έχει κριθεί ως απαράδεκτη, διότι παραβιάζει την ισοδυναμία των ψήφων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την ανάθεση, με ειδική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου, σε μέλη του το χειρισμό υποθέσεων του συνεταιρισμού. Για την απασχόλησή τους αυτή μπορεί να προβλέπεται αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται από τη γενική συνέλευση. Επίσης, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει την παροχή εξόδων κίνησης και παράστασης στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του οργάνου. Τα σχετικά ποσά καθορίζονται επίσης από τη γενική συνέλευση.

Άρθρο 15

Η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου διενεργείται με μυστική ψηφοφορία και με ενιαίο ψηφοδέλτιο στο οποίο αναγράφονται οι υποψήφιοι με αλφαβητική σειρά. Ο αριθμός των σταυρών προτίμησης καθορίζεται υποχρεωτικά από το καταστατικό και δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το μισό του αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου. Εκλέγονται εκείνοι που συγκεντρώνουν τις περισσότερες ψήφους και οι υπόλοιποι θεωρούνται αναπληρωματικοί κατά τη σειρά του αριθμού ψήφων που έλαβαν.

Πολλές συζητήσεις είχαν γίνει κατά το παρελθόν σχετικά με το σύστημα εκλογών στις συνεταιριστικές οργανώσεις και διάφορες παραλλαγές είχαν δοκιμαστεί. Κατ' αναλογία προς τα συστήματα των πολιτικών εκλογών, είχαν ονομαστεί πλειοψηφικό σύστημα ή σύστημα αναλογικής με διάφορες αποχρώσεις. Η βασική ιδέα, που αποτελούσε βάση αυτών των χαρακτηρισμών, ήταν ότι στο συνεταιρισμό υπάρχουν ομάδες με

διαφορετικές απόψεις ή συμφέροντα, τα οποία έπρεπε να βρουν έκφραση και στο διοικητικό συμβούλιο, οπότε ένα σύστημα αναλογικής εκπροσώπησης θα αποτελούσε σύνθεση αυτών των διαφορετικών απόψεων. Όμως, από την εμπειρία που αποκτήθηκε, συνάγεται ότι η δυνατότητα διάκρισης ομάδων εντός του συνεταιρισμού ενθαρρύνει τη δημιουργία και την αντιπαλότητα ομάδων και όχι τη σύζευξη των απόψεων.

Το σχέδιο νόμου υιοθετεί την άποψη ότι ο συνεταιρισμός μπορεί να επιτύχει τους στόχους του κυρίως με όπλο την ενότητα των μελών και την αφοσίωσή τους στον κοινό σκοπό, πραγματώνοντας το συνεταιριστικό σύνθημα “εν τη ενώσει η ισχύς”. Στους συνεταιρισμούς, διαφωνίες υπάρχουν και πρέπει να υπάρχουν, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δημιουργούνται παγιωμένες ομάδες. Όπως έγραφε ο Χολυόουκ (G.J. Holyoake), ο ιστορικός του πρωτοπόρου συνεταιρισμού της Ροτσντέιλ, “τα μέλη συχνά διαφωνούσαν αλλά ποτέ δεν διχάστηκαν”.

Η εκλογή με ενιαίο ψηφοδέλτιο αποτελεί την πάγια πρακτική σε όλες τις χώρες του κόσμου για τους συνεταιρισμούς, όπως και η δυνατότητα τοποθέτησης σταυρών σε αριθμό ίσο με τον αριθμό των μελών του οργάνου για το οποίο γίνεται η εκλογή. Στο τελευταίο αυτό σημείο, εισάγεται μια περιορισμένη παρέκκλιση, στην παρ. 3 του σχεδίου νόμου, καθόσον αφήνεται στο καταστατικό η δυνατότητα να περιορίσει τον αριθμό σταυρών μέχρι και στο μισό του αριθμού των μελών του οργάνου για το οποίο γίνεται η εκλογή. Η παρέκκλιση αυτή σκοπεί στην ομαλή προσαρμογή από το προηγούμενο καθεστώς που προέβλεπε το σύστημα των συνδυασμών. Το γεγονός όμως ότι αφήνεται στο καταστατικό η επιλογή του αριθμού σταυρών, μεταφέρει την ευθύνη στα ίδια τα μέλη

των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με την επιχειρηματική επιτυχία του συνεταιρισμού.

Είναι χαρακτηριστικό του σχεδίου νόμου ότι δεν περιέχει διάταξη σχετική με εποπτικό συμβούλιο, όπως συνέβαινε με όλους τους προηγούμενους νόμους. Αυτό δεν αποτελεί παράλειψη αλλά αναγνώριση μιας πραγματικότητας. Με την πολυπλοκότητα που απέκτησαν οι οικονομικές δοσοληψίες και οι νομοθετικές ρυθμίσεις, είναι πρακτικά δυσχερές και εξειδικευμένο το έργο ενός εποπτικού συμβουλίου, αφού απαιτεί τη σύμπραξη ειδικών. Ο ελεγκτικός μηχανισμός που προβλέπεται από το σχέδιο νόμου, κρίνεται κατάλληλος και επαρκής για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μελών.

Εξάλλου, στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες και για όλες τις κατηγορίες των συνεταιρισμών – όχι μόνο των αγροτικών – ο έλεγχος νομιμότητας και διαχειριστικής τάξεως διενεργείται από εξειδικευμένα όργανα.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ - ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρα 16-17

Η εποπτεία και ο έλεγχος αποτελούν το περιεχόμενο των άρθρων 16 και 17 του Κεφαλαίου ΣΤ. Η εποπτεία αναφέρεται στη σύννομη λειτουργία και στην υποβοήθηση του έργου των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων. Στην εποπτεία περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η τήρηση

των διατάξεων των νόμων και του καταστατικού, η εφαρμογή των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης, η εξακρίβωση της καταβολής της αξίας των συνεταιρικών μερίδων ή των άλλων οικονομικών υποχρεώσεων των μελών καθώς και η εξακρίβωση της αλήθειας του ισολογισμού, των λοιπών ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και των τηρούμενων βιβλίων.

Η εποπτεία των αγροτικών συνεταιρισμών ασκείται από τον Υπουργό Γεωργίας ή από εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα του Υπουργείου Γεωργίας. Μπορεί επίσης να ανατίθεται, με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας και σε ορκωτούς ελεγκτές ή σε ελεγκτές πτυχιούχους ανωτάτων σχολών. Εξειδίκευση του εύρους, του περιεχομένου, του τρόπου άσκησης, των οργάνων, των υποχρεώσεων των εποπτευομένων και των ευθυνών των εποπτικών οργάνων θα γίνει με Προεδρικό Διάταγμα, που θα εκδοθεί με πρόταση του Υπουργού Γεωργίας. Συναφή θέματα και λεπτομέρειες θα ρυθμισθούν με Αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας.

Ο έλεγχος στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 17, είναι διαχειριστικός, λογιστικός και οικονομικός και διενεργείται όπως προβλέπεται και για τις εταιρείες του νόμου 2190/1920, όπως κάθε φορά ισχύει. Οι ελεγκτές ελέγχουν τη νομιμότητα των αποφάσεων και των πράξεων των θεσμοθετημένων οργάνων, τη λογιστική τάξη και την οικονομική κατάσταση. Ο Υπουργός Γεωργίας μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια εκτάκτου ελέγχου από τους ελεγκτές. Οι ελεγκτές μπορούν να ζητήσουν έκτακτη σύγκληση της γενικής συνέλευσης για τη συζήτηση θεμάτων που ανακύπτουν από τον διενεργηθέντα έλεγχο. Αναγκαίες λεπτομέρειες για την αποτελεσματική λειτουργία του ελέγχου, ρυθμίζονται με

Αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας.

Ο τρόπος ελέγχου που επιλέγεται από το σχέδιο νόμου αποσκοπεί αφενός στην κατοχύρωση των μελών, που κατά κανόνα δεν είναι σε θέση να σχηματίζουν ίδια αντίληψη για τη διαχειριστική και λογιστική τάξη της συνεταιριστικής οργάνωσης και αφετέρου για την τοποθέτηση σε ενιαία ελεγκτική βάση των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και των άλλων ειδών επιχειρήσεων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρα 18-19-20

Το Κεφάλαιο Ζ' ρυθμίζει θέματα της οικονομικής διαχείρισης και των τηρούμενων βιβλίων από τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

Σύμφωνα με το άρθρο 18, η διαχειριστική χρήση είναι δωδεκάμηνη, με εξαίρεση την πρώτη, που μπορεί να διαρκεί μέχρι 24 μήνες. Κατά τη λήξη της χρήσης κλείνονται και ισολογίζονται τα βιβλία της συνεταιριστικής οργάνωσης, ενεργείται απογραφή της περιουσίας και καταρτίζονται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός “Αποτελέσματα Χρήσης”, με σκοπό την παρουσίασή τους στην ετήσια τακτική γενική συνέλευση. Επίσης το διοικητικό συμβούλιο συντάσσει πρόγραμμα δράσης και ανάπτυξης για την επόμενη χρήση καθώς και τον σχετικό προϋπολογισμό.

Το άρθρο 19 αναφέρεται στο διαχειριστικό υπόλοιπο και στο χειρισμό

των πλεονασμάτων και των κερδών.

Ως διαχειριστικό υπόλοιπο της χρήσης ορίζεται η διαφορά μεταξύ ακαθάριστων εσόδων αφενός και παντός είδους δαπανών, ζημιών, αποσβέσεων και τόκων των υποχρεωτικών και προαιρετικών μερίδων (αν προβλέπονται), αφετέρου. Το διαχειριστικό αυτό υπόλοιπο συντίθεται από δύο μέρη: τα πλεονάσματα και τα κέρδη. Ως πλεονάσματα ορίζονται τα προερχόμενα από τις συναλλαγές της συνεταιριστικής οργάνωσης με τα μέλη της. Το υπόλοιπο συνιστά τα κέρδη. Το περιεχόμενο της έννοιας συναλλαγές προκύπτει από το άρθρο 8, παρ. 1, και περιλαμβάνει την αξία των προϊόντων και εφοδίων που προμηθεύονται τα μέλη από το συνεταιρισμό καθώς και τα προϊόντα που διαθέτουν σ' αυτόν ή μέσω αυτού σε τρίτους.

Η διάκριση μεταξύ πλεονασμάτων και κερδών είναι αναγκαία για ουσιαστικούς και για πρακτικούς λόγους. Τα πλεονάσματα έχουν προκύψει από την πέραν του κόστους επιβάρυνση των ειδών που προμηθεύτηκαν τα μέλη από τη συνεταιριστική τους οργάνωση ή/και από την εκ μέρους του συνεταιρισμού παρακράτηση μέρους του τιμήματος στην περίπτωση διάθεσης προϊόντων των μελών του. Και στις δύο περιπτώσεις, το πλεόνασμα συνιστά παρακράτηση εκ μέρους του νομικού προσώπου του συνεταιρισμού, ποσών από τα μέλη του. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο σε πολλές χώρες, μεταξύ των οποίων η Γερμανία και οι ΗΠΑ, τα πλεονάσματα απαλλάσσονται από τη φορολογία και λογίζονται μόνο ως ατομικό εισόδημα των μελών, οπότε μπορούν να φορολογηθούν μόνο στο επίπεδο του ατομικού εισοδήματος των μελών κατά τη διανομή τους.

Τα κέρδη έχουν διαφορετική προέλευση. Προκύπτουν από τη διάθεση σε τρίτους ειδών που δεν προέρχονται από μέλη. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο τα κέρδη δεν διανέμονται στα μέλη αλλά μεταφέρονται στο αποθεματικό για την επέκταση των δραστηριοτήτων του συνεταιρισμού και τη συνέχιση προσφοράς υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο.

Η παράγραφος 2 του άρθρου 19 ορίζει ότι αν προβλέπεται συμμετοχή των προαιρετικών μερίδων στα πλεονάσματα ή στα κέρδη ή και στα δύο, τα αναλογούνται ποσά αφαιρούνται πριν από οποιαδήποτε άλλη χρησιμοποίηση των πλεονασμάτων και των κερδών. Στη συνέχεια, με την παρ. 3 ορίζεται η παρακράτηση 10% (ή μεγαλύτερου ποσοστού αν προβλέπεται από το καταστατικό) από τα πλεονάσματα για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το μέρος αυτό των πλεονασμάτων λογίζεται ως ισόποση εισφορά των μελών.

Μετά τις προαναφερόμενες μειώσεις του πλεονάσματος, το απομένον υπόλοιπο χρησιμοποιείται με τον τρόπο που προβλέπουν οι συνεταιριστικές αρχές, δηλαδή, για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού, για επιστροφή στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό ή για υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη. Το καταστατικό ορίζει την ποσοστιαία κατανομή προς τις χρήσεις αυτές.

Για την περαιτέρω ενθάρρυνση της συσσώρευσης κεφαλαίου στο συνεταιρισμό, η παρ. 5 ορίζει ότι τα προβλεπόμενα να αποδοθούν στα μέλη ποσά του πλεονάσματος μπορούν, με απόφαση της γενικής συνέλευσης, να παραμείνουν στο συνεταιρισμό ως εξατομικευμένες έντοκες καταθέσεις προθεσμίας των μελών. Το επιτόκιο που

καταβάλλεται στην περίπτωση αυτή αποφασίζεται από τη γενική συνέλευση, με τον περιορισμό ότι δεν μπορεί να είναι ανώτερο από το επιτόκιο δανεισμού του συνεταιρισμού από τις τράπεζες.

Το άρθρο 20 αναφέρεται στα τηρούμενα από τους συνεταιρισμούς βιβλία, μεταξύ των οποίων και όσα προβλέπεται από τον κώδικα βιβλίων και στοιχείων και τα οποία θεωρούνται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ - ΠΤΩΧΕΥΣΗ – ΔΙΑΛΥΣΗ- ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 21

Το θέμα της συγχώνευσης των συνεταιριστικών οργανώσεων έχει αποτελέσει κεντρικό θέμα για τους συνεταιρισμούς κάθε μορφής στον Ευρωπαϊκό χώρο, λόγω της ανάγκης αυξημένης ανταγωνιστικότητας στα πλαίσια της ενιαίας αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ανάγκη αυτή διευρύνθηκε μετά τη συμφωνία στα πλαίσια του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, που ωθεί στην παγκοσμιοποίηση της αγοράς και έχει περιλάβει πλέον και περιορισμούς στη στήριξη των γεωργικών προϊόντων. Εξαιτίας αυτών των παραγόντων, οι συνεταιρισμοί στην Ευρώπη επιδίωξαν συγχωνεύσεις και συνεργασίες για να αντέξουν τον ανταγωνισμό και ως αντίβαρο στις συγχωνεύσεις και εξαγορές μεγάλων επιχειρήσεων κεφαλαίου που δραστηριοποιούνται στα γεωργικά προϊόντα και στα εφόδια.

Για την Ελλάδα, το θέμα των συγχωνεύσεων συνεταιριστικών

οργανώσεων είναι μεγάλο αλλά και διαφορετικό από ό,τι σε αρκετές άλλες χώρες. Το μέγεθος του προβλήματος συνίσταται στον μεγάλο αριθμό μικρών συνεταιριστικών οργανώσεων. Το διαφοροποιό στοιχείο συνίσταται στη διαφορετική γεωγραφική διαμόρφωση της χώρας και στην έννοια που αποδίδεται στη συγχώνευση. Ως οικονομική έννοια και σκοπιμότητα, η συγχώνευση ενδιαφέρει όταν οι μονάδες που προκύπτουν αποκτούν ή μπορούν να αποκτήσουν οικονομικό μέγεθος ανώτερο από το άθροισμα των επιμέρους.

Το άρθρο αυτό ορίζει τη διαδικασία συγχώνευσης αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων του αυτού βαθμού, με σύσταση νέας συνεταιριστικής οργάνωσης ή με απορρόφηση μιας ή περισσότερων από άλλη υφιστάμενη. Η διαδικασία που καθορίζεται προβλέπει αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων, αποτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων από ανεξάρτητη τριμελή επιτροπή, τρόπο προσαρμογής των μερίδων που υπολείπονται του ύψους της συνεταιρικής μερίδας της νέας οργάνωσης, έγκριση του νέου καταστατικού και εκλογή του νέου διοικητικού συμβουλίου. Σύμφωνα με την παρ. 10, οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις που συγχωνεύονται απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής φόρου, τελών χαρτοσήμου και φόρων υπέρ τρίτων, ως προς τη συγχώνευση. Οι απαλλαγές και τα κίνητρα συγχωνεύσεων που περιλαμβάνονται στο νόμο 2169/1993, όπως ισχύει, συνεχίζουν να ισχύουν.

Το άρθρο παρέχει τη δυνατότητα μετατροπής μιας δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας συνεταιριστικής οργάνωσης σε ανώνυμη εταιρεία ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Όπως και στην περίπτωση της συγχώνευσης, για τη μετατροπή απαιτείται απόφαση της γενικής

συνέλευσης, που λαμβάνεται με την απαρτία και πλειοψηφία που ορίζονται στα άρθρα 11 και 12 αντίστοιχα .

Άρθρο 22

Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις συνθήκες υπό τις οποίες μια συνεταιριστική οργάνωση κηρύσσεται σε πτώχευση και τη διαδικασία που ακολουθείται. Σε πτώχευση κηρύσσεται μια συνεταιριστική οργάνωση αν παύσει τις πληρωμές των χρεών της και εφόσον ζητηθεί από οποιονδήποτε πιστωτή που έχει έννομο συμφέρον ή από το διοικητικό της συμβούλιο ή από τους εκκαθαριστές και αποφασίσει το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της. Στο ίδιο άρθρο προβλέπονται και ενέργειες αποφυγής της πτώχευσης με επιβολή έκτακτης εισφοράς στα μέλη.

Άρθρα 23-24-25

Τα άρθρα αυτά αναφέρονται στις προϋποθέσεις και την διαδικασία διάλυσης και θέσεως σε εκκαθάριση των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων;

Ειδικότερα από το προϊόν της εκκαθάρισης εξοφλούνται κατά πρώτο λόγο τα ληξιπρόθεσμα χρέη της εκκαθαριζόμενης οργάνωσης προς τρίτους. Προτάσσονται τα χρέη προς τους εργαζόμενους και η εξόφληση των προαιρετικών μερίδων. Το υπόλοιπο του ενεργητικού που απομένει διατίθεται σύμφωνα με τους ορισμούς του καταστατικού.

Η ρύθμιση σχετικά με τη διάθεση του υπολοίπου του ενεργητικού αφήνεται στο καταστατικό εξαιτίας των διαφορετικών ρυθμίσεων που μπορεί να έχουν επιλέξει οι συνεταιρισμοί στο χειρισμό των οικονομικών σχέσεων του νομικού προσώπου με τα μέλη. Υπάρχουν πολλές πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη στο θέμα αυτό και οι ρυθμίσεις στις νομοθεσίες άλλων χωρών παρουσιάζουν ποικιλία.

Οι συνεταιριστικές αρχές ορίζουν ότι από τα ποσά του πλεονάσματος που μεταφέρονται στο αποθεματικό για την ανάπτυξη του συνεταιρισμού, ένα μέρος τουλάχιστον θα είναι αδιανέμητα, θα συνιστούν, δηλαδή, κοινωνικό κεφάλαιο. Επίσης, επειδή στο αποθεματικό μεταφέρονται ποσά που περιέρχονται στον συνεταιρισμό από χαριστική αιτία ή από επιχορηγήσεις αναπτυξιακών νόμων, ορισμένα από τα οποία οφείλονται στον ιδιαίτερο συνεταιριστικό χαρακτήρα της επιχείρησης, δεν έχουν γενεσιουργό αιτία τη δραστηριότητα των μελών και δεν προσφέρονται προς διανομή στα μέλη. Επιπλέον, σε περιπτώσεις μακρόβιων συνεταιρισμών, αξίες δημιουργήθηκαν και σε περιόδους προγενέστερες, κατά τις οποίες δεν συμμετείχαν τα υφιστάμενα κατά την εκκαθάριση μέλη. Οι λόγοι αυτοί συνηγορούν υπέρ του αδιανεμήτου ενός μέρους του υπολοίπου του ενεργητικού.

Από την άλλη πλευρά, και ιδίως όταν τα μέλη επί αρκετά χρόνια εκχωρούν μέρος των πλεονασμάτων τους για την κοινή προσπάθεια και όταν με τη δική τους συμβολή δημιουργήθηκε η περιουσία του συνεταιρισμού, δεν είναι αθέμιτη η απαίτηση να αποκομίσουν μέρος του υπολοίπου του ενεργητικού.

Η λύση που δίνει το σχέδιο νόμου να καθορίζεται από το καταστατικό η διάθεση του υπολοίπου του ενεργητικού, εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε μέσες λύσεις, διότι τα μέλη που καταρτίζουν το καταστατικό δεν προσβλέπουν προφανώς στη διάλυσή του και ούτε θα ήθελαν να ενθαρρύνουν τους διαδόχους τους να προχωρήσουν σε σκόπιμη διάλυση και εκκαθάριση για να απολαύσουν εκείνοι το υπόλοιπο του ενεργητικού.

**ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ, ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ, ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ, ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ
ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ**

Άρθρα 26,27,28,29,30,31,32,33

Τα άρθρα αυτά αναφέρονται στις ανωτέρου βαθμού συνεταιριστικές οργανώσεις και συνεταιριστικές εταιρείες και στην Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών Ελλάδος (ΠΑΣΕΓΕΣ) .

Για την εφαρμογή της έκτης συνεταιριστικής αρχής, που αναφέρεται στη συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών, για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητάς τους, το σχέδιο νόμου θεσπίζει το πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, με τη μορφή που οι ίδιοι οι συνεταιρισμοί θα κρίνουν απαραίτητη. Οι πρωτοβάθμιοι αγροτικοί συνεταιρισμοί μπορούν να

συνιστούν μεταξύ τους ενώσεις, με αντικείμενο την ενίσχυση, τη διεύρυνση και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων τους. Οι ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών μπορούν να αναλαμβάνουν και δραστηριότητες από αυτές που προβλέπονται για τα μέλη τους είτε για λογαριασμό τους είτε για λογαριασμό των μελών τους.

Είναι προφανές ότι με τη διάταξη αυτή για τις δραστηριότητες των ενώσεων δεν επιδιώκεται η επικάλυψη αλλά η επικουρικότητα, δηλαδή η ανάληψη δραστηριοτήτων από το επίπεδο εκείνο το οποίο προσφέρεται περισσότερο για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Αυτό αποτελεί μέριμα των ίδιων των πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων συνεταιριστικών οργανώσεων, διότι διαφορετικά μπορεί να ανταγωνίζεται ο πρωτοβάθμιος συνεταιρισμός την ένωση στην οποία μετέχει ως μέλος. Σε μια τέτοια περίπτωση θα υπήρχε σύγκρουση με την πρώτη συνεταιριστική αρχή, στην οποία ορίζεται ότι “μέλη μπορούν να γίνουν πρόσωπα (φυσικά ή νομικά) που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες της συνεταιριστικής οργάνωσης” και όχι ανταγωνιστές της.

Για τη σύσταση ένωσης αγροτικών συνεταιρισμών απαιτείται η απόφαση των γενικών συνελεύσεων των αγροτικών συνεταιρισμών που επιθυμούν τη σύσταση της ένωσης και η σύνταξη, η υπογραφή και η έγκριση του καταστατικού από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της. Το σχέδιο νόμου δεν ορίζει ελάχιστο αριθμό μελών για τη σύσταση ένωσης. Ο χειρισμός αυτός διαφέρει από τον αντίστοιχο προγενέστερων νόμων πλην του νόμου 602/1915 (άρθρο85), με τον οποίο ουσιαστικά ταυτίζεται, αφού ο νόμος εκείνος όριζε ότι “δύο ή πλείονες συνεταιρισμοί δύνανται να ενώνονται εις ένωσιν...”. Από τους μεταγενέστερους νόμους, ο ν. 921/79 (άρθρο 56) απαιτούσε 15 ιδρυτικά μέλη, ο ν. 1541/85 (άρθρο 47)

όριζε ότι σε κάθε νομό συνιστάται μόνο μία ένωση αγροτικών συνεταιρισμών, ο ν. 2169/93 (άρθρο 35) απαιτούσε τη συμμετοχή 30 τουλάχιστον αγροτικών συνεταιρισμών, η δε τροποποίησή του με το ν. 2181/94 επανέφερε τη διάταξη για τη σύσταση μιας ένωσης κατά νομό.

Οι προαναφερθέντες νόμοι επιδίωκαν τη δημιουργία μεγάλων ενώσεων. Στην πράξη τα αποτελέσματα υπήρξαν πενιχρά ως ανύπαρκτα για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν στην περίπτωση του αριθμού μελών πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών.

Οι νομοθεσίες άλλων χωρών προβλέπουν επίσης πολύ μικρό αριθμό ιδρυτικών μελών για τις δευτεροβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις (2 στην Ολλανδία, στην Ισπανία, στην Ιρλανδία και στην Πορτογαλία, 3 στη Φινλανδία και στην Ιταλία) ή δεν ορίζεται αριθμός, οπότε δεν υπάρχει κατώτερο όριο. Επίσης, το σχέδιο καταστατικού ευρωπαϊκού συνεταιρισμού προβλέπει ελάχιστο αριθμό δύο συνεταιριστικών οργανώσεων.

Η περιφέρεια της ένωσης αγροτικών συνεταιρισμών ορίζεται επίσης από το καταστατικό.

Το άρθρο 27 καθορίζει τους βασικούς κανόνες λειτουργίας της γενικής συνέλευσης της Ένωσης. Η γενική συνέλευση απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους των συνεταιρισμών μελών. Ο αντιπρόσωπος του συνεταιρισμού ασκεί στη γενική συνέλευση της ένωσης όλα τα δικαιώματα του συνεταιρισμού, ενεργώντας στο πλαίσιο των αποφάσεων της γενικής συνέλευσης και του διοικητικού συμβουλίου του

συνεταιρισμού του.

Στην ένωση κάθε μέλος διαθέτει μία τουλάχιστον υποχρεωτική μερίδα και μία ψήφο. Το καταστατικό ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την απόκτηση από τα μέλη πρόσθετων υποχρεωτικών μερίδων ανάλογα με το ύψος των συναλλαγών κάθε συνεταιρισμού με την ένωση για καθορισμένη περίοδο συναλλαγών. Ορίζει επίσης τις αντιστοιχούσες στις μερίδες ψήφους, οι οποίες δεν μπορεί να υπερβούν τις πέντε (5).

Για το διοικητικό συμβούλιο της ένωσης (άρθρο 28) ισχύουν οι ίδιοι κανόνες με το διοικητικό συμβούλιο των πρωτοβάθμιων αγροτικών συνεταιρισμών.

Το άρθρο 29 αναφέρεται στις κεντρικές συνεταιριστικές ενώσεις (ΚΕ.Σ.Ε.), οι οποίες συνιστώνται από ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών για δραστηριότητες σε ευρεία κλίμακα σε ορισμένο κλάδο αγροτικής παραγωγής ή σε ορισμένο προϊόν ή σε ομοειδή προϊόντα ή σε υπηρεσίες. Οι κανόνες που ισχύουν για τις ενώσεις ισχύουν και για τις κεντρικές ενώσεις. Το καταστατικό των ΚΕ.Σ.Ε. μπορεί να προβλέπει τη συμμετοχή σ' αυτές και πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών, οι οποίοι δεν μετέχουν σε ένωση αγροτικών συνεταιρισμών.

Δύο ή περισσότερες αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις οποιοδήποτε βαθμού μπορούν να συνιστούν κοινοπραξία αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων (Κ.Α.Σ.Ο.) για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών τους (άρθρο 30). Οι Κ.Α.Σ.Ο. λογίζονται για την οργάνωση και λειτουργία τους ως δευτεροβάθμιες αγροτικές συνεταιριστικές

οργανώσεις και ισχύουν γι' αυτές οι ίδιες διατάξεις.

Με το άρθρο 32, προβλέπεται ότι οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού, οι κοινοπραξίες τους και οι συνεταιριστικές εταιρείες μπορούν να συνιστούν μεταξύ τους και με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ανώνυμες εταιρείες ή εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Οι εταιρείες αυτές θεωρούνται συνεταιριστικές εταιρείες όταν το 51% τουλάχιστον του εταιρικού τους κεφαλαίου ανήκει σε αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις ή σε συνεταιριστικές εταιρείες τους. Οι μετοχές ανωνύμων συνεταιριστικών εταιρειών είναι πάντοτε ονομαστικές και σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών ή μεριδίων, δικαίωμα προτίμησης έχουν οι συμμετέχουσες οργανώσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα.

Η παράγραφος 6 του άρθρου 32, παρέχει τη δυνατότητα συγχώνευσης δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και κοινοπραξιών με συνεταιριστικές εταιρείες. Τα προβλεπόμενα κίνητρα συγχώνευσης θα ισχύουν και στις περιπτώσεις αυτές.

Όπως είναι φανερό, με τις διατάξεις των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου παρέχονται στους συνεταιρισμούς όλες οι δυνατότητες σύστασης φορέων που να εξυπηρετούν τους σκοπούς τους.

Το άρθρο 33 αναφέρεται στην Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΠΑΣΕΓΕΣ), η οποία αποτελεί ιδεολογική και συντονιστική οργάνωση των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων.

Μέλη της είναι οι ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών αλλά το καταστατικό της μπορεί να προβλέπει ότι μέλη της μπορούν να γίνουν κεντρικές ενώσεις, κοινοπραξίες, συνεταιριστικές εταιρείες και άλλες κοινές επιχειρήσεις με άλλους φορείς. Η ΠΑΣΕΓΕΣ έχει περιφέρεια ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, εκπροσωπεί τα μέλη της στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, μεριμνά για την τήρηση των συνεταιριστικών αρχών και την ανάπτυξη της συνεταιριστικής ιδέας, έχει γνωμοδοτικό ρόλο για θέματα πολιτικής που αφορούν στα μέλη της και αναλαμβάνει άλλες μη εμπορικές δραστηριότητες που εξυπηρετούν τα μέλη της.

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34

Οι ποινικές διατάξεις περιλαμβάνονται στο άρθρο και αναφέρονται σε αθέμιτες ενέργειες του διοικητικού συμβουλίου και των υπαλλήλων των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, των ελεγκτών, όσων παρεμποδίζουν την ομαλή λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου ή της γενικής συνέλευσης, όσων ενεργούν πράξεις διοίκησης, διαχείρισης ή ελέγχου μετά τη λήξη της θητείας τους, όσων συντελούν στη νόθευση των αποτελεσμάτων εκλογών καθώς και όσων χρησιμοποιούν καταχρηστικά τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί ή παρέλειψαν τη σύνταξη και δημοσίευση του ισολογισμού.

**ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ,
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ / ΚΡΑΤΟΥΣ**

Άρθρα 35, 36

Το άρθρα αυτά αναφέρονται σε οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και κίνητρα για τις αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις. Μεταξύ των οικονομικών ενισχύσεων περιλαμβάνεται και η πίστωση από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Γεωργίας προς την ΠΑΣΕΓΕΣ για δαπάνες συνεταιριστικής εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και επιμόρφωσης αιρετών στελεχών και υπαλλήλων των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρα 37,38,39,40,41,42

Με το άρθρο 37 ορίζεται ότι το Ειρηνοδικείο τηρεί βιβλίο Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών στο οποίο έχει πρόσβαση κάθε ενδιαφερόμενος. Το άρθρο 38 αναφέρεται στο καθεστώς του προσωπικού των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, το οποίο δεν διαφοροποιείται από το ισχύον μέχρι τώρα. Καμία μεταβολή δεν επέρχεται επίσης στο ισχύον καθεστώς για τους δασικούς συνεταιρισμούς και για τους αναγκαστικούς συνεταιρισμούς, στους οποίους αναφέρεται στο άρθρο 39.

Το άρθρο 40 περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις. Με την παράγραφο 1, παρέχεται χρονικό περιθώριο δύο ετών για την προσαρμογή των καταστατικών. Με αποφάσεις του Υπουργού Γεωργίας μπορεί το χρονικό αυτό περιθώριο να παραταθεί αλλά μόνο για ένα έτος ακόμη. Αν η προθεσμία που παρέχεται παρέλθει άπρακτη, οι αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις κάθε βαθμού και οι κοινοπραξίες τους διαλύονται με απόφαση του αρμοδίου δικαστηρίου, μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ή της Εποπτεύουσας Αρχής.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί που κατά την έναρξη ισχύος του νόμου έχουν λιγότερα από τον προβλεπόμενο στο νόμο αυτόν μέλη, συνεχίζουν τη λειτουργία τους (παρ.3).

Η παράγραφος 4 του άρθρου 40 ορίζει ότι από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου θα εκλέγονται τα προβλεπόμενα από τον νόμο αυτόν όργανα διοίκησης με το σύστημα αρχαιρεσιών που προβλέπεται από το άρθρο 15 του νόμου και ότι θα υπερισχύουν οι διατάξεις του νόμου έναντι των διατάξεων του καταστατικού και κατά την περίοδο μέχρι την προσαρμογή του καταστατικού.

Με το άρθρο 41 καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις αυτού του νόμου ή που αναφέρεται και διέπει θέματα που ρυθμίζονται ειδικά από αυτόν το νόμο.

Το ακροτελεύτιο άρθρο 42 ορίζει ότι η ισχύς των διατάξεων του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.